

Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

EUROSTUDENT IV

2009.gada oktobris - novembris

Saturs

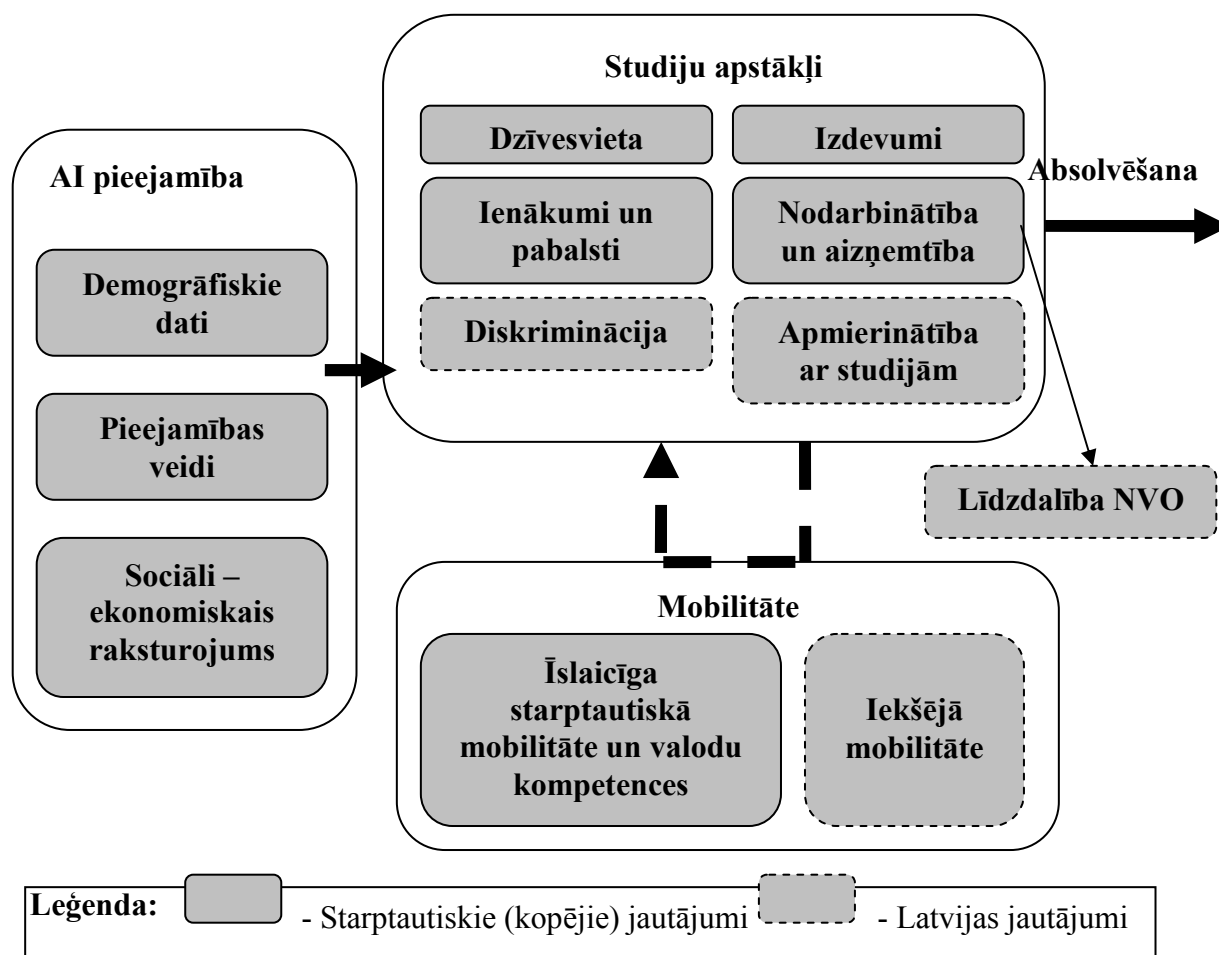
IEVADS.....	3
Aptaujas tehniskā informācija	5
AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PIEEJAMĪBA	
1. Studentu raksturojums.....	7
1.1. Studenta sociāldemogrāfiskais raksturojums	9
1.2. Informācija par studenta vecākiem	11
2. Iepriekšējā pieredze	14
2.1. Situācija pirms iestāšanās augstskolā	16
2.2. Izglītības iegūšanas procesa raksturojums	19
STUDIJU APSTĀKĻI	
3. Studiju apstākļu Latvijā vērtējums	20
3.1. Studiju situācija	23
3.2. Studiju procesa novērtējums	26
3.3. Attieksme pret studentiem ar veselības problēmām	27
3.4. Diskriminācija	28
4. Studentu dzīves apstākļi.....	29
4.1. Studentu māsaimniecības raksturojums	32
4.2. Dzīvesvietas raksturojums	34
4.3. Studējošā ienākumu struktūra	38
4.4. Studējošā izdevumu struktūra	42
5. Studējošā slodze	44
5.1. Studentu nodarbinātības statuss	47
5.2. Darba plāni nākotnē	49
5.3. Slodzes vērtējums	50
6. Līdzdalība sabiedriskajās organizācijās	58
MOBILITĀTE	
7. Studijas ārzemēs.....	61
7.1. Attieksme pret studijām ārzemēs	64
7.2. Pieredze ar studijām ārzemēs	65
7.3. Studijas ārzemēs kavējošie faktori	68
7.4. Valodas zināšanas	69
8. Starpaugstskolu mobilitāte	70
Aptaujā izmantotā anketa	72

IEVADS

Aptauja „Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā” EUROSTUDENT IV notiek jau ceturto reizi starptautiska zinātniska pētījuma „EUROSTUDENT” ietvaros, kuru Latvijā pēc Izglītības un Zinātnes ministrijas pasūtījuma un ar Latvijas Studentu Apvienības atbalstu veic sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS.

Pētījuma mērķis ir novērtēt studentu ekonomiskos un sociālos apstākļus, kā arī apmierinātību ar studiju kvalitāti. Pētījuma rezultāti tiks atspoguļoti Latvijas nacionālajā pārskatā, kā arī izmantoti Eiropas Savienības dalībvalstu studentu dzīves līmeņa salīdzināšanai.

Projekta uzdevums ir izzināt studentu viedokļus par saviem sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, salīdzināt ar tos ar citām Eiropas valstīm un informēt par to politikas veidotājus. (Guidelines, 2009¹)

1. zīmējums. Pētījuma EUROSTUDENT IV konceptuālā shēma

Avots: autoru adaptēts no Guidelines, 2009

¹ Guidelines (2009, 27. 01.) EUROSTUDENT IV Project Guidelines. Approach, provisions and responsibilities. EUROSTUDENT IV – Studying the social dimension of European Higher Education. November 2008 until October 2011. Eurostudent.eu. http://www.eurostudent.eu/events/den Haag/ProjectGuidelines_EIV.pdf , skatīts 28. 11.2009.

Starptautiskajos un nacionālajos augstākās izglītības plānošanas procesos (piemēram, Boloņas process, Lisabonas līgums) studenti tiek uzskatīti par zināšanu sabiedrības veidošanas pamatu. Studentu viedokļu izziņošana ir svarīga, lai novērtētu esošo izglītības politiku un veidotu augstākās izglītības stratēģiju, kas vērsta uz efektīvāku un atbildīgāku studiju procesu. Ņemot vērā demogrāfisko attīstību un tālākizglītības tendences augstākajā izglītībā, ir paredzams, ka studējošo vecuma struktūra vairs nebūs tik homogēna, kā līdz šim. (Guidelines, 2009).

Pētījumu pārrauga izglītības ministrijas struktūrvienība, kas ir atbildīga par augstāko izglītību valstī. Pētījums paredz noskaidrot studentu viedokļus astoņos tematiskajos blokos (skat. 1. zīmējumu). Šie dati ir salīdzināmi starp visām dalībvalstīm. Tā kā studenti tieši atbild uz uzdotajiem jautājumiem, tad pētījums sniedz ieskatu augstākās izglītības sistēmas darbībā un apkopotā informācija ir plašāka nekā tikai administratīvs vai strukturāls sistēmas apraksts. (Guidelines, 2009).

Projekta rezultātā ir izveidots un nemiīgi tiek attīstīts Eiropas valstu izglītības ministriju un pētnieku tīkls, izveidota salīdzinoša datu bāze par augstākās izglītības sociālajiem jautājumiem, starptautiska salīdzinoša atskaite un katras dalībvalsts nacionālā atskaite. Starptautiskā salīdzinošā atskaite sniedz ieskatu par pētījumu koordinēšanas metodēm Eiropas līmenī, pētījuma rezultātiem Boloņas procesu gaismā, jo EUROSTUDENT pētījumi ir atzīti kā svarīgs datu un analīzes avots.

EUROSTUDENT I posms notika 2002. gada sākumā un tajā piedalījās 11 valstis. Latvija iesaistījās otrajā un trešajā posmā. Trešajā posmā piedalījās jau 20 valstis. Ceturtais posms ilgst no 2008. līdz 2011. gadam un tajā piedalās 25 valstis, bet piecas valstis (Bulgārija, Ungārija, Itālija, Portugāle, Spānija) vēl nav apstiprinājušas savu dalību šajā pētījumā. Piecas valstis (Polija, Horvātija, Dānija, Malta un Slovēnija) ir izvēlējušās piedalīties EUROSTUDENT IV aptaujā ar centralizētas elektroniskās aptaujas palīdzību. Centralizētai elektroniskai anketēšanai ir vairākas priekšrocības: ir lētāk administrēt aptauju vairākām valstīm uzreiz, var sasniegt augstus elektroniskās anketēšanas standartus un ir lielākas datu salīdzināmības iespējas. Tomēr, centralizētā anketēšana neparedz iekļaut valstij svarīgus papildus jautājumus. Tā kā tās valstis, kas piedalīsies centralizētajā aptaujā, tika izvēlētas tikai novembra vidū, tad Latvijai nebija iespējas tajā iesaistīties, jo šajā laikā Latvijā jau notika augstskolu anketēšana.

Latvija, bez starptautiski izstrādātās anketas, iekļāva arī Latvijas Studentu Apvienības ieteiktos jautājumus par studentu iekšējo mobilitāti un diskrimināciju, kā arī iekļāva dažus nacionālos jautājumus no EUROSTUDENT III posma, tādus kā studentu līdzdalība nevalstiskajās organizācijās u.c. Jāatzīmē, ka EUROSTUDENT IV starptautiskajā anketā, ņemot vērā trešā posma pieredzi, vairāki jautājumi tika pārveidoti un pievienoti no jauna. Tā kā Latvijas dati no EUROSTUDENT II un III posma nav pieejami, tad šajā atskaitē nevar tikt iekļauti salīdzinājumi ar iepriekšējiem pētījumiem.

Aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
MĒRĶA GRUPA	Pilna laika studiju studenti, valsts un juridisko personu dibinātajās augstākās izglītības institūcijās
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	2000 respondenti
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	2000 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Pēc augstākās izglītības iestādes tipa, studiju līmeņa, studiju virziena
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Anketēšana
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 23.10.2009. līdz 16.11.2009.

Aptauja tika veikta:

Valsts augstākās izglītības institūcijās:

Daugavpils Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības Universitāte, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Banku augstskola, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Latvijas Jūras akadēmija, Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija, Latvijas Policijas akadēmija, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Rēzeknes Augstskola, Rīgas Ekonomikas augstskola, Rīgas Juridiskā augstskola, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola, Ventspils Augstskola, Vidzemes Augstskola, Daugavpils medicīnas koledža, Latvijas Kultūras koledža, Liepājas Jūrniecības koledža, Liepājas Medicīnas koledža, P.Stradiņa veselības un sociālās aprūpes koledža, Rīgas 1. medicīnas koledža, Rīgas Celtniecības koledža, Rīgas Tehniskā koledža, Rīgas Uzņēmējdarbības koledža, Sarkanā Krusta medicīnas koledža, Valsts policijas koledža.

Juridisko personu dibinātajās augstākās izglītības institūcijās:

Baltijas Starptautiskā akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola, Latvijas Kristīgā akadēmija, Psiholoģijas augstskola, Rīgas Aeronavigācijas institūts, Rīgas starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, SIA "Biznesa augstskola Turība", SIA "Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskola "Attīstība"", Sociālo tehnoloģiju augstskola, Transporta un sakaru institūts, Alberta koledža, Grāmatvedība un finanšu koledža.

Aptaujā atteicās piedalīties: Starptautiskā praktiskās psiholoģijas augstskola

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas	Statistika par studējošiem (Pārskats par augstāko izglītību 2009.g.)
KOPĀ	100.0	100.0	100.0
DZIMUMS			
Vīrieši	30.2	39.2	39.2
Sievietes	69.8	60.8	60.8
VECUMS			
Līdz 19	15.5	16.0	16.0
20	21.1	18.0	18.0
21	22.3	17.0	17.0
22	13.6	14.0	14.0
23	8.8	10.0	10.0
24-28	11.2	14.0	14.0
29 un vairāk	7.6	11.0	11.0
AUGSTSKOLAS TIPS			
Valsts	76.0	76.6	76.6
Juridiskās	24.1	23.4	23.4

Tabulas turpinājums nākamajā lapā.

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

Tabulas turpinājums.

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas	Statistika par studējošiem (Pārskats par augstāko izglītību 2009.g.)
STUDENTU SKAITS IZGLĪTĪBAS TEMATISKAJĀS GRUPĀS			
VALSTS AUGSTSKOLĀS			
Izglītība	6.4	6.0	6.0
Humanitārās zinātnes un māksla	8.6	8.9	8.9
Sociālās zinātnes, komerczinātnes un tiesības	27.4	25.4	25.4
Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas	5.1	7.4	7.4
Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība	13.9	14.5	14.5
Lauksaimniecība	1.2	1.2	1.2
Veselības aprūpe un sociālā labklājība	10.1	10.3	10.3
Pakalpojumi	3.5	2.9	2.9
JURIDISKO PERSONU DIBINĀTAJĀS AUGSTSKOLĀS			
Izglītība	0.0	0.0	0.1
Humanitārās zinātnes un māksla	1.7	1.8	1.8
Sociālās zinātnes, komerczinātnes un tiesības	19.3	18.3	18.3
Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas	0.8	0.9	0.9
Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība	0.3	0.6	0.6
Lauksaimniecība	0.0	0.0	0.0
Veselības aprūpe un sociālā labklājība	0.1	0.3	0.3
Pakalpojumi	2.0	1.5	1.5
STUDIJU PROGRAMMU VEIDI			
VALSTS AUGSTSKOLĀS UN KOLEDŽĀS			
1. līmeņa prof. augstākās izglītības (koledžas) studiju programma	8.9	9.5	9.5
Akadēmiskā bakalaura studiju programma	22.2	23.6	23.6
2. līmeņa profesionālās pamatstudiju programma (tajā skaitā profesionālā bakalaura programmas)	28.3	27.2	27.2
Akadēmiskā maģistra studiju programma	7.3	6.8	6.8
Augstākā līmeņa profesionālā studiju programma	7.1	7.0	7.0
Doktora studiju programmas	2.3	2.5	2.5
JURIDISKO PERSONU DIBINĀTĀS AUGSTSKOLĀS UN KOLEDŽĀS			
1. līmeņa prof. augstākās izglītības (koledžas) studiju programma	1.5	2.4	2.4
Akadēmiskā bakalaura studiju programma	1.9	1.8	1.8
2. līmeņa profesionālās pamatstudiju programma (tajā skaitā profesionālā bakalaura programmas)	15.9	15.4	15.4
Akadēmiskā maģistra studiju programma	0.3	0.4	0.4
Augstākā līmeņa profesionālā studiju programma	4.5	3.4	3.4
Doktora studiju programmas	0.1	0.1	0.1

Projekta vadītāja	Indra Dedze
Pētnieces	Ieva Strode, Maruta Pranka, Taņa Lāce
Materiālu sagatavoja	Zanda Rutkovska, Inese Ilmere, Natalja Kovaļova, Anna Sovina
Aptauju vadīja	Laila Bīriņa
Datu masīvu sagatavoja	Liene Līvmāne

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PIEEJAMĪBA

1. Studentu raksturojums

Pētījumā „*Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā*” tika noskaidrota informācija par aptaujāto studentu dzimumu, vecumu, tautību, pilsonību, kā arī informācija par studenta vecākiem – viņu izglītības līmeni, nodarbinātības statusu, profesiju, sociālo statusus.

1.1. Studenta sociāldemogrāfiskais raksturojums

Raksturojot aptaujas dalībniekus – Latvijas augstskolu pilna laika studentus, jāsecina, ka 61% studējošo ir sievietes. Tiesa, vērojamas atšķirības dažādās studiju programmās – tādās studiju programmu tematiskajās grupās kā „*Izglītība*” un „*Humanitārās zinātnes un māksla*” sieviešu īpatsvars pārsniedz 3/4 (attiecīgi – 84% un 76%), bet mazāks sieviešu īpatsvars ir programmās „*Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība*” (22%) un „*Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas*” (44%).

Respondentu vidū ir 73% latviešu, 22% krievu un 4% studējošo, kas norādījuši citu tautību. Jāatzīmē, ka arī šajā gadījumā vērojamas atšķirības dažādās studiju programmās – mazāks latviešu īpatsvars vērojams tādās programmu tematiskajās grupās kā „*Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība*” (69%), „*Veselības aprūpe un sociālā labklājība*” (70%) un „*Sociālās zinātnes, komerczinības*” (71%). Savukārt lauksaimniecības studiju programmās 92% no studējošajiem ir latvieši.

Pētījuma rezultāti liecina, ka aptuveni 2/3 studējošo (65%) ir vecumā līdz 22 gadiem, 20% ir no 23 gadiem līdz 25 gadiem, bet 15% aptaujāto ir 26 gadi un vairāk.

Interesanti atzīmēt, ka to respondentu īpatsvars, kuriem ir 23 gadi un vairāk, 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) studiju programmās ir lielāks (34%) nekā akadēmiskā bakalaura studiju (13%) un 2.līmeņa profesionālās pamatstudiju (24%) programmās.

Jāpiebilst, ka no 1.kursā studējošajiem 90% ir vecumā līdz 22 gadiem ieskaitot.

Lielākā daļa studentu ir LR pilsoņu (96%) un ir dzimuši Latvijā (97%). Bez Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem, izlasē ir arī Lietuvas un Igaunijas, Krievijas Federācijas, Baltkrievijas, Ukrainas, Kirgizstānas un Uzbekistānas pilsoņi.

1.2. Informācija par studenta vecākiem

Lai raksturotu studentu sociālo mobilitāti, aptaujas ietvaros tika ievāktas arī ziņas par viņu vecākiem – izglītības līmeni, nodarbinātības statusu, profesiju. Tika noskaidrota arī vecāku dzimšanas vieta un studenta pašvērtējums vecāku sociālajam statusam.

Jāatzīmē, ka visos faktoloģiskajos jautājumos par tēvu studentiem atbildēt bija grūtāk (atturējās atbildēt 6%-17%) nekā par māti (2%-4%).

Saskaņā ar aptaujas datiem vairāk nekā pusei studentu mātei ir augstākā izglītība (52%, t.sk. 13% augstākā profesionālā vai koledžas izglītība, 38% augstākā akadēmiskā, bet

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

1% zinātņu doktora grāds), bet par tēvu to norādīja aptuveni 1/3 respondentu (35%, t.sk. 11% augstākā profesionālā vai koledžas izglītība, 23% augstākā akadēmiskā izglītība un 1% zinātņu doktora grāds). To, ka vecākiem nav vidējās izglītības, norādīja 2% par māti un 4% par tēvu.

Apkopojot datus, jāsecina, ka 59% studentu vismaz vienam no vecākiem ir augstākā izglītība (t.sk. 29% studentu abiem vecākiem ir augstākā izglītība).

Raksturojot vecāku nodarbinātības statusu, jāatzīmē, ka vairākums atzīmēja, ka vecāki ir nodarbināti – 73% atbildēja, ka viņu māte strādā pilnu vai nepilnu darba dienu, bet 64% to norādīja par tēvu.

Atbildot par vecāku nodarbošanos, jāsecina, ka par tēvu biežāk norādītas tādas grupas kā „Kvalificēti strādnieki un amatnieki” (14%), „Vecākie speciālisti” (14%), „Speciālisti” (12%), „Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri” (11%), kamēr par māti minētas tādas profesiju grupas kā „Vecākie speciālisti” (26%), „Speciālisti” (17%), „Pakalpojumu un tirdzniecības sfēras darbinieki” (15%), „Kalpotāji” (10%).

Interesanti atzīmēt, ka, lai arī par māti biežāk norādīts, ka viņai ir augstākā izglītība, tas, ka vecāks ir vadītājs, biežāk ir norādīts par tēvu (8%) nevis par māti (5%).

Novērtējot vecāku statusu 10 punktu skalā, kur 10 nozīmē „augsts sociālais statuss”, vērtējumu vidējais rādītājs ir 6.49. Jāatzīmē, ka augstāko vērtējumu sniedza 4%, zemāko – 1% aptaujāto studentu.

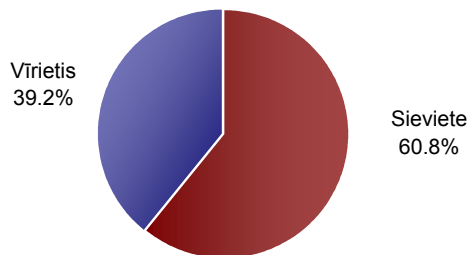
Aptaujas rezultāti liecina, ka aptuveni 1/5 respondentu (20%) vismaz viens no vecākiem ir dzimis ārpus Latvijas. Jāpiebilst, ka no aptaujātajiem latviešiem to norādīja 8%, no krieviem – 50%.

1. Studentu raksturojums

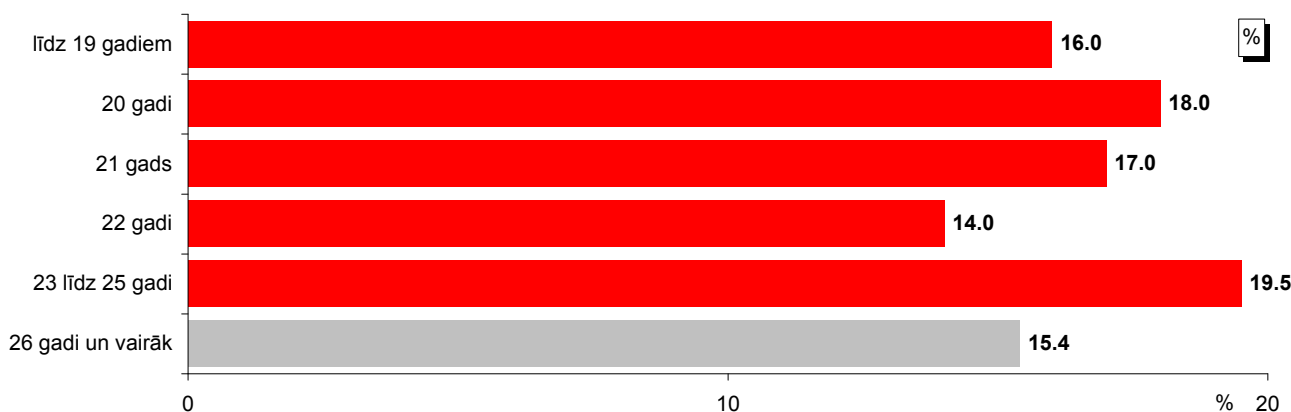
1.1. Studenta sociāldemogrāfiskais raksturojums

"Jūsu dzimums"

Bāze: visi respondenti, n=2000

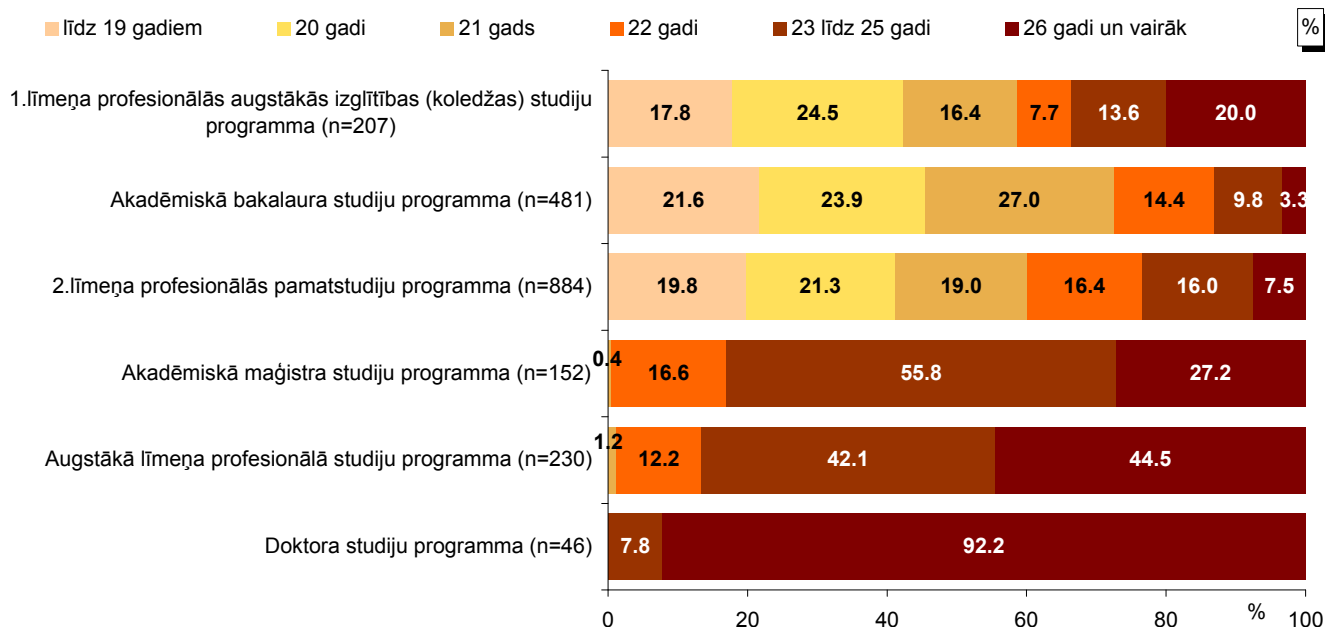
"Vecums"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Atbildes atkarībā no studiju līmeņa

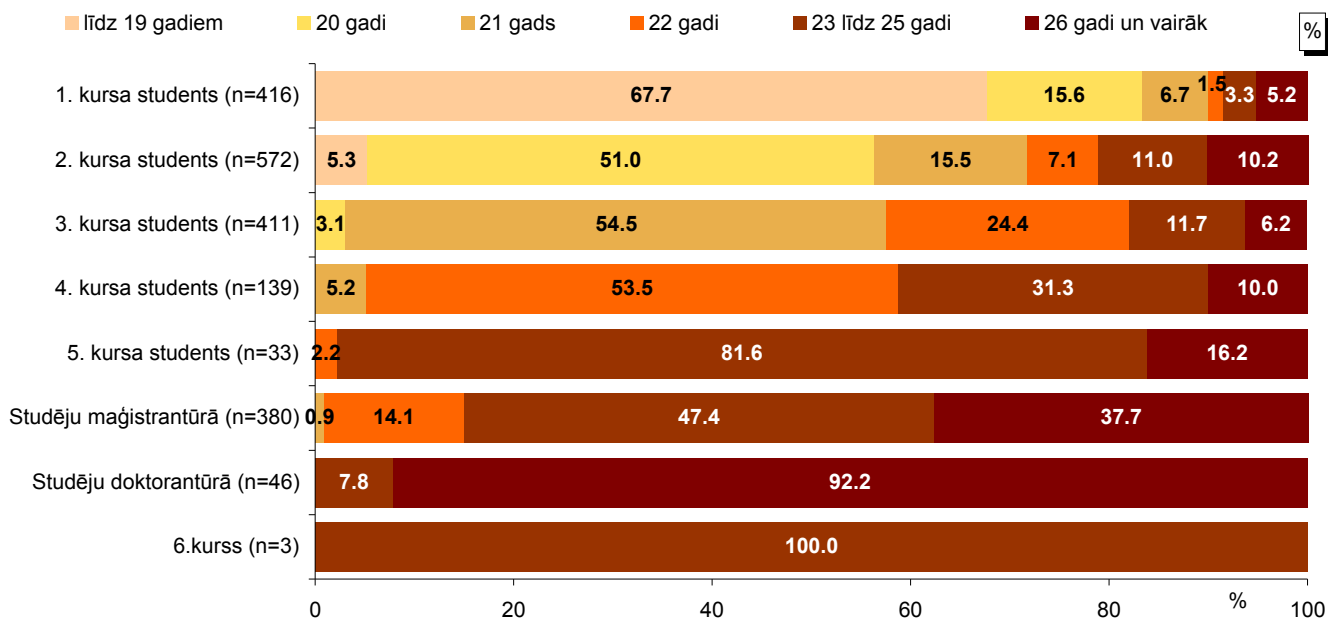
"Vecums" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

Bāzes: visi respondenti

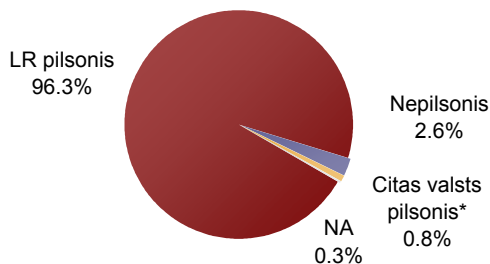
Atbildes atkarībā no studiju kursa

"Vecums" / "Kura kursa students Jūs esat?"

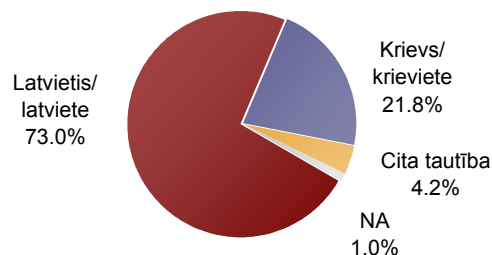
Bāzes: visi respondenti

"Jūsu pilsonība"

Bāze: visi respondenti, n=2000

"Jūsu tautība"

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Kategorijā "Citas valsts pilsonis" minēts: "Krievijas Federācija" (minēts 8 reizes); "Baltkrievija" (minēts 2 reizes); "Uzbekistāna" (minēts 2 reizes); "Igaunijas nepilsone" (minēts 1 reizi); "Kirgizstāna" (minēts 1 reizi); "Lietuva" (minēts 1 reizi); "Ukraina" (minēts 1 reizi).

*Kategorijā "Cita tautība" minēts: "polis/-iete" (minēts 23 reizes); "baltkrievs/-iete" (minēts 22 reizes); "ukrainis/-iete" (minēts 20 reizes); "lietuvietis/-iete" (minēts 9 reizes); "ebrejs/-iete" (minēts 3 reizes); "uzbeks" (minēts 2 reizes); "armēnis" (minēts 1 reizi); "čigāns" (minēts 1 reizi); "darginietis" (minēts 1 reizi); "gruzīniete" (minēts 1 reizi); "marāvietis" (minēts 1 reizi); "vāciete" (minēts 1 reizi).

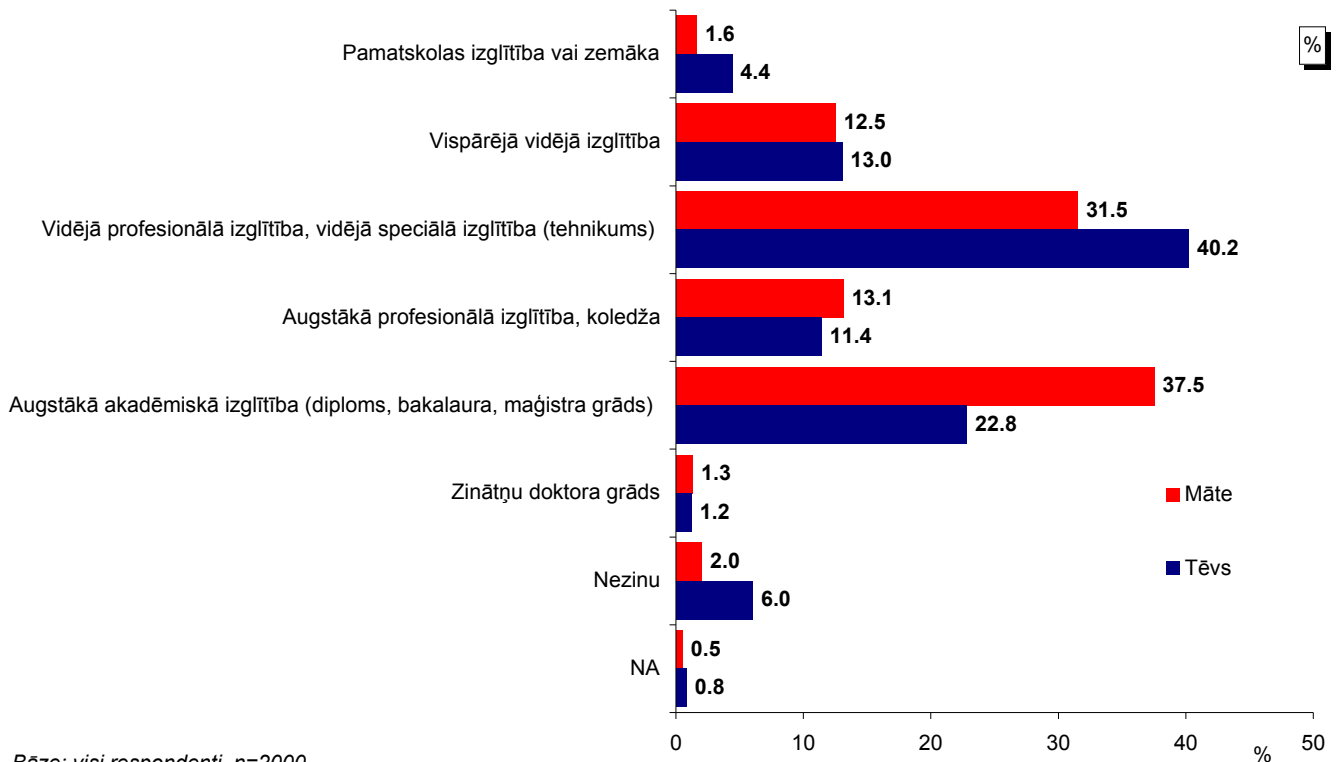
"Vai Jūs esat dzimis valstī, kur pašlaik studējat?"

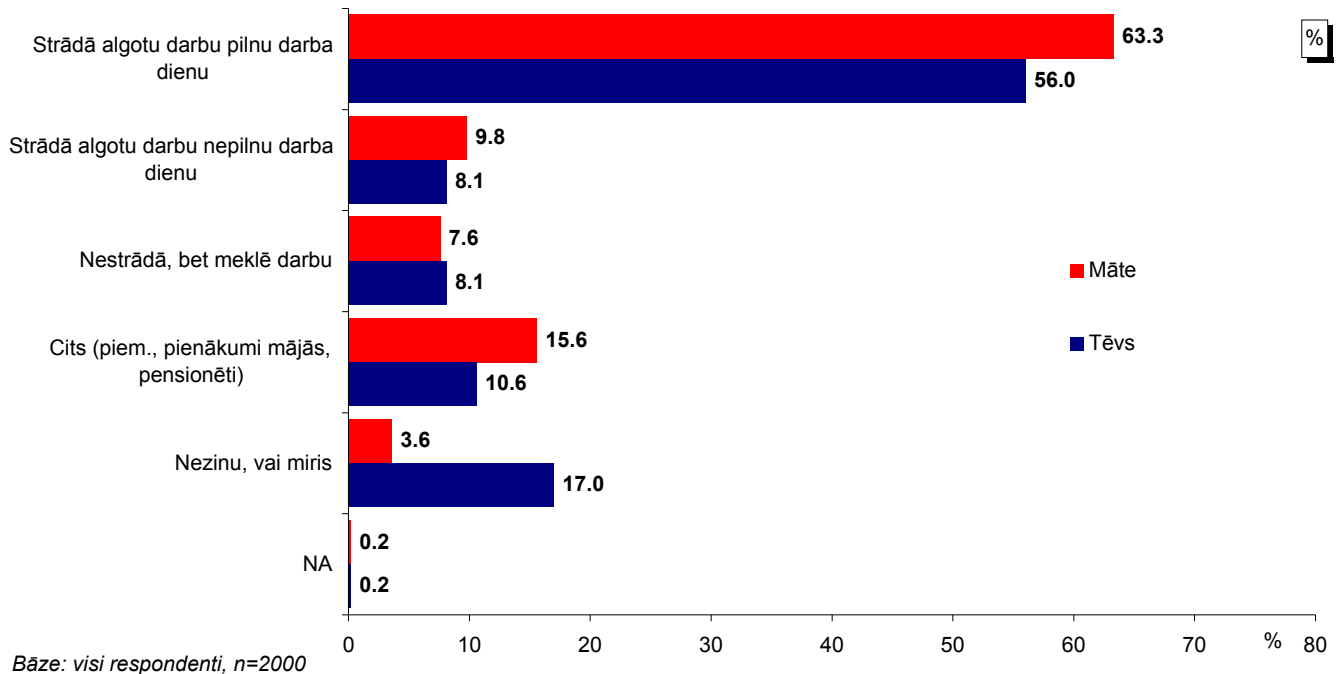
Bāze: visi respondenti, n=2000

1.2. Informācija par studenta vecākiem

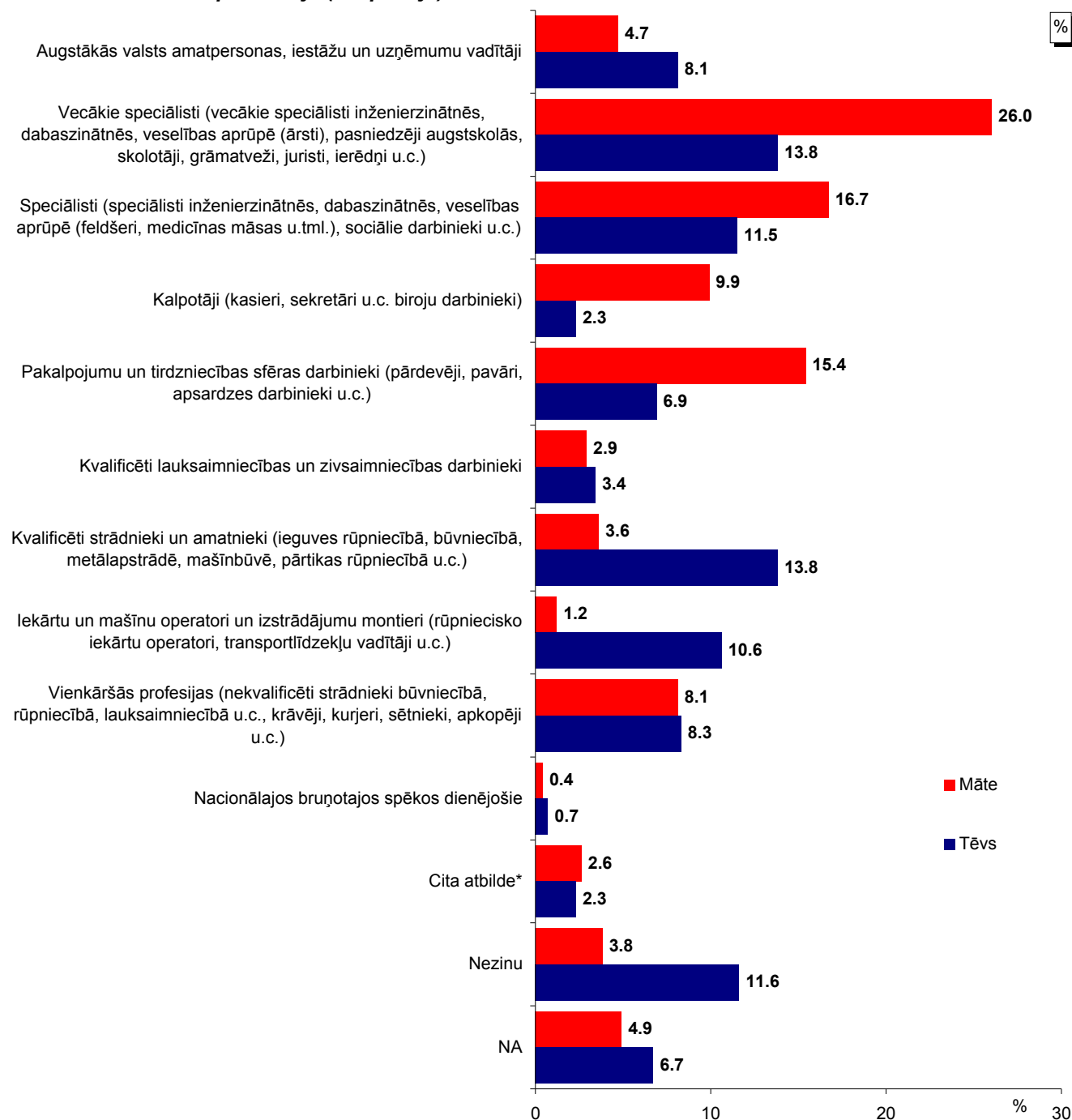
"Kāda ir Jūsu tēva un mātes izglītība?"

"Lūdzu, raksturojiet savu vecāku nodarbinātību!"

"Kas ir Jūsu vecāku pašreizējā (vai pēdējā) nodarbošanās?"

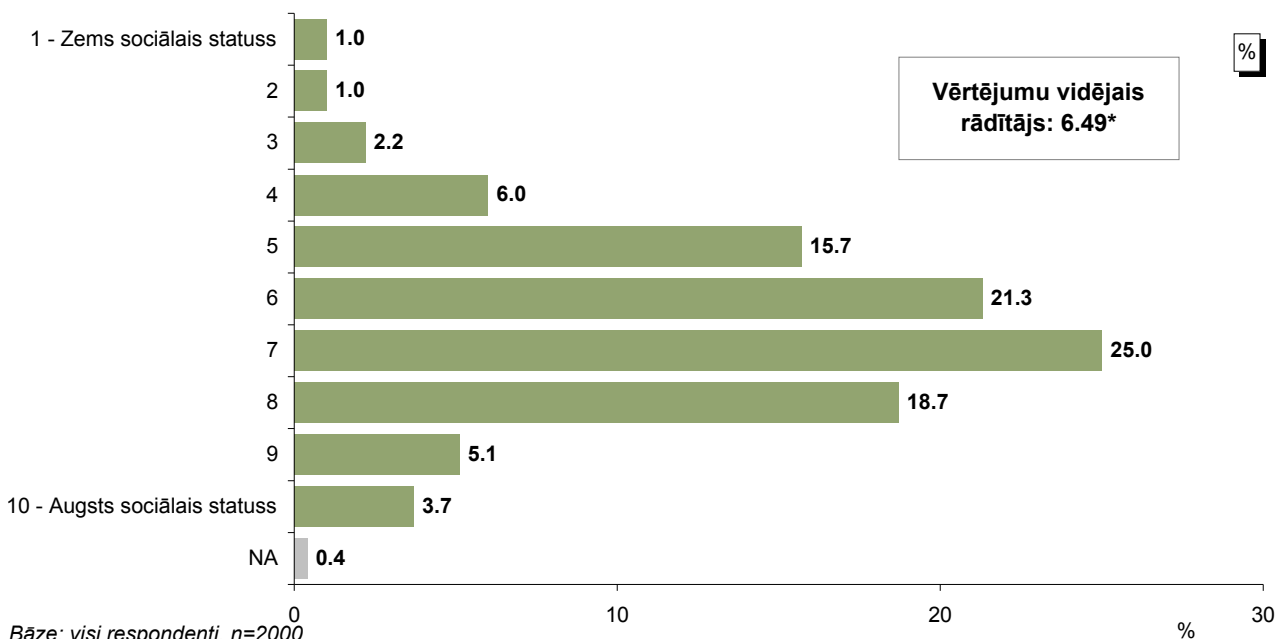
Bāze: visi respondenti, n=2000

*Kategorijā "Cita atbilde" (māte) minēts: "mājsaimniece" (minēts 33 reizes); "invalidē" (minēts 4 reizes); "pašnodarbinātā" (minēts 2 reizes); "strādā valsts iestādē" (minēts 2 reizes); "aktrise" (minēts 1 reizi); "bankā" (minēts 1 reizi); "māksliniece" (minēts 1 reizi); "māksliniece, uzņēmēja" (minēts 1 reizi); "strādā valsts pārvaldē" (minēts 1 reizi); "studē, namīpašniece" (minēts 1 reizi); "trenere jāšanas sportā" (minēts 1 reizi); "vada projektu" (minēts 1 reizi); "žurnāliste" (minēts 1 reizi).

*Kategorijā "Cita atbilde" (tēvs) minēts: "jūrnīks" (minēts 6 reizes); "invalids" (minēts 5 reizes); "pašnodarbinātais, individuālais komersants" (minēts 5 reizes); "pašnodarbinātais" (minēts 4 reizes); "pienākumi mājās, mājsaimnieks" (minēts 4 reizes); "fotogrāfs" (minēts 2 reizes); "brīvmākslinieks" (minēts 1 reizi); "citi pienākumi" (minēts 1 reizi); "dizaineris" (minēts 1 reizi); "dziedātājs" (minēts 1 reizi); "fotogrāfs" (minēts 1 reizi); "futbola treneris" (minēts 1 reizi); "instruktors" (minēts 1 reizi); "kapteinis" (minēts 1 reizi); "kuģu stūrmanis" (minēts 1 reizi); "Latvijas Gāze" (minēts 1 reizi); "mācītājs" (minēts 1 reizi); "mākslinieks" (minēts 1 reizi); "mākslinieks, uzņēmējs" (minēts 1 reizi); "namu pārvaldnieks" (minēts 1 reizi); "Olimpiskā komiteja" (minēts 1 reizi); "privātajā sektorā" (minēts 1 reizi); "profesionāls sportists" (minēts 1 reizi); "strādā ārzemēs" (minēts 1 reizi); "valsts darbā" (minēts 1 reizi); "veic darījumus" (minēts 1 reizi); "zvejnieks" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

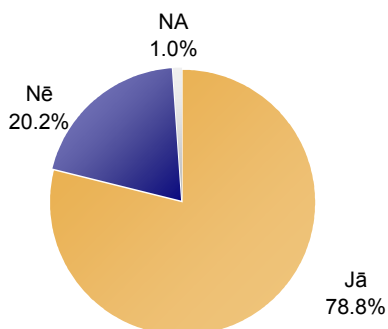
"Tiek atzīts, ka daļai cilvēku ir augstāks sociālais statuss, bet citiem – zemāks sociālais statuss. Domājot par savu ģimeni, kur Jūs piedāvātajā skalā liktu savus vecākus?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Bāze vidējam rādītājam: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt/NA" minēšanas biežums)

"Vai abi Jūsu vecāki ir dzimuši Latvijā?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

2. Iepriekšējā pieredze

Studentiem tika lūgts raksturot situāciju pirms iestāšanās augstskolā – kur viņi dzīvoja laikā, kad ieguva vidējo izglītību, kāda bija viņu kvalifikācija un darba pieredze, stājoties augstskolā, kā arī atbildēt uz jautājumiem par studiju procesa pārtraukumiem.

2.1. Situācija pirms iestāšanās augstskolā

Raksturojot studentu augstskolas izvēli atkarībā no tās atrašanās vietas, jāsecina, ka 40% aptaujas dalībnieku sakrīt vieta, kur viņi ieguva vidējo izglītību, un vieta, kur iegūst augstāko izglītību.

Analizējot datus reģionu līmenī, jāsecina, ka 44% no Rīgā studējošajiem, vidējo izglītību ieguva Rīgā. Daugavpilī šis rādītājs ir 50%, Liepājā 40%, Rēzeknē – 22%, Valmierā – 18%, Ventspilī 16%, Jelgavā – 15%, bet Jūrmalā – 8%.

Jāpiebilst, ka no tiem, kuri vidējo izglītību ieguva Rīgā, Rīgā studē 96% (Jelgavā no tiem, kas vidējo izglītību ieguva Rīgā, studē 1%, Jūrmalā 1%, Liepājā – 1%, atsevišķi studenti studē arī Daugavpilī, Rēzeknē, Ventspilī, Valmierā).

No tiem, kuri vidējo izglītību ieguva Pierīgā, Rīgā studē 86% (Jelgavā 5%, Ventspilī – 3%, Jūrmalā 3%, Liepājā 2%). No grupas, kas vidējo izglītību ieguva Vidzemē, Rīgā studē 64%, Jelgavā 15%, Valmierā 9%. No Kurzemes abiturientiem Rīgā studē 47%, Liepājā 34%, Jelgavā 9%, Ventspilī 8%, bet no Zemgales abiturientiem 65% studē Rīgā, 24% Jelgavā. Savukārt no aptaujas dalībniekiem, kuri vidējo izglītību ir ieguvuši Latgalē, 51% studē Rīgā, 30% – Daugavpilī, 11% – Rēzeknē un 4% – Jelgavā.

Analizējot mobilitāti, jāatzīmē arī, ka no studentiem, kuri vidējo izglītību ieguva laukos, 58% studē Rīgā, 17% – Jelgavā, 7% – Daugavpilī un Liepājā, 4% – Rēzeknē, 2% – Jūrmalā un Valmierā. No respondentiem, kuri vidējo izglītību ieguva citās Latvijas pilsētās (ne Rīgā) Rīgā studē 63%, Jelgavā – 9%, Liepājā – 9%, Daugavpilī – 8%, pārējās augstskolās – 2-3%.

Raksturojot kvalifikāciju, stājoties augstskolā, bez atestāta par vidējo izglītību (89%) un centralizēto eksāmenu rezultātiem (83%), diploma par profesionālās vai arodizglītības iegūšanu (9%) vai diploma par starptautisko bakalaurātu (3%) un ārpus Latvijas iegūtās izglītības (1%), 11% minēja sasniegumus mācību olimpiādēs, zinātniski pētniecisko darbu konkursos, 6% – diplomus par līdzdalību tālākizglītības pasākumos, 1% – sasniegumus jauno zinātnieku skolās, bet 5% – darba pieredzi specialitātē.

Tiesa, vispār uz darba pieredzi pirms studiju uzsākšanas norādīja 65% aptaujāto: 24% norādīja, ka viņiem bija regulārs algots darbs, 30% minēja neilgu pieredzi, nepilna laika darbus vai gadījuma darbus, bet 11% atbildēja, ka viņi pirms studiju uzsākšanas ir guvuši darba pieredzi, strādājot par praktikantu vai mācekli.

2.2. Izglītības iegūšanas procesa raksturojums

Saskaņā ar aptaujas datiem, 77% studējošo nav pārtraukuši izglītošanos uz laika posmu, kas garāks par gadu.

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

To, ka viņiem bija pārtraukums, kas nav mazāks par vienu gadu, starp vidējās izglītības iegūšanu un iestāšanos augstskolā vai koledžā, atzīmēja 13%, tajā skaitā 5% no viņiem norādīja, ka pārtraukums bija 1 gads, un 2% minēja 2 gadus. Jāpiebilst, ka 2% aptaujāto norādīja, ka pārtraukums bija 10 gadi vai vairāk.

Analizējot pārtraukumus, jāatzīmē, ka biežāk uz pārtraukumu starp vidējās izglītības iegūšanu un studijām augstskolā norādīja 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības līmenī studējošie (24%) un augstākā līmeņa profesionālā studiju programmā studējošie (22%).

To, ka viņiem bijis pārtraukums studiju laikā, atzina 7% aptaujāto un salīdzinoši biežāk to norādīja doktora studiju programmā (21%), akadēmiskajā maģistra programmā (14%) un augstākā līmeņa profesionālajā studiju programmā (10%) studējošie.

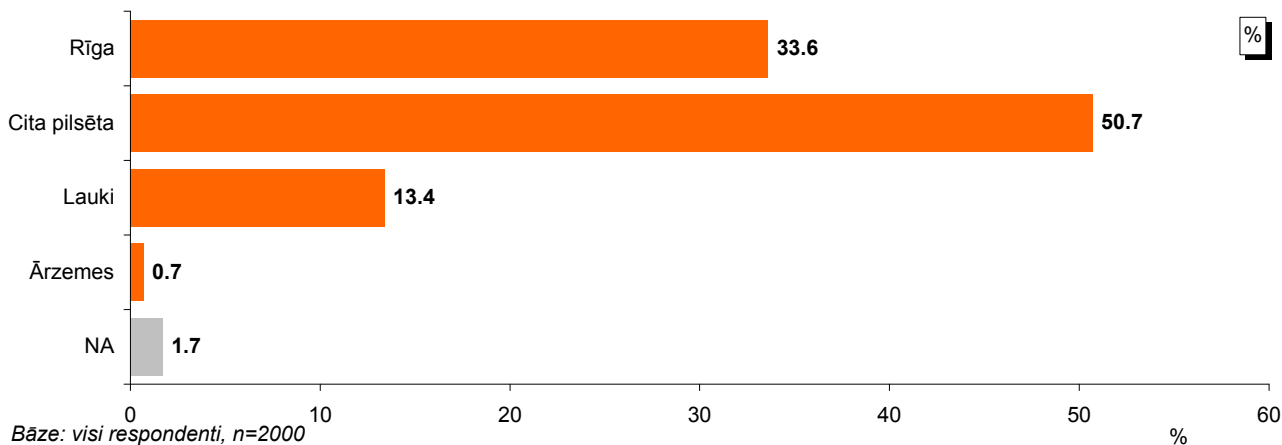
Uz pārtraukumu starp viena grāda iegūšanu un studijām nākamajā līmenī norādīja 6% aptaujāto un to atzina 30% doktora studiju programmas, 18% akadēmiskās maģistra studiju programmas un 17% augstākā līmeņa profesionālās studiju programmas studentu.

2. Iepriekšējā pieredze

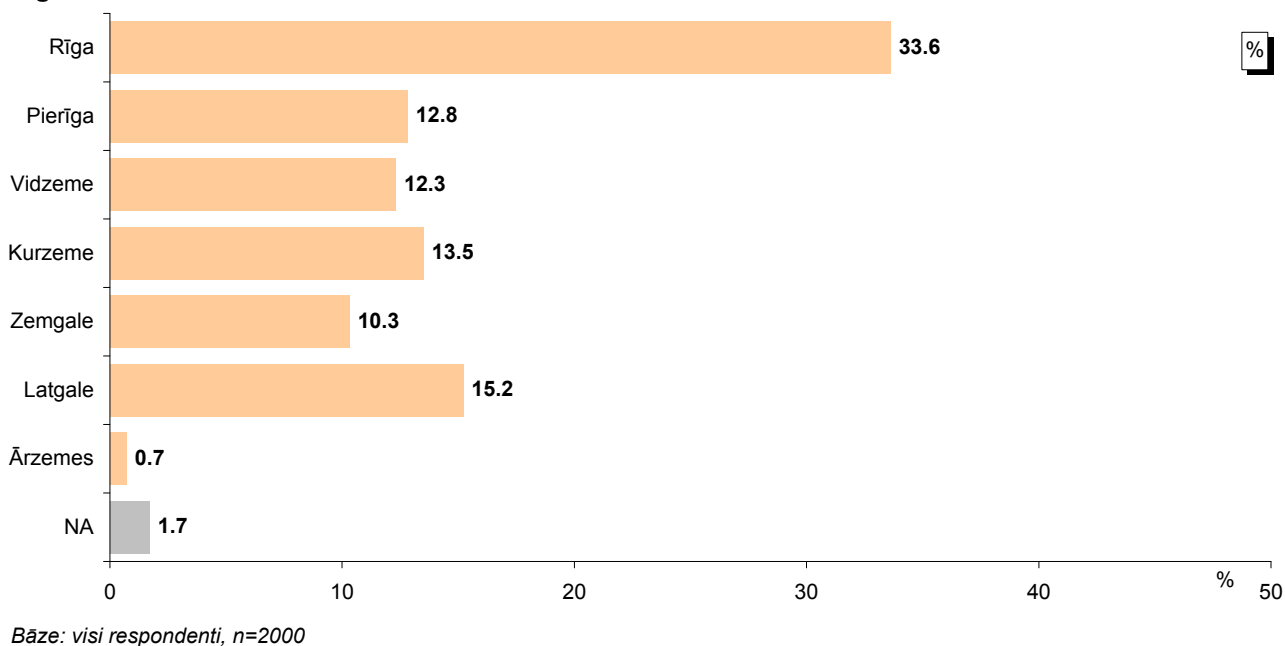
2.1. Situācija pirms iestāšanās augstskolā

"Kur Jūs dzīvojāt, kad absolvējāt vidusskolu/ ieguvāt vidējo izglītību?"

Apdzīvota vieta

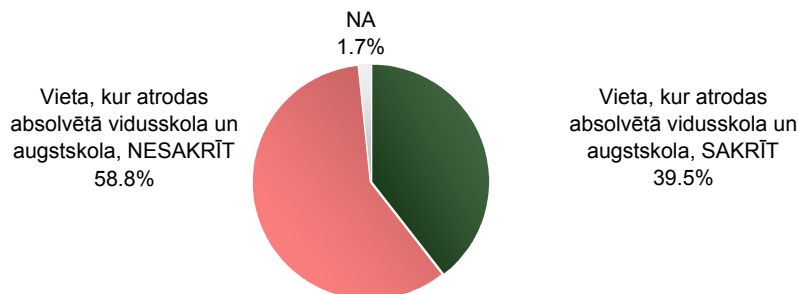
Reģions

Iekšējā mobilitāte

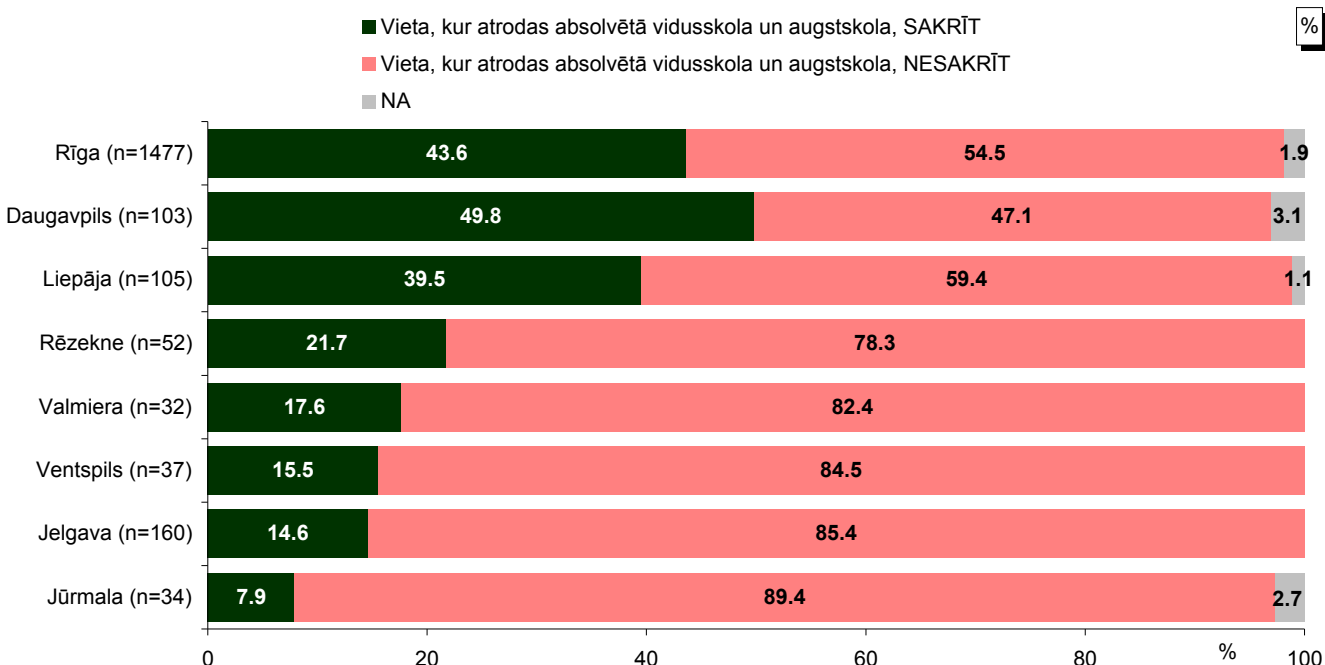
"Kur Jūs dzīvojāt, kad absolvējāt vidusskolu/ ieguvāt vidējo izglītību?" / "Lūdzu, atzīmējiet, kur atrodas augstskola/ koledža (vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā Jūs studējat!"

Bāze: visi respondenti, n=2000

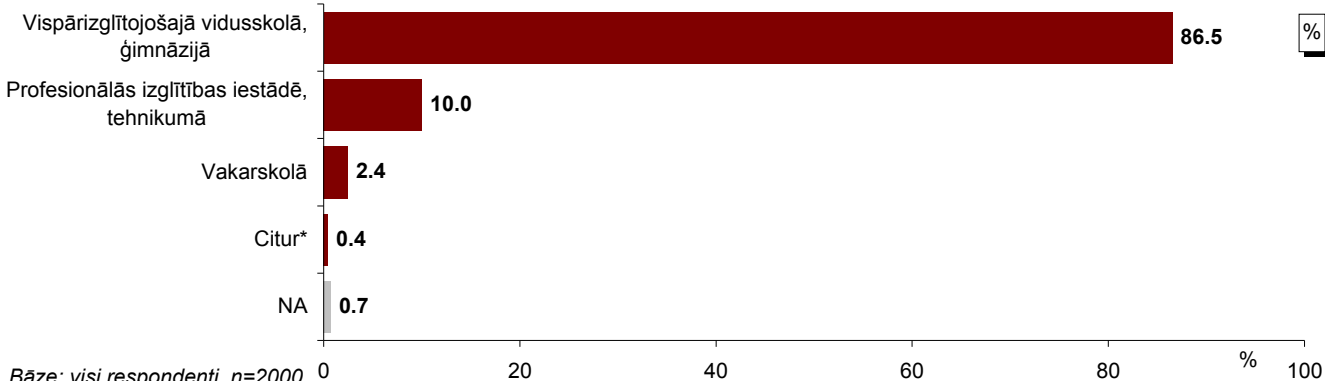
Atbildes atkarībā no augstskolas atrašanās vietas

"Kur Jūs dzīvojāt, kad absolvējāt vidusskolu/ ieguvāt vidējo izglītību?" / "Lūdzu, atzīmējiet, kur atrodas augstskola/ koledža (vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā Jūs studējat!"

Bāzes: visi respondenti

"Kur Jūs ieguvāt vidējo izglītību?"

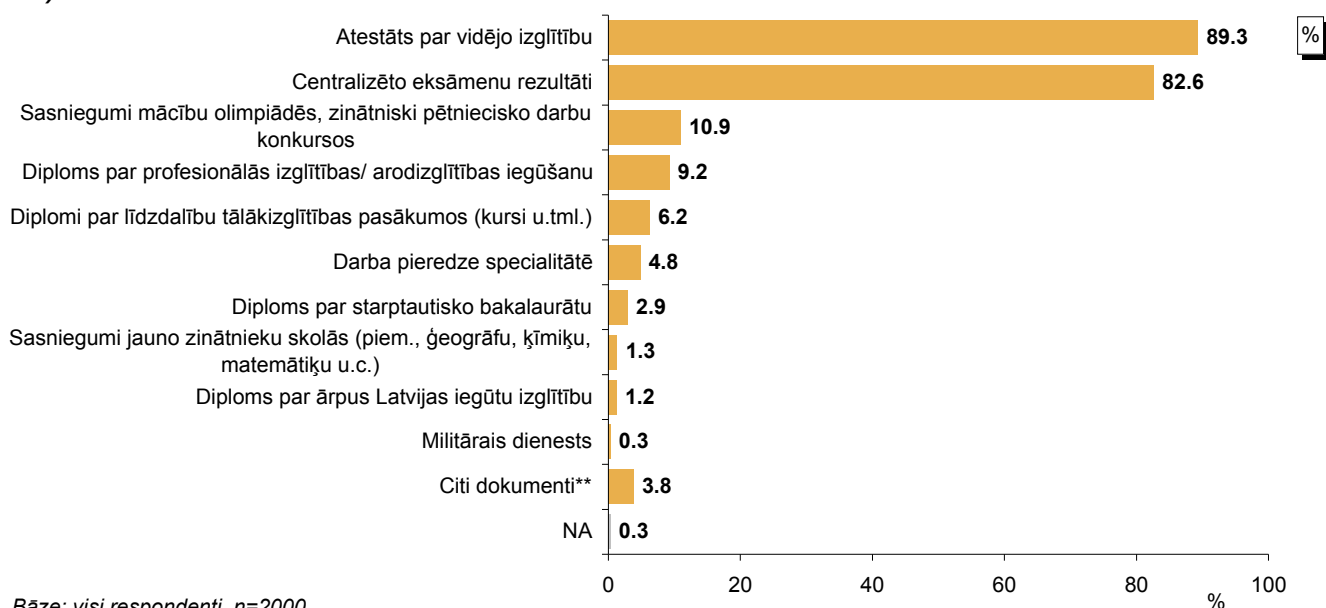

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Kategorijā "Citur" minēts: "mūzikas vidusskolā" (minēts 7 reizes).

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Lūdzu, raksturojiet kādus dokumentus Jūs iesniedzāt, stājoties augstskolā, kā arī papildus pieredzi, kas Jums palīdzēja iestāties augstskolā (piemēram, dienests militārajos spēkos, darba pieredze specialitātē u.c.)!"

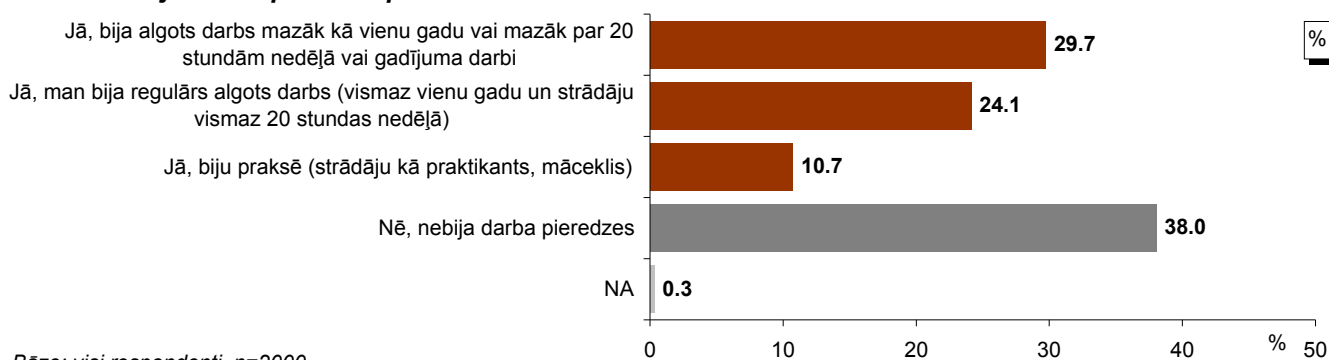

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Citi dokumenti" minēts: "bakalaura diploms" (minēts 18 reizes); "maģistra diploms" (minēts 15 reizes); "augstskolas diploms/ diploms par augstāko izglītību" (minēts 11 reizes); "Junior Achievement Latvia (JAL)" (minēts 5 reizes); "mūzikas skolas diploms" (minēts 4 reizes); "sporta skolas diploms" (minēts 4 reizes); "diploms par augstāko profesionālo izglītību" (minēts 3 reizes); "mākslas skolas atestāts" (minēts 2 reizes); "starptautiski atzīts sertifikāts" (minēts 2 reizes); "zinātniska darba iestrādes, publikācijas, sertifikāts zinātnisko rakstu publikācijas (kopijas)" (minēts 2 reizes); "amata kvalifikācijas apliecības" (minēts 1 reizi); "diplomi par muzikāliem sasniegumiem" (minēts 1 reizi); "jaunsarga apliecība" (minēts 1 reizi); "koledžas beigšanas diploms" (minēts 1 reizi); "sertifikāts par apgūto specialitāti" (minēts 1 reizi); "sertifikāts par vācu valodas zināšanām" (minēts 1 reizi); "sports, starptautiskās sacensības" (minēts 1 reizi); "starptautiskais vācu valodas diploms" (minēts 1 reizi).

"Vai Jums bija darba pieredze pirms sākt studēt?"

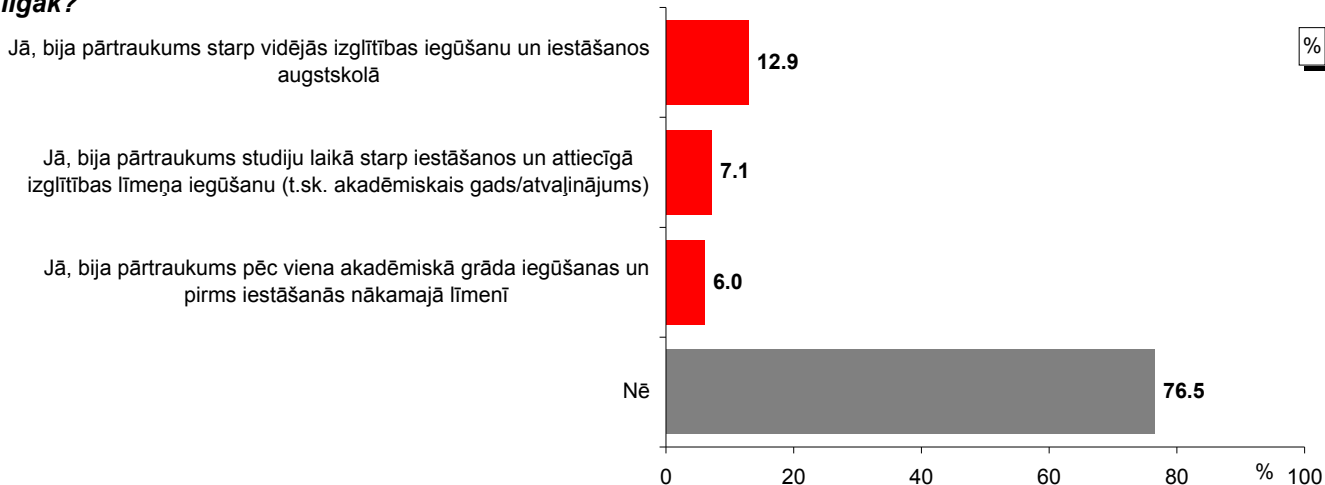

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2.2. Izglītības iegūšanas procesa raksturojums

"Vai pēc vidējās izglītības iegūšanas Jūs kādreiz esat pārtraucis izglītošanos vismaz vienu gadu vai ilgāk?"

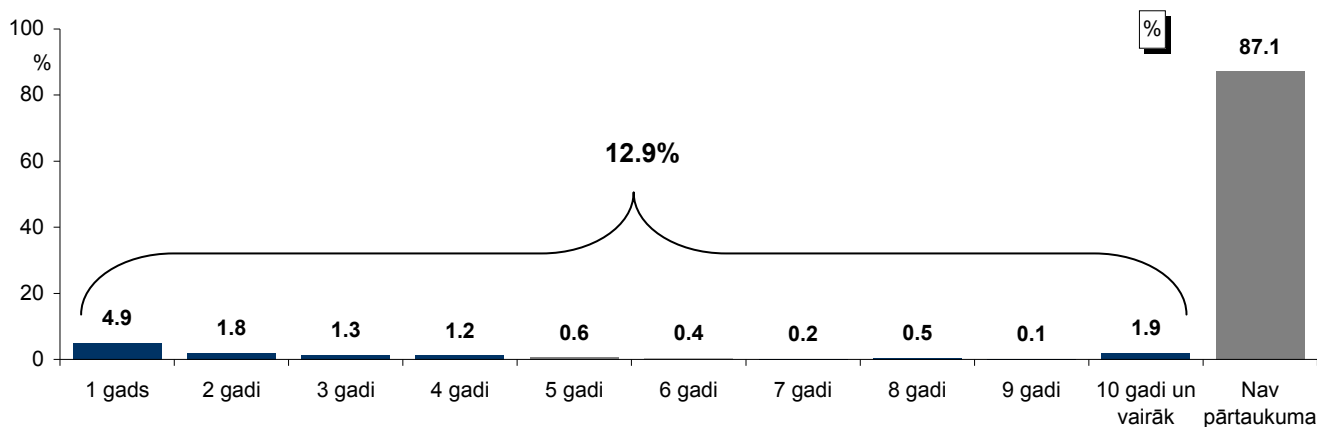

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

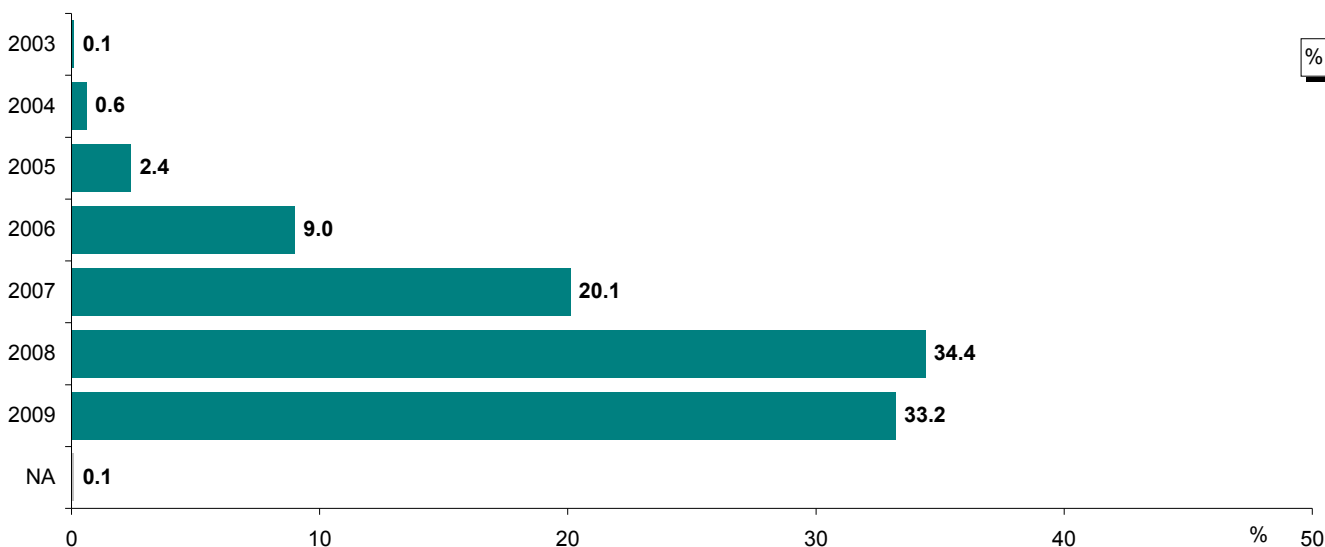
"Kad Jūs ieguvāt atestātu par vidējo izglītību?" / "Kad Jūs pirmo reizi iestājāties augstskolā/koledžā?"

Pārtraukums pēc vidusskolas

Bāze: visi respondenti, n=2000

"Kad Jūs sākat studijas programmā, kur studējat pašlaik?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

STUDIJU APSTĀKĻI

3. Studiju apstākļu Latvijā vērtējums

Studentu aptaujas ietvaros tika noskaidrota informācija par aptaujāto studiju programmas līmeni, tematisko grupu, valodu un studiju turpināšanas plāniem. Respondenti novērtēja arī studiju procesu un raksturoja savu pieredzi saskarsmē ar diskrimināciju.

3.1. Studiju situācija

Raksturojot aptaujas dalībniekus, jāatzīmē, ka 12% studē 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) studiju programmā, 25% – akadēmiskā bakalaura studiju programmā, 43% – 2.līmeņa profesionālās pamatstudiju programmā (t.sk. profesionālā bakalaura programmā), 7% – akadēmiskā maģistra studiju programmā, 10% – augstākā līmeņa profesionālā studiju programmā, bet 3% – doktora studiju programmā. (Jāatzīmē, ka dati tika pakļauti svēršanai, lai precīzāk atbilstu IZM statistikai).

Latviešu valodā studē 91%, aptaujātie norādīja arī, ka viņi studē krievu valodā (9%) un/vai angļu valodā (3%) (jāpiebilst, ka viens respondents kā studiju programmas pamatvalodu varēja norādīt vairāk nekā vienu valodu).

Visvairāk pilna laika studentu mācās studiju tematiskajā grupā „Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības” (44%). Citās grupās studējošie sadalās sekojoši „Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība” – 15%, „Humanitārās zinātnes un māksla” – 11%, „Veselības aprūpe un sociālā labklājība” – 11%, „Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas” – 8%, „Izglītība” – 6%, „Pakalpojumi” – 4%, „Lauksaimniecība” – 1%.

Novērtējot savus nākotnes studiju plānus, 9% aptaujāto atbildēja, ka plāno studēt bakalaura studiju programmā Latvijā un 2% domā studēt šajā līmenī ārzemēs, 23% ir nodomājuši studēt maģistra studiju programmā Latvijā un 10% - ārzemēs. Jāpiebilst, ka no akadēmiskā bakalaura studiju programmā studējošajiem 38% domā studēt maģistra programmā un 16% ārzemēs, bet no 2.līmeņa profesionālo pamatstudiju programmā studējošajiem 30% plāno studēt maģistratūrā Latvijā un 12% – ārzemēs.

Arī daļa no tiem, kuri jau tagad studē maģistratūrā, pēc šīs programmas pabeigšanas apsver iespēju turpināt studēt maģistra programmā. Tiesa, tie, kuri jau tagad studē akadēmiskā maģistra studiju programmā Latvijā, par studijām Latvijā šajā pat līmenī praktiski nedomā, bet 6% no viņiem ir apsvēruši iespēju studēt šajā pat līmenī ārzemēs. No tiem, kuri šobrīd studē augstākā līmeņa profesionālajā studiju programmā, studēt maģistratūrā Latvijā plāno 6%, bet ārzemēs – 4%.

Jāpiebilst, ka tikai 14% norādīja, ka neplāno turpināt studijas, turklāt no 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) studiju programmā studējošajiem to norādīja 5%, no akadēmiskā bakalaura studiju programmā studējošajiem 7%, bet no 2.līmeņa profesionālās pamatstudiju programmā studējošajiem – 10%.

Jautāti par studiju mērķiem un to, cik labi studiju programma tos sasniedz, jāatzīmē, ka darba gaitu uzsākšanu par ļoti nozīmīgu mērķi atzina 58%, bet personīgo attīstību – 70% aptaujāto.

Tiesa, novērtējot, kā mācību programmas šo mērķi sasniedz, pilnībā tam, ka mācību programma ir labs pamats darba gaitu uzsākšanai, piekrita 32%, bet studiju programmu kā labu pamatu personīgajai attīstībai vērtēja 44% respondentu.

Salīdzinot dažādās studiju tematiskajās grupās studējošo atbildes, jāsecina, ka darba gaitu uzsākšanu biežāk nekā caurmērā par ļoti nozīmīgu mērķi ir atzinuši respondenti grupā „*Veselības aprūpe un sociālā labklājība*” (73%) un „*Lauksaimniecība*” (64%). Jāatzīmē, ka šajās programmās studējošie arī bija vairāk apmierināti ar šo mērķu sasniegšanu (attiecīgi – 54% un 52%). To, cik labi studiju programma nodrošina pamatu ielikšanu darba gaitu uzsākšanai, kritiskāk vērtēja programmās „*Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība*” (24%) un „*Humanitārās zinātnes un māksla*” (27%) studējošie.

Savukārt mērķis – personīgā attīstība – par ļoti nozīmīgu biežāk nekā caurmērā atzīts tādās nozarēs kā „*Izglītība*” (81%), „*Veselības aprūpe un sociālā labklājība*” (79%), „*Humanitārās zinātnes un māksla*” (77%). Ar to, cik labi šis mērķis ir ticis sasniegts, biežāk nekā caurmērā ļoti apmierināti ir grupās „*Veselības aprūpe un sociālā labklājība*” (62%), „*Izglītība*” (53%), „*Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas*” (50%) un „*Humanitārās zinātnes un māksla*” (48%) studējošie.

3.2. Studiju procesa novērtējums

Izvērtējot dažādus aspektus savā studiju procesā, vislielāko apmierinātību (atbilde „+2” skalā no „-2” līdz „+2”) studenti izrādīja ar mācībspēku kvalifikāciju (pozitīvākais vērtējums: 47%), apgaismojumu auditorijās (46%), auditoriju tehnisko nodrošinājumu (41%), mācībspēku attieksmi pret studentiem (40%).

Kritiski vērtējumi (atbildes „-2” un „-1”) biežāk sniegti, vērtējot jomas „*iespēja saņemt medicīnisko palīdzību*” (26%), „*gaisa temperatūra auditorijās*” (24%), „*saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas augstskolā*” (20%) un „*ēdnīca/ kafejnīca*” (20%).

3.3. Attieksme pret studentiem ar veselības problēmām

Pētījumā tika novērtēta arī attieksme pret studējošajiem ar veselības problēmām.

Jautāti, vai viņiem studiju laikā ir bijušas kādas veselības problēmas, 8% norādīja uz hroniskām slimībām, 3% uz garīgās veselības problēmām un 1% uz invaliditāti. Vēl 7% norādīja uz nopietnām veselības problēmām, neidentificējot tās.

Novērtējot, cik lielā mērā veselības problēmas studiju laikā tika ņemtas vērā, pozitīvu vērtējumu sniedza 40% (t.sk. 18% bija ar to pilnībā apmierināti). Tomēr, jāatzīmē, ka 27% uzskata, ka viņu problēmas netika ņemtas vērā pietiekami (t.sk. 14% situāciju vērtē ļoti kritiski).

3.4. Diskriminācija

Pētījuma ietvaros tika noskaidrota studējošo saskarsme ar diskrimināciju no mācībspēku un studiju biedru puses.

Jāatzīmē, ka 90%-97% aptaujāto norādīja, ka nav saskārušies ar diskrimināciju no mācībspēku puses. Pazīmes, kuru dēļ diskriminācija pieredzēta biežāk, ir tautība, dzimums, sociālais stāvoklis un vecums. Tiesa, kādu no identificētajām atšķirīgas attieksmes izpausmēm minēja līdz 3% aptaujāto (biežāk minētie aspekti – atšķirīgas akadēmiskās prasības dzimuma (3%) un vecuma (2%) dēļ).

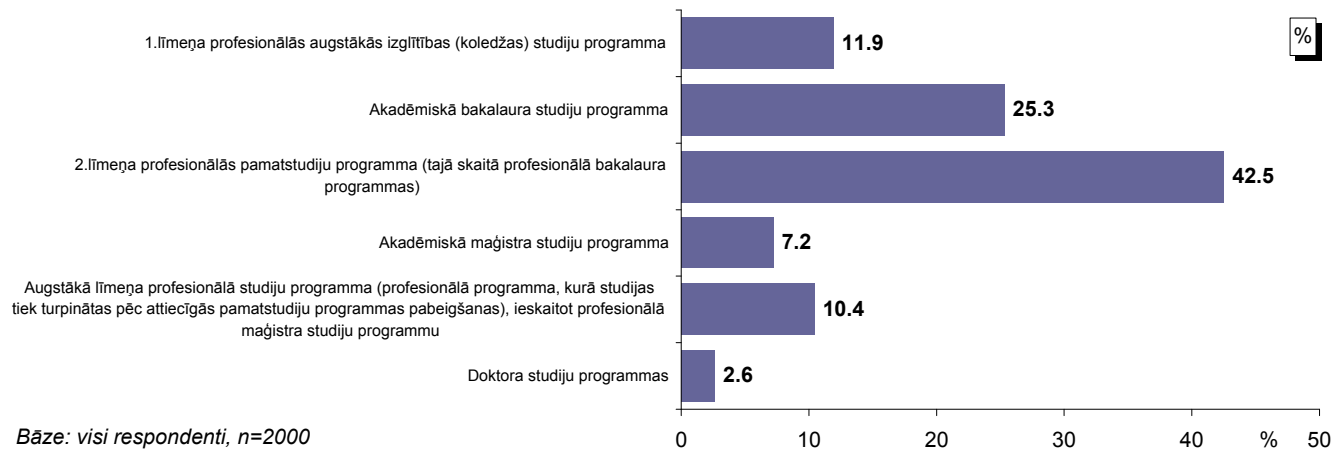
To, ka studiju laikā nekad nav saskārušies ar necieņas pilnu un skarbu attieksmi pret sevi no administrācijas vai mācībspēku puses, norādīja 62%. To, ka tas notiek „*reti*”, atbildēja 27%, bet 10% – ka tas notiek „*dažkārt*”. Atbildes variantu „*bieži*” atzīmēja 1%.

Savukārt runājot par atšķirīgu attieksmi no studiju biedru puses, 91%-98% norādīja, ka nav saskārušies ar atšķirīgu attieksmi pret sevi. Salīdzinoši biežāk atšķirīga attieksme sajūta sociālā stāvokļa un tautības dēļ. Minētās izpausmes – sliktāku attieksmi, aizskarošas piezīmes vai fizisku ietekmēšanu minējuši līdz 2% studējošo. Jāatzīmē, ka biežāk minētās diskriminējošās attieksmes izpausmes bijušas sliktāka attieksme un aizskarošas piezīmes sociālā stāvokļa un tautības dēļ.

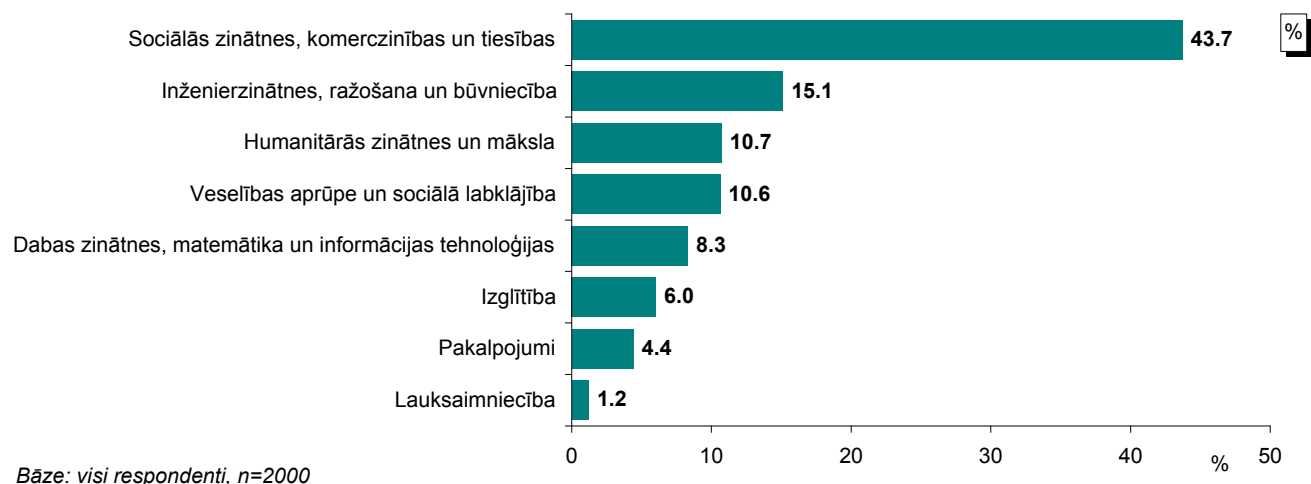
3. Studiju apstākļu Latvijā vērtējums

3.1. Studiju situācija

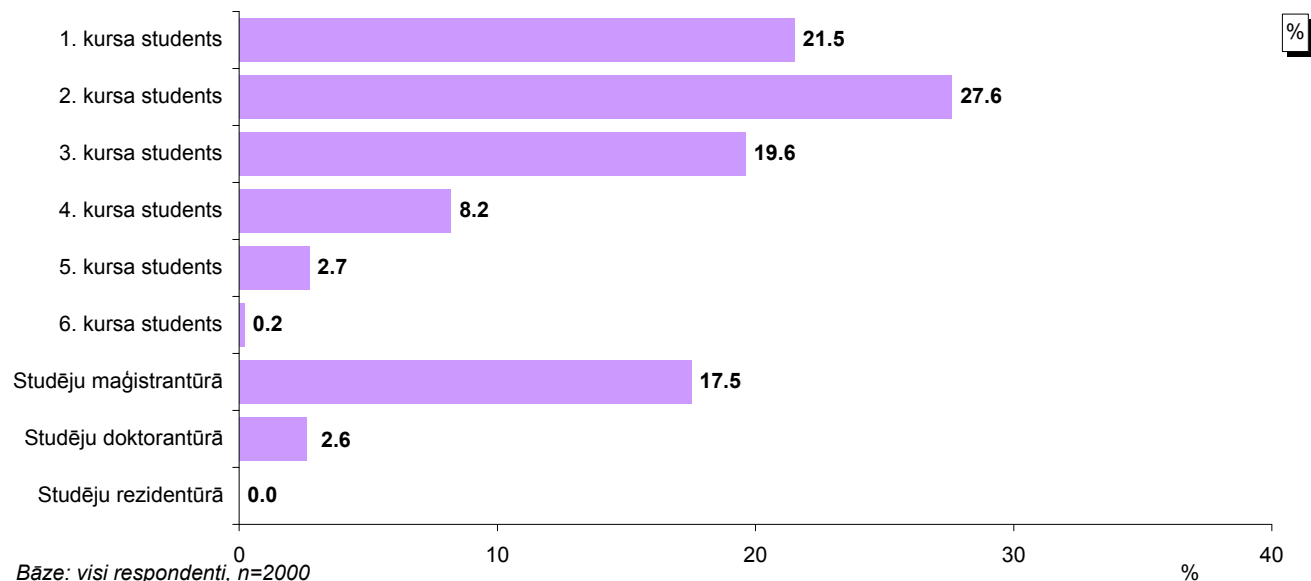
"Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

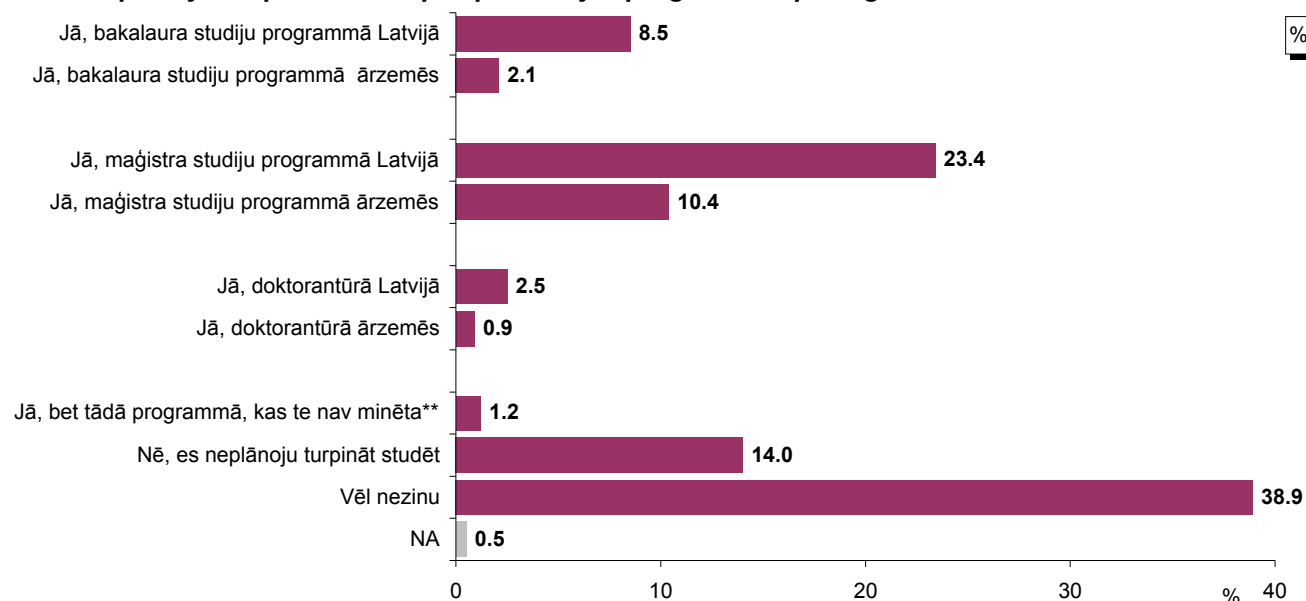
"Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

"Kura kursa students Jūs esat?"

"Vai Jūs plānojat turpināt studēt pēc pašreizējās programmas pabeigšanas?"

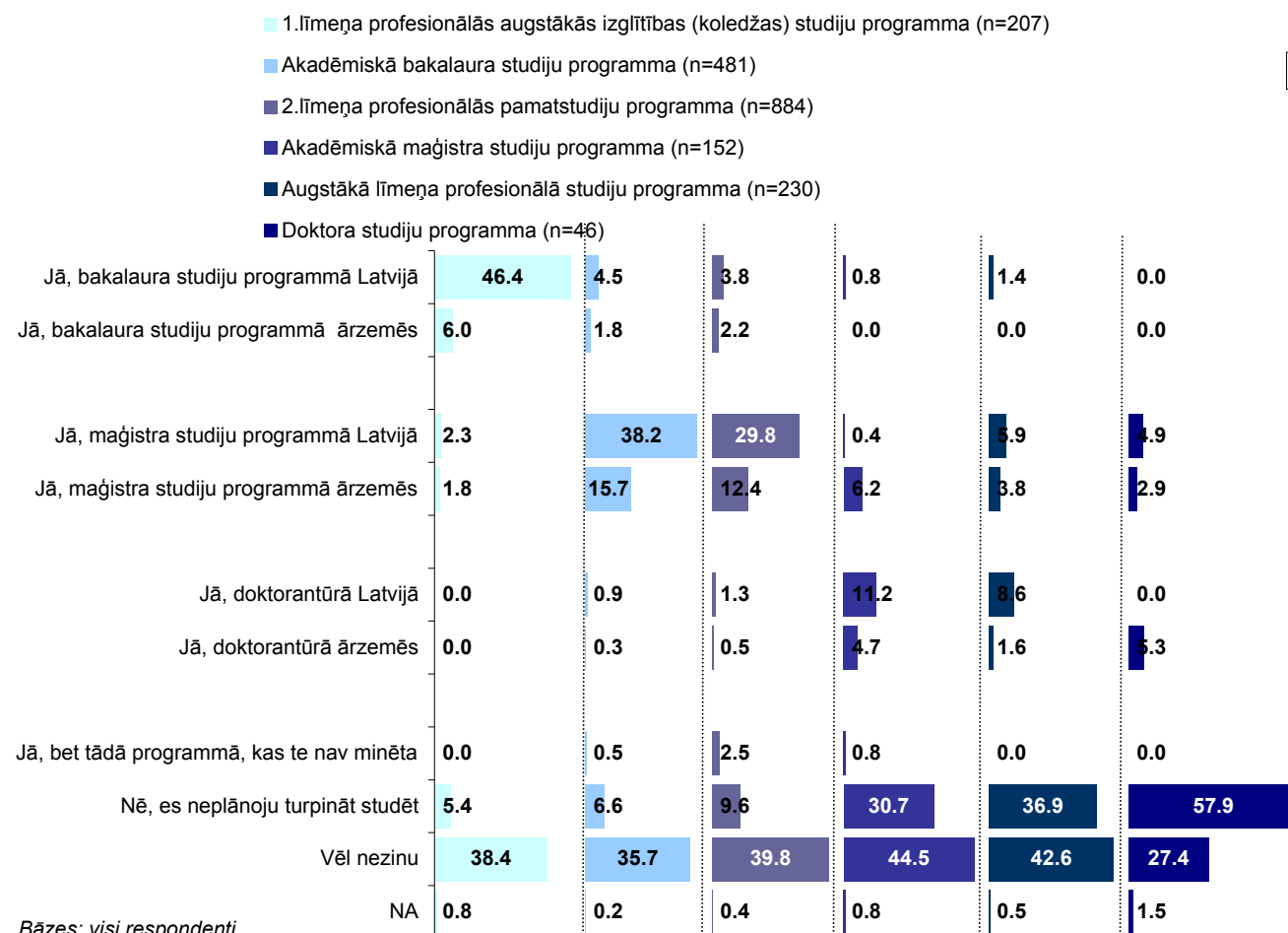
Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Jā, bet tādā programmā, kas te nav minēta" minēts: "rezidentūra" (minēts 15 reizes); "rezidentūra ārzemēs" (minēts 5 reizes); "rezidentūra Latvijā" (minēts 4 reizes).

Atbildes atkarībā no studiju līmeņa

"Vai Jūs plānojat turpināt studēt pēc pašreizējās programmas pabeigšanas?" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

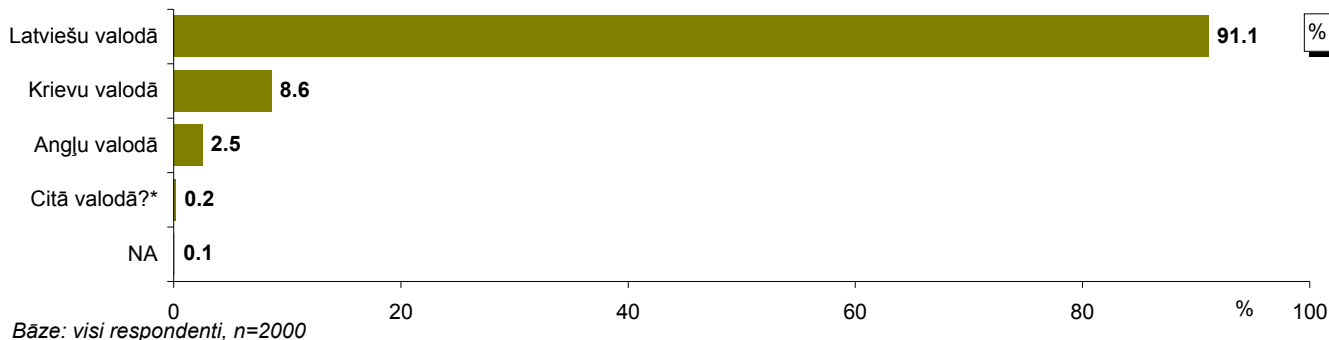

Bāzes: visi respondenti

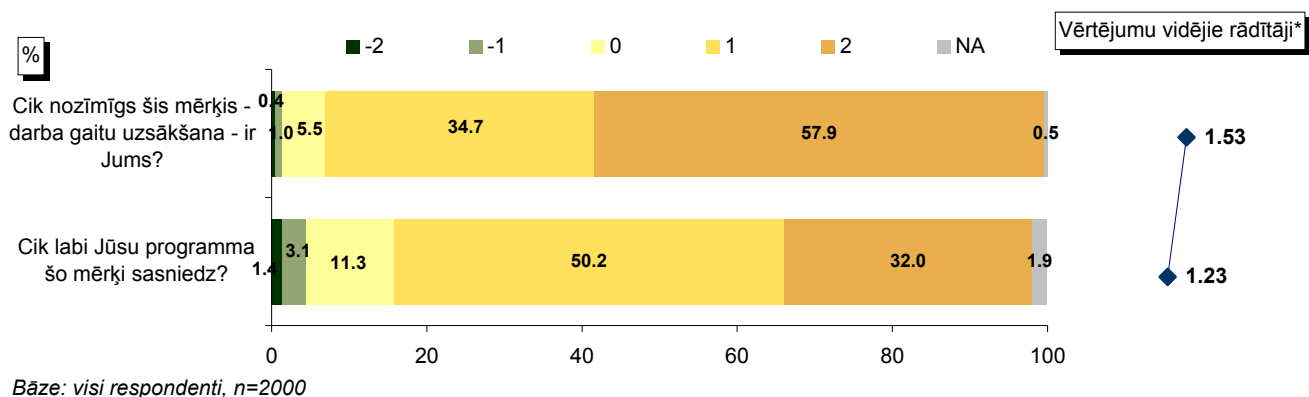
Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Kādā valodā ir Jūsu studiju programma?"

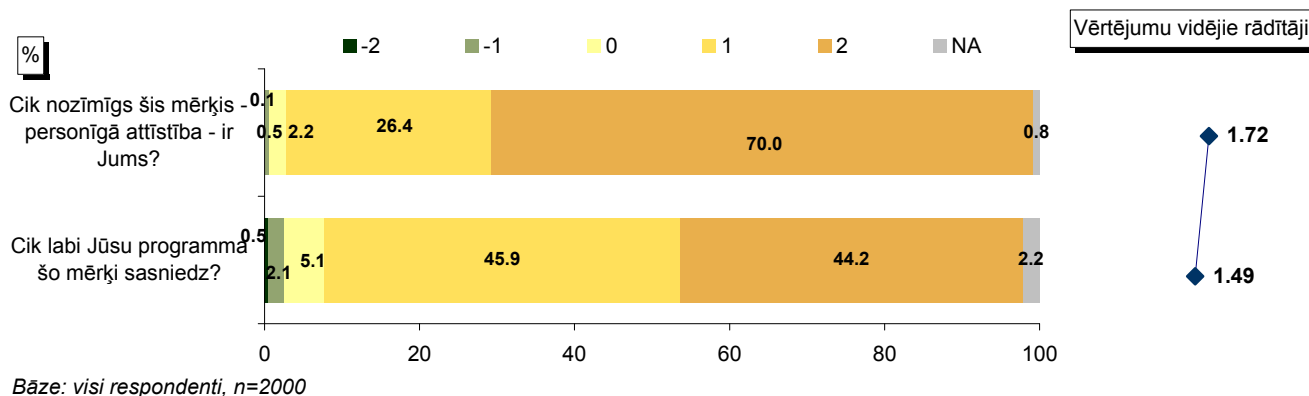

Kategorijā "Citā valodā" minēts: "vācu" (minēts 5 reizes).

"Ko Jūs sagaidāt no savām studijām un cik lielā mērā Jūsu programma šos mērķus sasniedz?"
"Mana studiju programma kopumā ir labs pamats DARBA GAITU UZSĀKŠANAI"

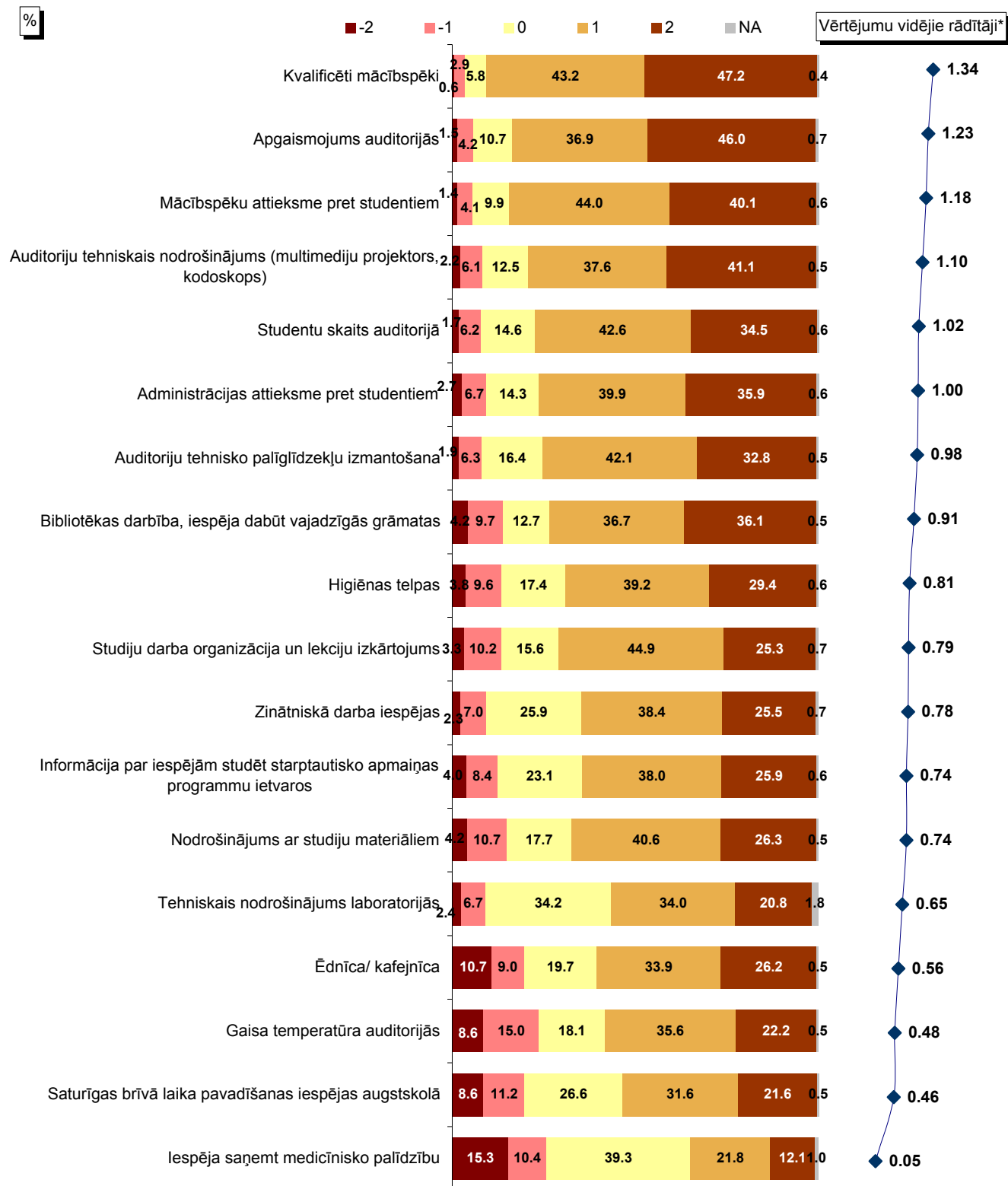
"Mana studiju programma kopumā ir labs pamats PERSONĪGAJAI ATTĪSTĪBAI"

*Bāze vidējiem rādītājiem: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

3.2. Studiju procesa novērtējums

"Lūdzu, novērtējiet studiju procesa nodrošinājumu studiju programmā, kurā studējat!"

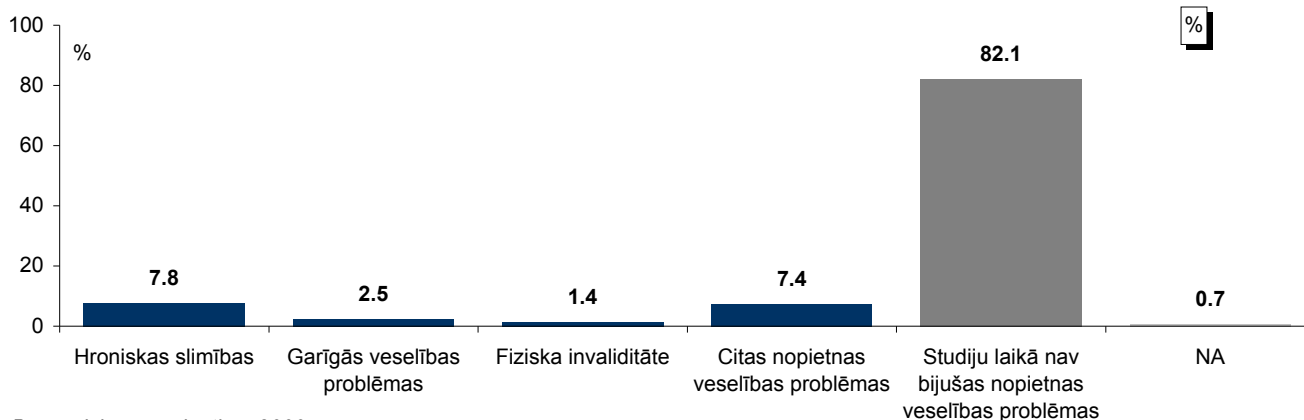

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Bāze vidējiem rādītājiem: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

3.3. Attieksme pret studentiem ar veselības problēmām

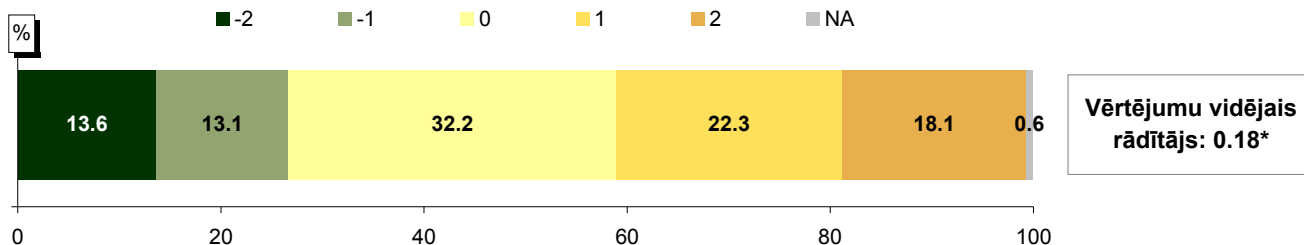
"Vai studiju laikā Jums ir bijušas kādas no minētajām veselības problēmām?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

"Vai, Jūsaprāt, Jūsu veselības problēmas studiju laikā augstskolā tika pietiekami ņemtas vērā?"

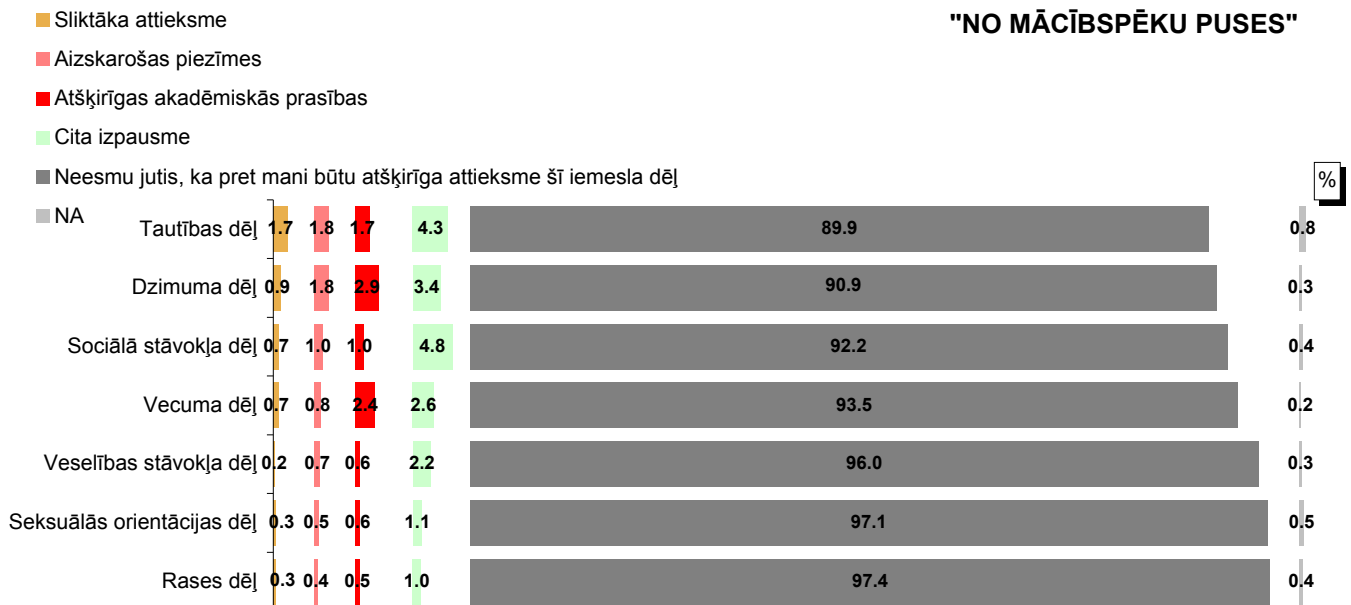
Bāze: respondenti, kuriem studiju laikā ir bijušas veselības problēmas, n=359

*Bāze vidējam rādītājam: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemtas vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

3.4. Diskriminācija

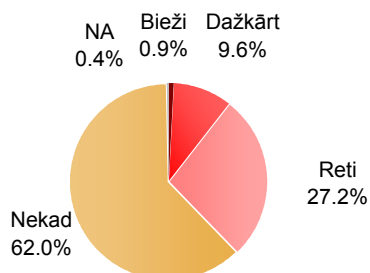
"Runājot par studentu sociālajiem apstākļiem, dažkārt tiek uzdots jautājums par diskrimināciju – vai apkārtējie (citi studenti vai akadēmiskais personāls) pret kādiem studentiem izturas sliktāk tikai kādu noteiktu pazīmju (piem., dzimums, vecums, tautība) dēļ?"

Lūdzu, norādiet, vai savās studijās Jūs personīgi esat izjutis pret sevi atšķirīgu attieksmi salīdzinājumā ar citiem studentiem kādas no zemāk minētajām pazīmēm dēļ!"

Bāze: visi respondenti, n=2000

"Vai studiju laikā no administrācijas / mācībspēku puses pret sevi esat jutis necieņas pilnu un skarbu attieksmi?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

4. Studentu dzīves apstākļi

Pētījuma ietvaros studentiem lūdza raksturot savus dzīves apstākļus – mājsaimniecības tipu, dzīvesvietu, ienākumu un izdevumu struktūru.

4.1. Studentu mājsaimniecības raksturojums

Raksturojot, ar ko dzīvo kopā studiju semestra laikā (tipiskā darba nedēļā no pirmdienas līdz piektdienai), 37% aptaujāto studentu minēja vecākus, 27% atbildēja, ka dzīvo kopā ar partneri vai dzīvesbiedru (vīru/ sievu), 9% – kopā ar bērniem, 5% – kopā ar citiem ģimenes locekļiem (vecvecāki, brāļi/ māsas u.c.), 23% – kopā ar citām personām, kas nav minētas iepriekš (galvenokārt norādīti istabas biedri dienesta viesnīcā, dzīvokļa biedri u.c.). To, ka studiju semestra laikā dzīvo vieni paši, minēja 12% pētījuma dalībnieku.

Jāpiebilst, ka biežāk to, ka dzīvo kopā ar vecākiem, norādīja studējošie Rīgā (40%), Daugavpilī (40%) un Liepājā (38%), bet visretāk to atzīmējuši studējošie Ventspilī (17%) un Valmierā (12%).

Kopumā to, ka viņiem ir bērni, minēja 11% studējošo. Jāatzīmē, ka to norādīja 13% sieviešu un 8% vīriešu. Aptaujas rezultāti liecina, ka bērni ir mazāk kā 1% no studentiem vecumā līdz 20 gadiem, 1% studentu 21 gada vecumā, 2% studentu 22 gadu vecumā, 7% studentu vecumā no 23 līdz 25 gadiem, kā arī vairāk nekā pusei (58%) studentu, kuriem ir 26 gadi un vairāk.

No studentiem, kuriem ir bērni, lielākajai daļai (56%) ir viens bērns, 32% ir divi bērni, bet 9% – 3 bērni un vairāk.

4.2. Dzīvesvietas raksturojums

Kopumā studenti ir apmierināti ar savu mājvietu studiju laikā – 85% atbildēja, ka ir drīzāk vai pilnībā apmierināti ar mājvietu, tajā skaitā 56% ar to ir pilnībā apmierināti.

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem 24% studējošo dzīvo kopmītnē/ dienesta viesnīcā. Kopmītnēs dzīvo 26% no studentiem, kuriem ir līdz 19 gadiem, 35% no studentiem vecumā no 20 līdz 21 gadam, 25% no 22 gadus veciem studentiem, 19% no aptaujātajiem vecumā no 23 līdz 25 gadiem, un 6% no tiem, kuriem ir 26 gadi un vairāk.

Analizējot datus par apmierinātību ar savu mājvietu atkarībā no tā, vai respondenti dzīvo vai nedzīvo kopmītnēs, jāsecina, ka kopmītnēs dzīvojošie savu mājvietu vērtējuši kritiskāk (apmierināti 68%, neapmierināti 16%) nekā tie, kuri nedzīvo kopmītnēs (apmierināti 91%, neapmierināti 3%).

Ar savu mājvietu studiju laikā vairāk apmierināti ir tie, kuri semestra laikā dzīvo kopā ar bērniem, dzīvesbiedru vai vecākiem, bet neapmierinātību biežāk pauduši tie, kuri semestra laikā dzīvo kopā ar citiem radniekiem (vecvecākiem, māsām, brāļiem), vieni paši vai kopā ar citām personām (dzīvokļa/ kopmītnu biedriem).

Vidējā summa, ko par studējošā mājvietu (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.) maksā vecāki, partneris vai kāds cits, ir Ls33.46, savukārt vidējā summa, ko par mājvietu maksā pats studējošais, ir salīdzinoši lielāka: Ls37.14 (tiesa, izdarot

secinājumus, jāņem vērā, ka otrais lielākais studējošo ienākumu avots ir atbalsts no ģimenes/ partnera).

Jāpiebilst, ka kopumā zemāki izdevumi par mājvietu ir tiem studentiem, kuri dzīvo dienesta viesnīcā.

Lai novērtētu attālumu no studenta mājvietas līdz augstskolai/ koledžai, studentiem lūdza atzīmēt, cik ilgā laikā viņi ikdienā nokļūst no savas mājvietas līdz mācību iestādei, kā arī to, cik liels ir šis attālums (kilometros). Tam, lai no mājvietas nokļūtu mācību iestādē, studējošie vidēji ikdienā tērē vairāk kā pusstundu (33 minūtes), un attālums no mājvietas līdz augstskolai/ koledžai vidēji ir 15 kilometri.

Salīdzinoši lielākus attālumus no mājvietas līdz mācību iestādei ikdienā mēro Rīgā studējošie (17 km), vidēji vairāk nekā 10 kilometri ik dienas jāmēro arī studentiem Liepājā (11 km) un Valmierā (11 km). Mazākus attālumus starp mājvietu un mācību iestādi minējuši Rēzeknē (9 km), Daugavpilī (8 km), Jūrmalā (7 km), Jelgavā (5 km) un Ventspilī (5 km) studējošie.

4.3. Studējošā ienākumu struktūra

Izteikumam „*man pietiek līdzekļu, lai segtu manas ikmēneša vajadzības*” studējošie kopumā piekrituši nedaudz biežāk (44%) nekā norādījuši, ka šādam apgalvojumam nepiekrīt (38%). Tomēr jāatzīmē, ka atbildi „*pilnībā nepiekrītu*” norādīja gandrīz 1/5 studējošo (19%).

Kopumā visbiežāk tam, ka līdzekļu pietiek, lai segtu ikmēneša vajadzības, piekrituši studējošie, kur dzīvo vieni paši, bet viskritiskāk savu finansiālo situāciju vērtējuši aptaujātie, kuri dzīvo kopā ar partneri / dzīvesbiedru un bērniem.

Lielāko īpatsvaru studējošo ienākumu struktūrā veido paša nopelnīti ienākumi algotā darbā (vidēji mēnesī Ls111.54) un atbalsts no ģimenes/ partnera (vidēji mēnesī Ls78.49).

Salīdzinoši mazāku īpatsvaru studējošo ienākumos veido neatmaksājami granti, stipendijas (vidēji mēnesī 16.98), kredīti studiju maksas segšanai (vidēji mēnesī 13.40) un kredīti ikdienas vajadzību segšanai (vidēji mēnesī 7.84), ienākumi no iekrājumiem (piemēram, iepriekš nopelnītas naudas) (vidēji mēnesī 11.30) un citi ienākumi (piemēram, pabalsti u.c.) (vidēji mēnesī Ls17.35).

Jāatzīmē, ka 48% aptaujāto studentu studē par maksu. Interesanti atzīmēt, ka no Rīgā studējošajiem par maksu studē vairāk nekā puse (56%), bet citās pilsētās ārpus Rīgas par maksu studē mazāk nekā puse (35%-7%) aptaujāto.

Studiju kredītu (maksai par studijām) ar valsts galvojumu izmanto 11%, bez valsts galvojuma – 4% respondentu, savukārt studējošā (sociālo) kredītu ar valsts galvojumu izmanto 6%, bez valsts galvojuma – 2% aptaujāto.

Pētījuma rezultāti liecina, ka studiju kredītus (maksai par studijām) izmanto 30% no respondentiem, kuri studē par maksu. Studējošā kredītus (iztikas izdevumiem) izmanto 9% no studentiem, kuri studē par budžeta līdzekļiem, un 6% no aptaujātajiem, kuri studē par maksu.

Salīdzinot atbildes dažādās vecuma grupās, var konstatēt, ka gados jaunāki studenti aktīvāk izmantojuši iespēju ņemt studiju vai studējošo kredītus: no studentiem vecumā

līdz 22 gadiem studējošā vai studiju kredīts ir vairāk nekā 1/5 aptaujāto (24%), bet no respondentiem, kuriem ir 23 gadi vai vairāk, vismaz viens no kredītiem ir 16%.

4.4. Studējošā izdevumu struktūra

Analizējot datus par studējošo izdevumiem dzīvošanai vidēji mēnesī, jāsecina, ka lielāko īpatsvaru šajos izdevumos veido ikdienas izdevumi (pārtika, apģērbs u.c.) (pats students no savā rīcībā esošās naudas vidēji maksā Ls65.71, kāds cits par studentu maksā Ls19.00) un maksājumi par mājvietu (pats maksā vidēji Ls37.14, kāds cits (vecāki, partneris vai cits) par studentu maksā Ls33.46).

Salīdzinoši lielākas ir arī summas, kas tiek maksātas par transportu (pats vidēji maksā Ls21.93, kāds cits – Ls5.78) un sabiedriskajiem un izklaides pasākumiem (pats vidēji maksā Ls20.34, kāds cits par studentu maksā – Ls3.79), kā arī citi regulāri maksājumi (piem., tabakas izstrādājumi, kredīta apmaksa u.c.) (pats vidēji maksā Ls21.28, kāds cits – Ls8.55).

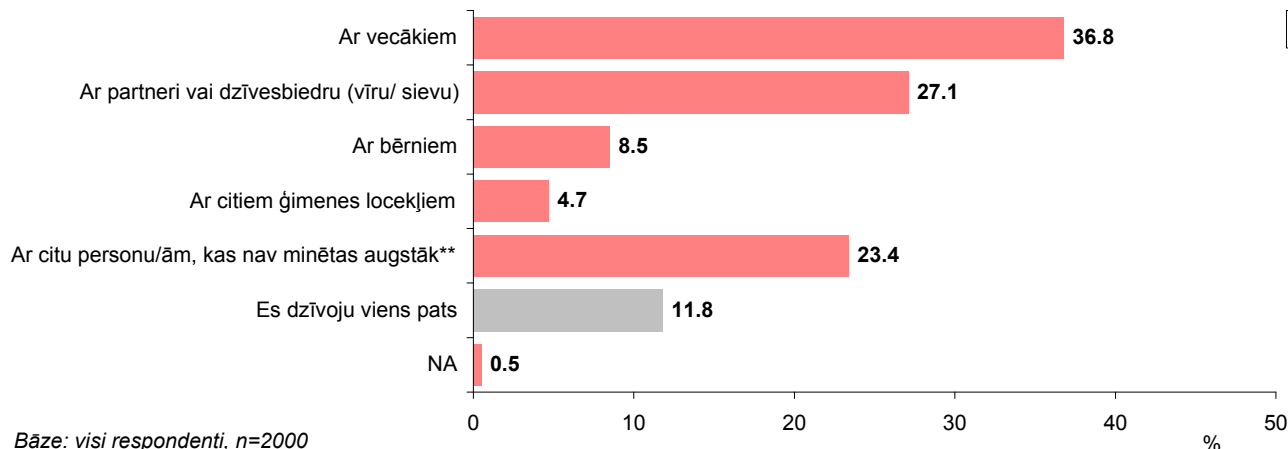
Savukārt salīdzinoši nelieli ir vidējie maksājumi par komunikāciju pakalpojumiem (pats vidēji maksā Ls9.98, kāds cits – Ls4.51), veselības aprūpi (pats vidēji maksā Ls5.84, kāds cits – Ls3.40) un bērnu aprūpi (pats vidēji maksā Ls4.33, kāds cits – Ls0.85).

Raksturojot ar studijām saistītus izdevumus semestrī, jāatzīmē, ka lielāko īpatsvaru veido pozīcija „*mācību maksa, reģistrācijas maksa, maksājumi par eksāmeniem, pārbaudēm, parādu kārtošanu*”. Vidējā naudas summa semestrī, kuru šim mērķim samaksā students no savā rīcībā esošās naudas, ir Ls52.41, naudas summa, ko par studentu vidēji samaksā kāds cits, ir Ls148.06, un summa, ko vidēji semestrī par studentu pārskaita banka kredīta ietvaros, ir Ls80.54.

4. Studentu dzīves apstākļi

4.1. Studentu mājsaimniecības raksturojums

"Ar ko kopā jūs dzīvojat studiju semestra laikā (ar ko Jums ir kopīga mājsaimniecība)?"

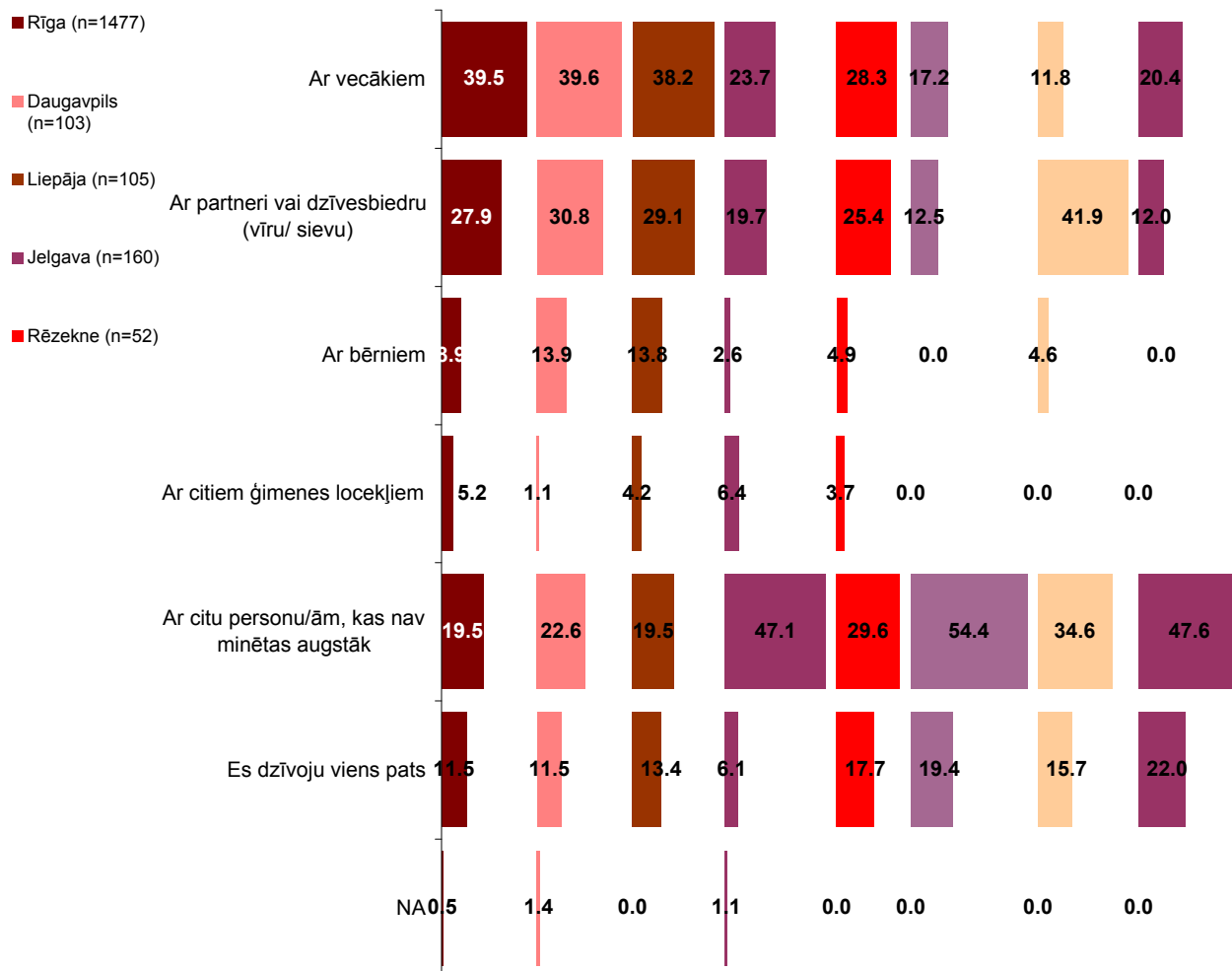
Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Ar citu personu/ām, kas nav minētas augstāk" minēts: "ar studiju/ kursa biedriem" (minēts 155 reizes); "ar draugiem" (minēts 152 reizes); "ar dzīvokļa/ kopmītnu biedriem, kaimiņiem" (minēts 151 reizes); "ar kolēģiem" (minēts 9 reizes).

Atbildes atkarībā no augstskolas atrašanās vietas

"Ar ko kopā jūs dzīvojat studiju semestra laikā (ar ko Jums ir kopīga mājsaimniecība)?" "Lūdzu, atzīmējiet, kur atrodas augstskola/ koledža (vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā Jūs studējat!"

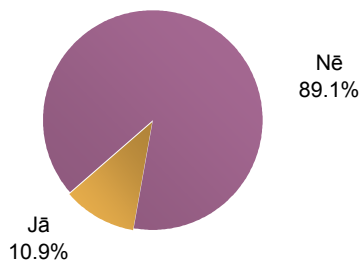

Bāzes: visi respondenti

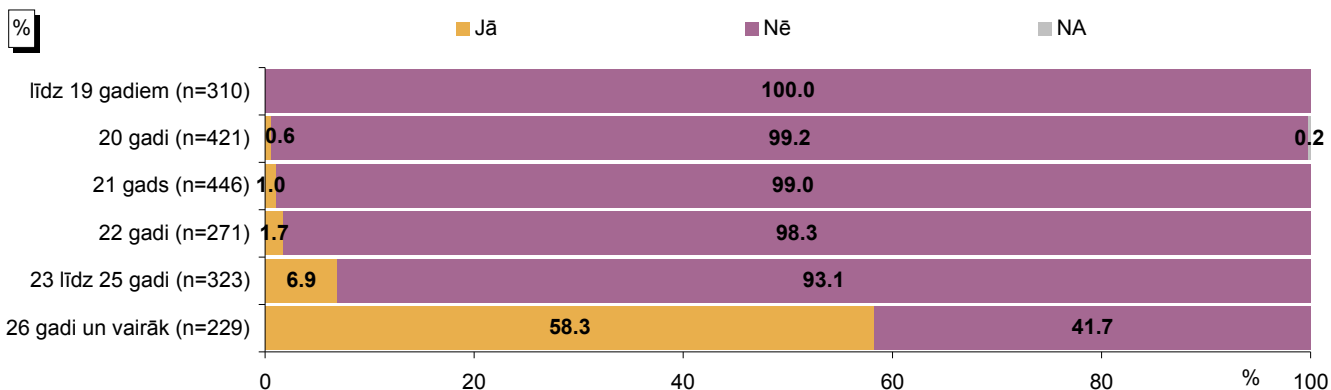
Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Vai Jums ir bērni?"

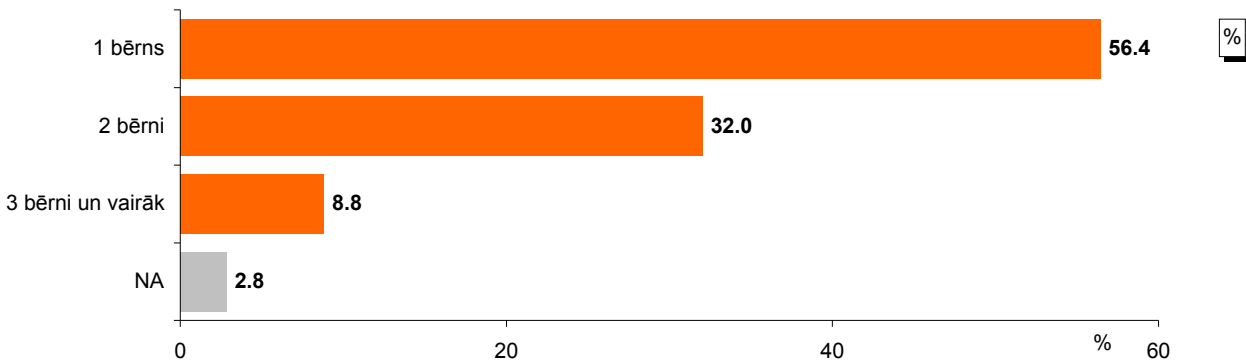
Bāze: visi respondenti, n=2000

**Atbildes atkarībā no respondenta vecuma
"Vai Jums ir bērni?" / "Vecums"**

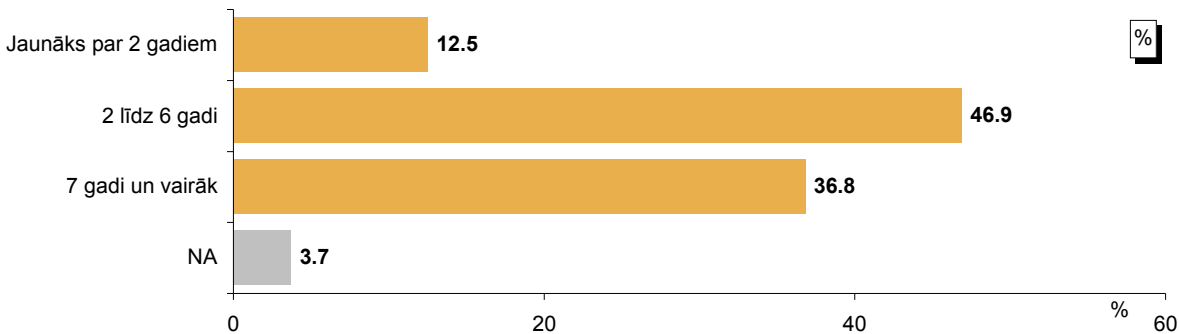
Bāzes: visi respondenti

"Cik bērnu Jums ir?"

Bāze: respondenti, kuriem ir bērni, n=160

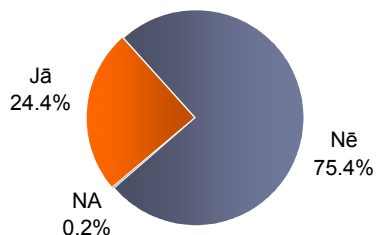
"Cik vecs ir Jūsu jaunākais bērns?"

Bāze: respondenti, kuriem ir bērni, n=160

4.2. Dzīvesvietas raksturojums

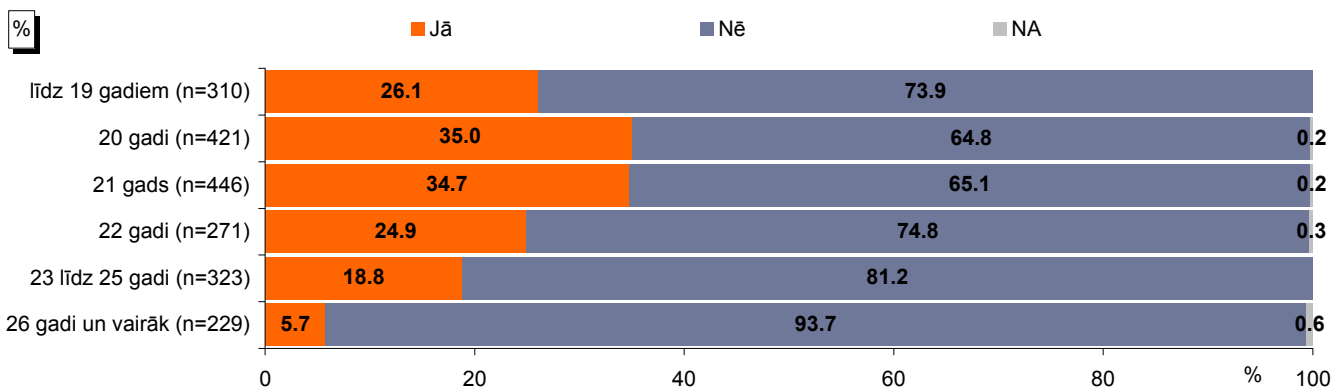
"Vai Jūs dzīvojat studentu kopmītnē/ dienesta viesnīcā?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

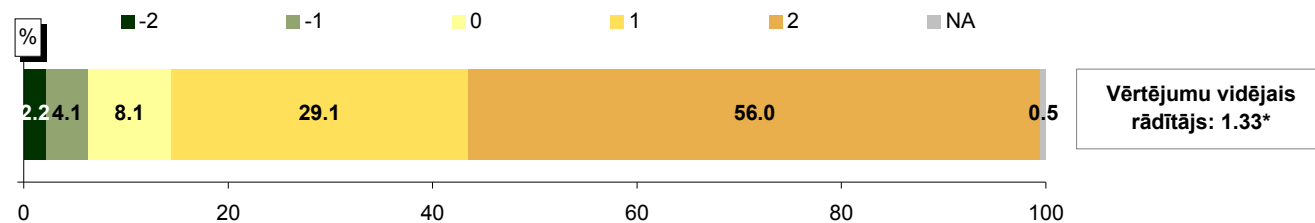
Atbildes atkarībā no vecuma

"Vai Jūs dzīvojat studentu kopmītnē/ dienesta viesnīcā?" / "Vecums"

Bāzes: visi respondenti

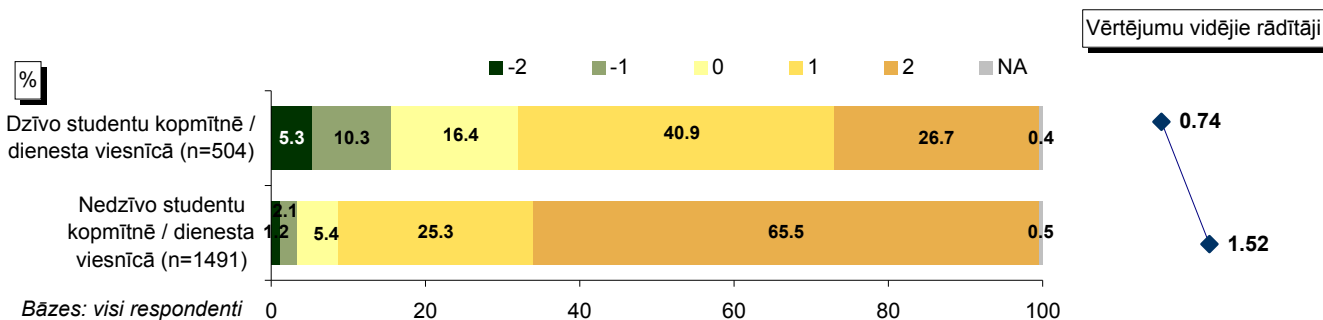
"Cik apmierināts Jūs esat ar savu mājvietu studiju laikā?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Atbildes atkarībā no tā, vai dzīvo studentu kopmītnē / dienesta viesnīcā

"Cik apmierināts Jūs esat ar savu mājvietu studiju laikā?" / "Vai Jūs dzīvojat studentu kopmītnē/ dienesta viesnīcā?"

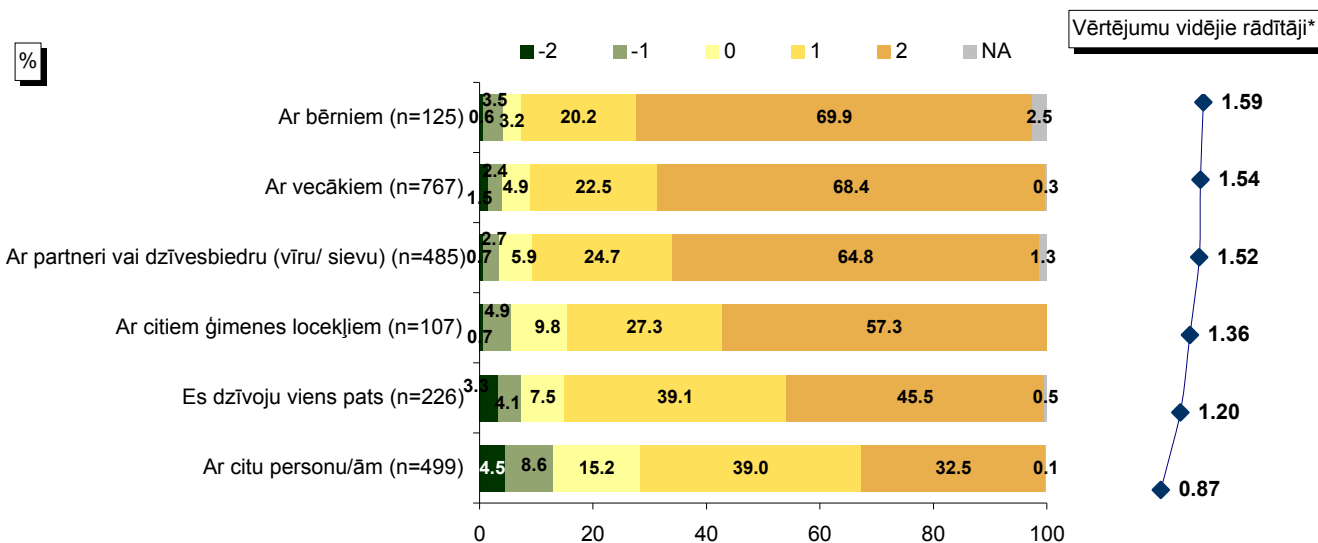

*Bāze vidējam rādītājam: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt/NA" minēšanas biežums)

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

Atbildes atkarībā no tā, ar ko kopā dzīvo

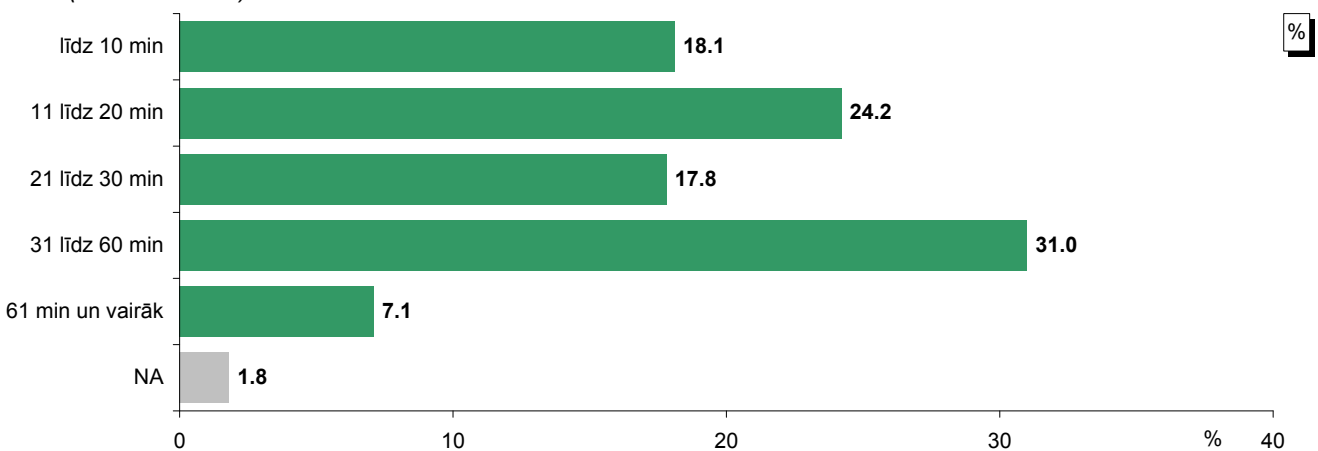
"Cik apmierināts Jūs esat ar savu mājvietu studiju laikā?" / "Ar ko kopā jūs dzīvojat studiju semestra laikā (ar ko Jums ir kopīga mājsaimniecība)?"

Bāzes: visi respondenti

Cik ilgā laikā ikdienā (tipiskā dienā) nokļūstat no mājām (mājvietas) līdz augstskolai/ koledžai, un kāds ir attālums starp tām?

Laiks (vienā virzienā)

Bāze: visi respondenti, n=2000

	min
atbilžu vidējā vērtība	33.25
minimālā vērtība	0
maksimālā vērtība	240
mediāna	30

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

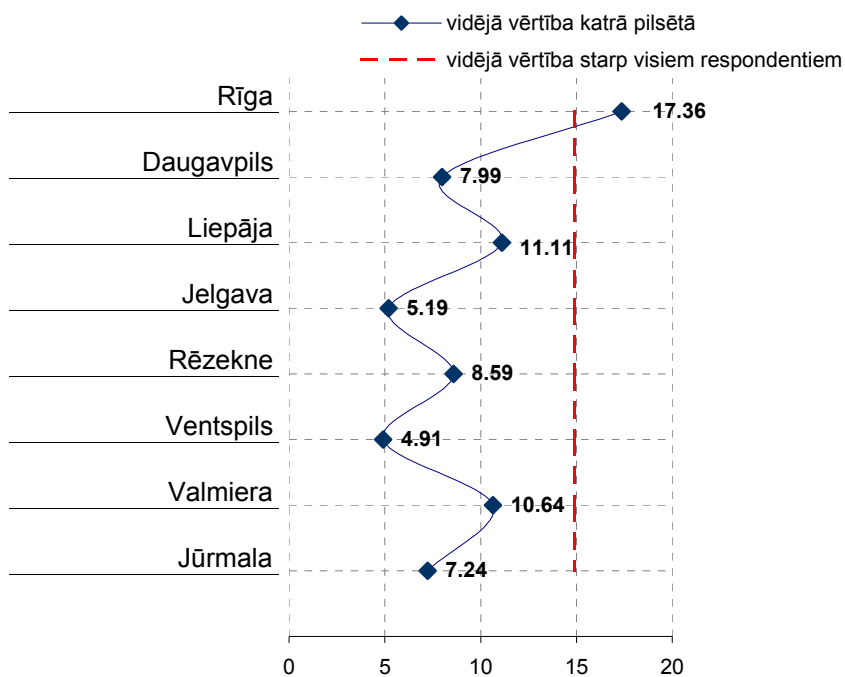
Attālums (vienā virzienā)

	km
atbilžu vidējā vērtība	14.92
minimālā vērtība	0
maksimālā vērtība	280
mediāna	7

*Bāze vidējiem rādītājiem: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

Attālums (km) atkarībā no tā, kurā pilsētā atrodas augstskola (koledža vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā studē

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

"Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus dzīvošanai un mācībām!"

"Mājvieta (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.)"

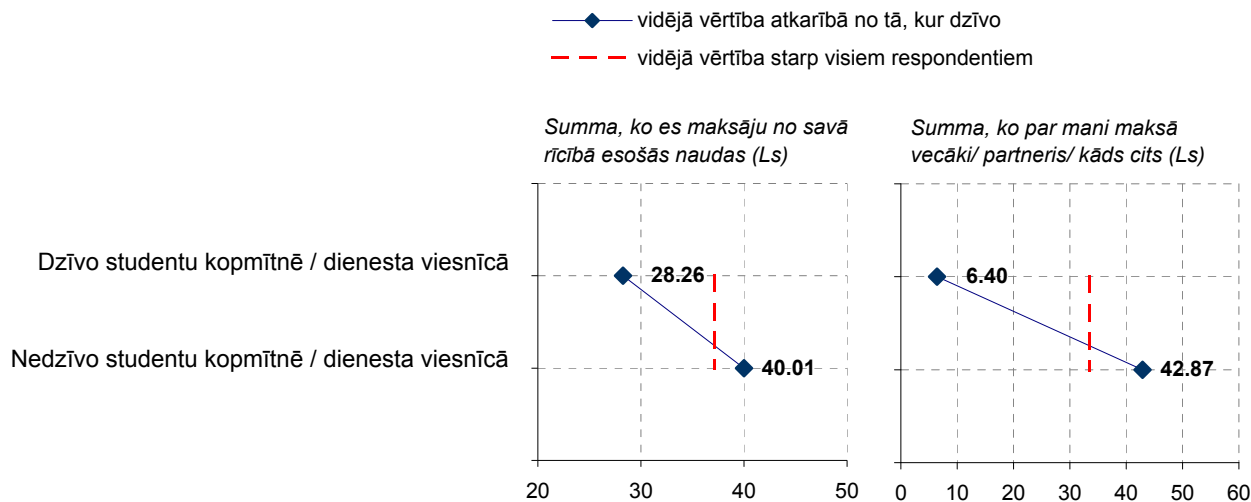
	Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)	Summa, ko par mani maksā vecāki/ partneris/ kāds cits (Ls)
atbilžu vidējā vērtība	37.14	33.46
minimālā vērtība	0	0
maksimālā vērtība	600	695
mediāna	25	0

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt/NA" minēšanas biežums)

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

Izdevumi mājvietai (Ls) atkarībā no tā, vai dzīvo studentu kopmītnē / dienesta viesnīcā

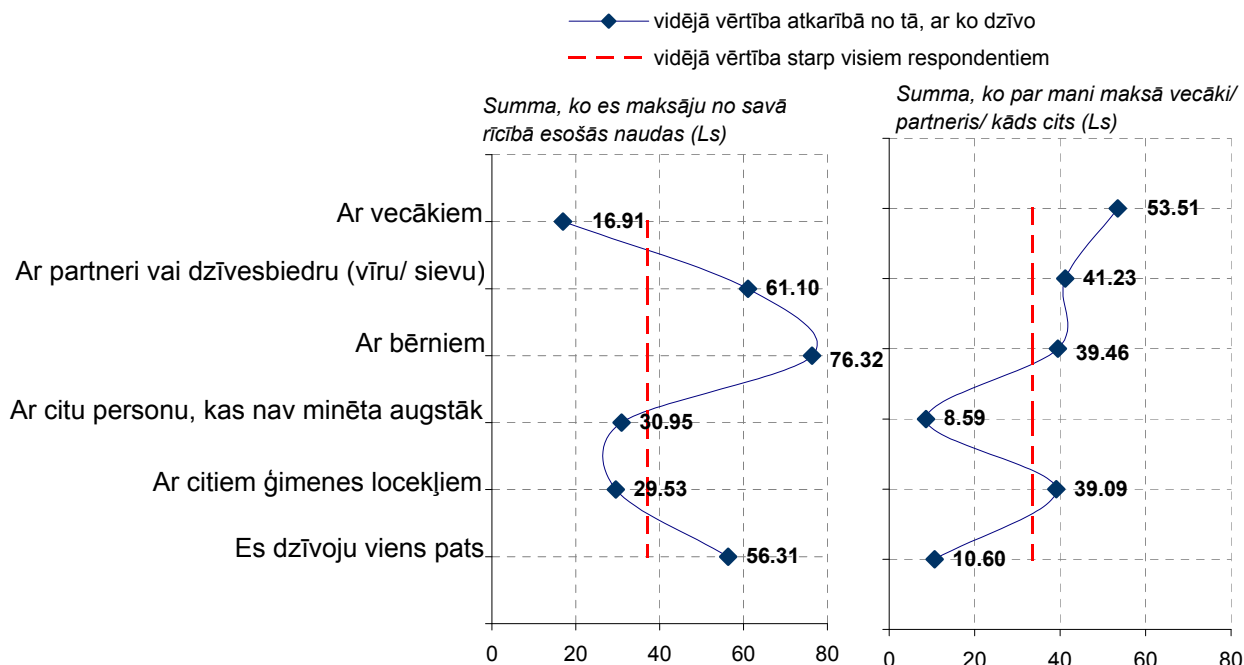
"Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus dzīvošanai un mācībām: Mājvieta (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.)" / "Vai Jūs dzīvojat studentu kopmītnē / dienesta viesnīcā?"

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

Izdevumi mājvietai (Ls) atkarībā no tā, ar ko kopā dzīvo

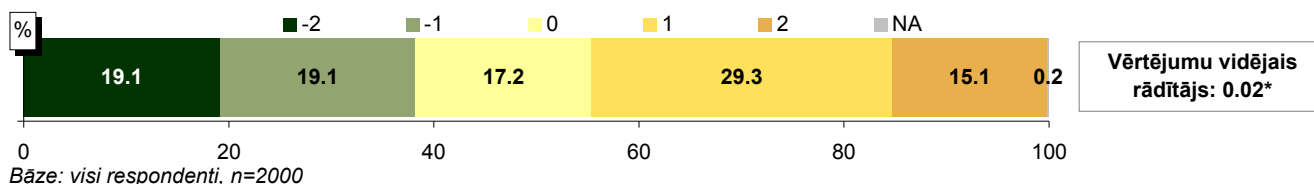
"Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus dzīvošanai un mācībām: Mājvieta (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.)" / "Ar ko kopā Jūs dzīvojat studiju semestra laikā (ar ko Jums ir kopīga mājsaimniecība)?"

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

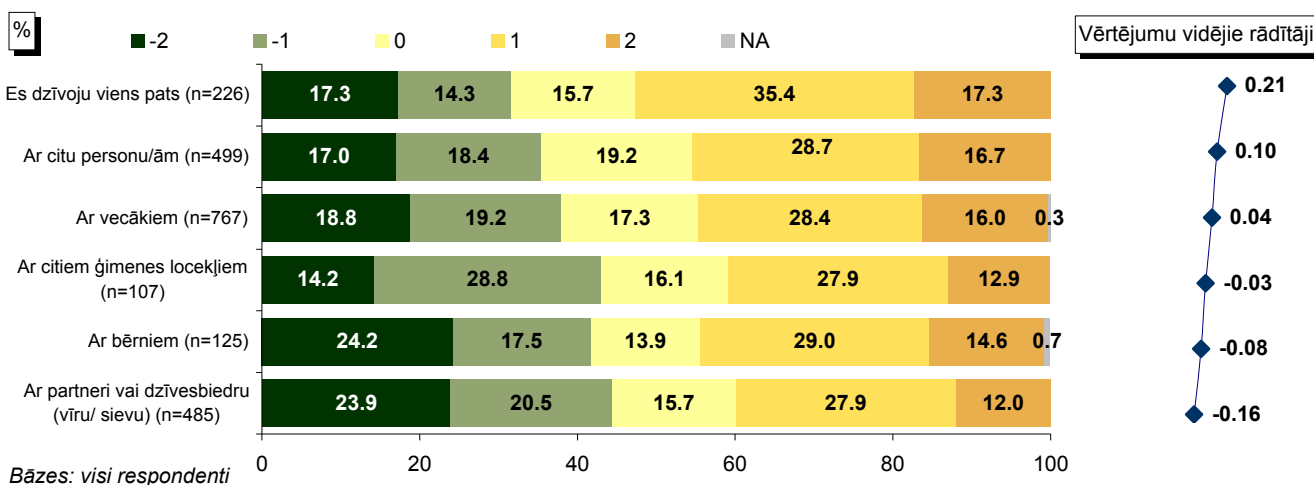
4.3. Studējošā ienākumu struktūra

"Cik lielā mērā Jūs piekrītat šādam apgalvojumam: Man pietiek līdzekļu, lai segtu manas ikmēneša vajadzības"

Atbildes atkarībā no tā, ar ko kopā dzīvo

"Cik lielā mērā Jūs piekrītat šādam apgalvojumam: Man pietiek līdzekļu, lai segtu manas ikmēneša vajadzības" / "Ar ko kopā jūs dzīvojat studiju semestra laikā (ar ko Jums ir kopīga mājsaimniecība)?"

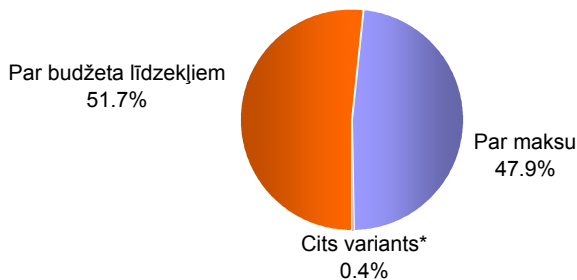
"Kādi ir Jūsu rīcībā esošie ienākumi vidēji MĒNESĪ no šādiem avotiem?"

		atbilžu vidējā vērtība	minimālā vērtība	maksimālā vērtība	mediāna
Atbalsts no ģimenes/ partnera		78.49	0	1000	50
Finanšu atbalsts no valsts/ publiskiem avotiem	Neatmaksājams grants/ stipendija	16.98	0	800	0
	Atmaksājams kredīts ikdienas vajadzību segšanai (piem., studējošā kredīts)	7.84	0	280	0
	Atmaksājams kredīts studiju maksas segšanai (studiju kredīts)	13.40	0	164	0
Paša nopelnītie ienākumi algotā darbā		111.54	0	1500	0
Iekrājumi (piemēram, iepriekš nopelnīta nauda)		11.30	0	560	0
Citi ienākumi (ieskaitot citu publisku vai privātu atbalstu, piem., bērnu pabalsti)*		17.35	0	1010	0
Kopējie ienākumi (mēnesī)		259.13	0	2510	200

**Kategorijā "Citi ienākumi" minēts: "bērnu pabalsts" (minēts 58 reizes); "apgādnieka zaudējuma pensija" (minēts 31 reizi); "apgādnieka zaudējuma pabalsts" (minēts 22 reizes); "bezdarbnieka pabalsts" (minēts 18 reizes); "sociālais pabalsts/ pensija (neprecizēts)" (minēts 16 reizes); "alimenti" (minēts 9 reizes); "invaliditātes pensija/ pabalsts" (minēts 8 reizes); "bērna invalīda kopšanas pabalsts" (minēts 4 reizes); "bāreņa pabalsts" (minēts 3 reizes); "depozīta procenti" (minēts 2 reizes); "izīrēts dzīvoklis" (minēts 2 reizes); "dāvanas" (minēts 1 reizi); "dienesta atalgojums" (minēts 1 reizi); "nauda saskaņā ar īres līgumu" (minēts 1 reizi); "neatmaksājams pabalsts no pagasta" (minēts 1 reizi); "noguldījumi bankā" (minēts 1 reizi); "pabalsts par rindu dārziņā" (minēts 1 reizi); "pokers, totalizators" (minēts 1 reizi); "sociālā palīdzība" (minēts 1 reizi); "sociālais slimības pabalsts" (minēts 1 reizi); "trūcīgo ģimeņu pabalsts" (minēts 1 reizi); "uzņēmuma stipendija" (minēts 1 reizi); "vienreizējā stipendija" (minēts 1 reizi).

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

"Vai Jūs pašlaik studējat par valsts budžeta līdzekļiem vai par maksu?"

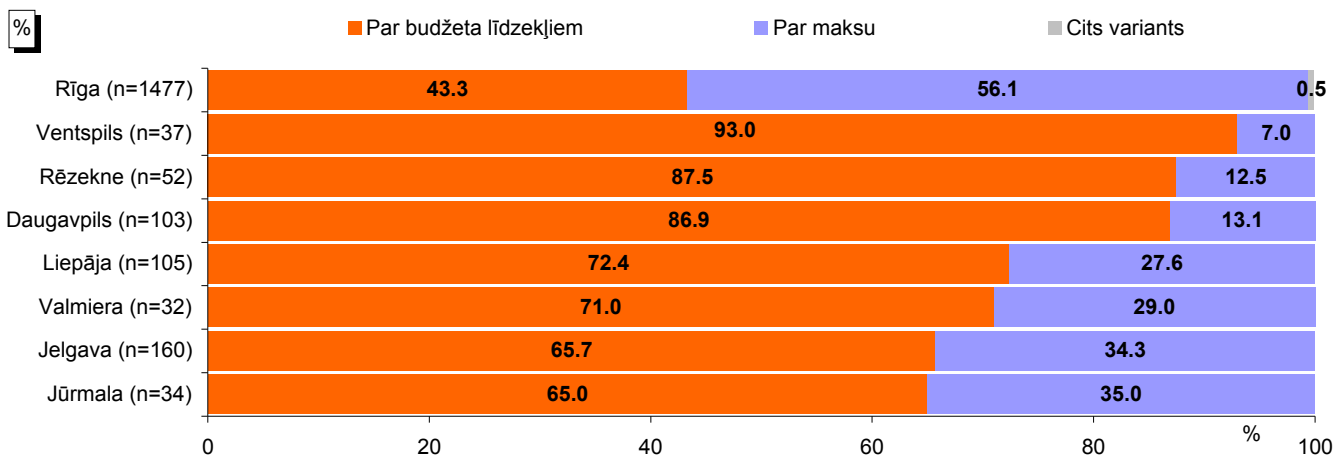

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Kategorijā "Cits variants" minēts: "augstskolas finansējums" (minēts 4 reizes); "Eiropas Sociālā Fonda līdzekļi" (minēts 3 reizes).

Atbildes atkarībā no augstskolas atrašanās vietas

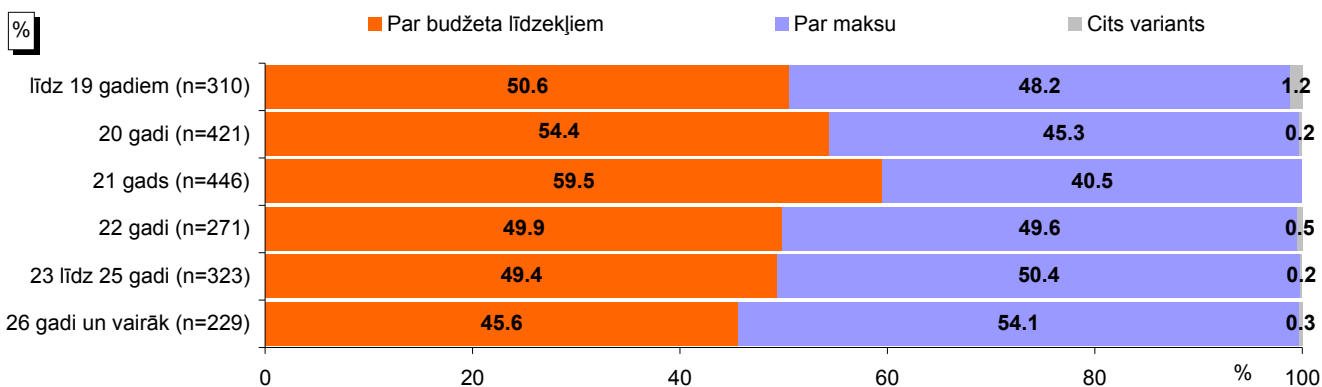
"Vai Jūs pašlaik studējat par valsts budžeta līdzekļiem vai par maksu?" / "Lūdzu, atzīmējiet, kur atrodas augstskola/ koledža (vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā Jūs studējat!"

Bāzes: visi respondenti

Atbildes atkarībā no respondentu vecuma

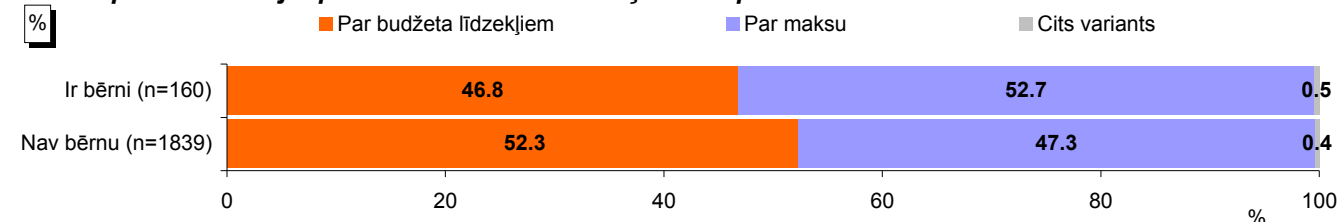
"Vai Jūs pašlaik studējat par valsts budžeta līdzekļiem vai par maksu?" / "Vecums"

Bāzes: visi respondenti

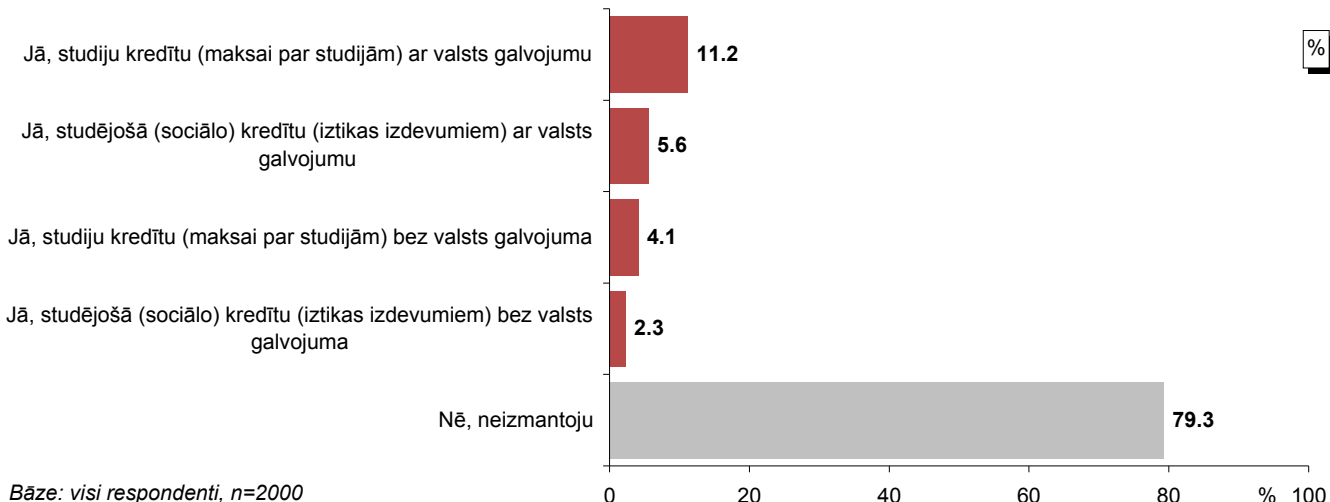
Atbildes atkarībā no tā, vai respondentam ir bērni

"Vai Jūs pašlaik studējat par valsts budžeta līdzekļiem vai par maksu?" / "Vai Jums ir bērni?"

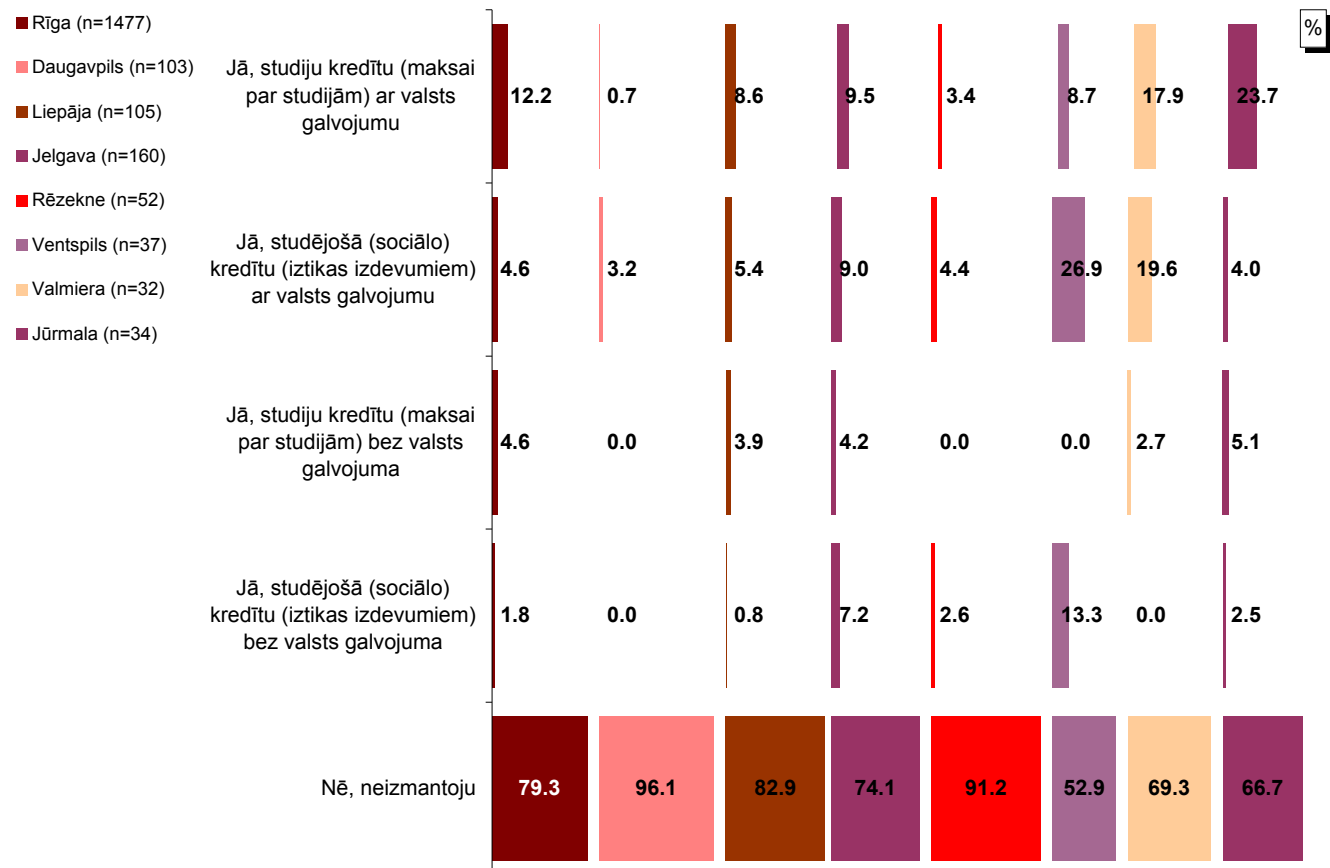
Bāzes: visi respondenti

"Vai Jūs izmantojat kādu no studentu kredītiem?"

Atbildes atkarībā no augstskolas atrašanās vietas

"Vai Jūs izmantojat kādu no studentu kredītiem?" / "Lūdzu, atzīmējiet, kur atrodas augstskola/ koledža (vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā Jūs studējat!"

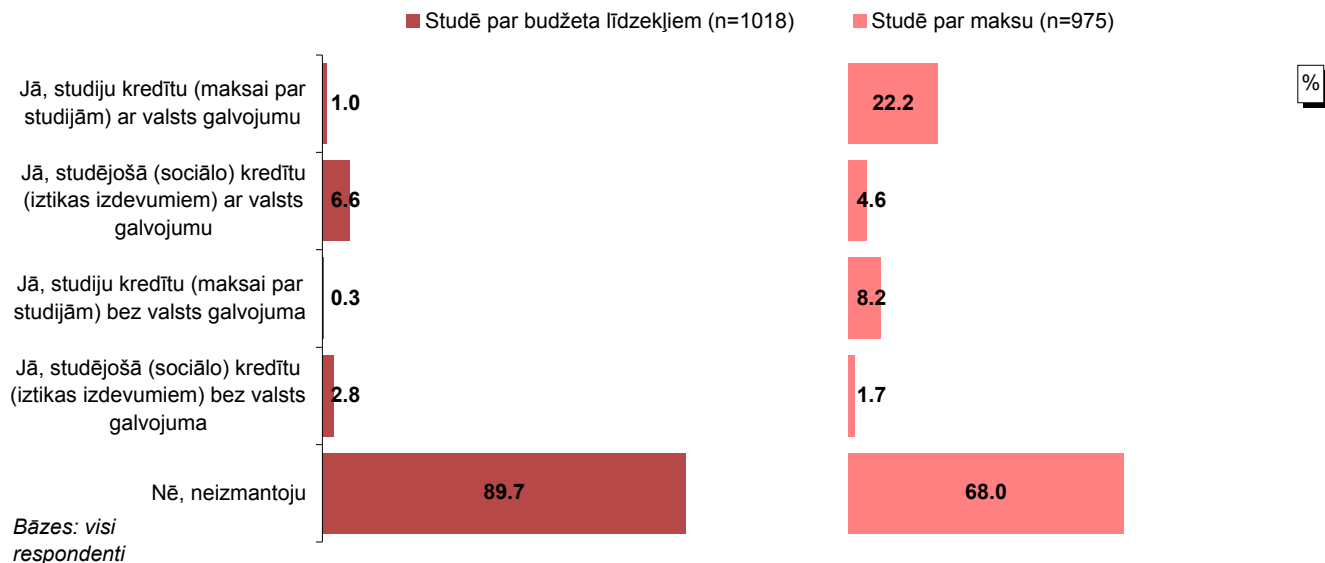

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

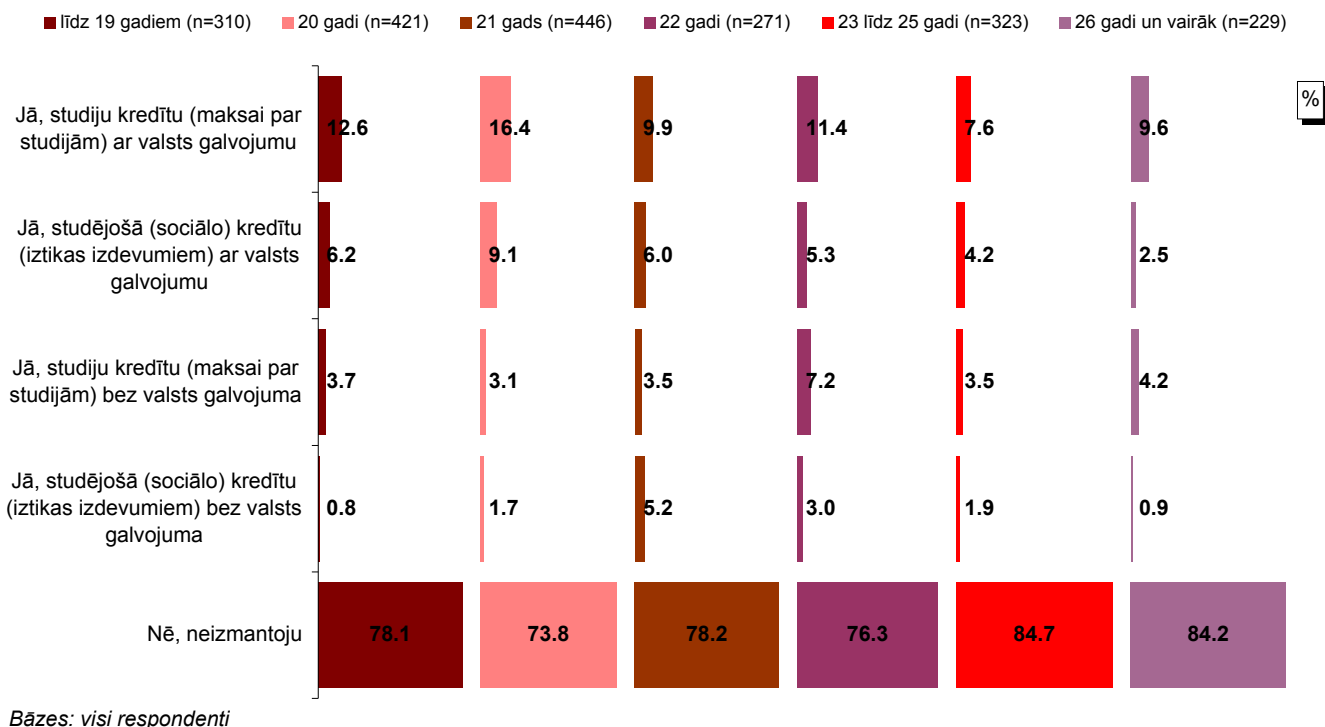
Atbildes atkarībā no studiju finansējuma avota (budžeta līdzekļi / maksas studijas)

"Vai Jūs izmantojat kādu no studentu kredītiem?" / "Vai Jūs pašlaik studējat par valsts budžeta līdzekļiem vai par maksu?"

Atbildes atkarībā no respondentu vecuma

"Vai Jūs izmantojat kādu no studentu kredītiem?" / "Vecums"

4.4. Studējošā izdevumu struktūra

"Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus dzīvošanai un mācībām!"

Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)

	atbilstošu vidējā vērtība	minimālā vērtība	maksimālā vērtība	mediāna
A. Maksājumi dzīvošanai MĒNESĪ				
Mājvieta (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.)	37.14	0	600	25
Ikdienas izdevumi (pārtika, apģērbs, higiēnas piederumi u.c.)	65.71	0	800	50
Sabiedriskie un izklaides pasākumi	20.34	0	300	10
Transports	21.93	0	250	15
Izdevumi veselībai (piem., ārsta apmeklējums, medikamentu iegāde, veselības apdrošināšana u.c.)	5.84	0	200	0
Komunikāciju pakalpojumi (telefons, internets u.c.)	9.98	0	150	7
Bērnu aprūpe (bērnudārzs, aukle u.c.)	4.33	0	800	0
Citi regulāri maksājumi (tabakas izstrādājumi, mājdzīvnieki, apdrošināšana, kredīta apmaksa u.c.)	21.28	0	600	0
KOPĀ (mēnesī)	186.84	0	2050	140

Summa, ko par mani maksā vecāki/ partneris/ kāds cits (Ls)

	atbilstošu vidējā vērtība	minimālā vērtība	maksimālā vērtība	mediāna
A. Maksājumi dzīvošanai MĒNESĪ				
Mājvieta (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.)	33.46	0	695	0
Ikdienas izdevumi (pārtika, apģērbs, higiēnas piederumi u.c.)	19.00	0	600	0
Sabiedriskie un izklaides pasākumi	3.79	0	150	0
Transports	5.78	0	500	0
Izdevumi veselībai (piem., ārsta apmeklējums, medikamentu iegāde, veselības apdrošināšana u.c.)	3.40	0	600	0
Komunikāciju pakalpojumi (telefons, internets u.c.)	4.51	0	110	0
Bērnu aprūpe (bērnudārzs, aukle u.c.)	0.85	0	200	0
Citi regulāri maksājumi (tabakas izstrādājumi, mājdzīvnieki, apdrošināšana, kredīta apmaksa u.c.)	8.55	0	2000	0
KOPĀ (mēnesī)	79.64	0	2700	26

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus dzīvošanai un mācībām!"

Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)

	atbilžu vidējā vērtība	minimālā vērtība	maksimālā vērtība	mediāna
B. Ar studijām saistīti izdevumi SEMESTRĪ				
Mācību maksa, reģistrācijas maksa, maksājumi par eksāmeniem, pārbaudēm, parādu kārtošanu	52.41	0	1909	0
Sociālās iemaksas augstskolai/ koledžai vai studentu organizācijai (biedru nauda)	0.56	0	120	0
Studiju materiāli (piem., grāmatas, kopēšana, DVD, mācību braucieni)	14.63	0	1200	5
Citi regulārie maksājumi (piem., kursi, papildus izglītošanās)	5.61	0	600	0
KOPĀ (semestrī)	73.66	0	1909	10

Summa, ko par mani maksā vecāki/ partneris/ kāds cits (Ls)

	atbilžu vidējā vērtība	minimālā vērtība	maksimālā vērtība	mediāna
B. Ar studijām saistīti izdevumi SEMESTRĪ				
Mācību maksa, reģistrācijas maksa, maksājumi par eksāmeniem, pārbaudēm, parādu kārtošanu	148.06	0	1500	0
Sociālās iemaksas augstskolai/ koledžai vai studentu organizācijai (biedru nauda)	0.17	0	40	0
Studiju materiāli (piem., grāmatas, kopēšana, DVD, mācību braucieni)	5.69	0	500	0
Citi regulārie maksājumi (piem., kursi, papildus izglītošanās)	3.33	0	500	0
KOPĀ (semestrī)	157.73	0	1570	0

Summa, ko pārskaita banka kredīta ietvaros (Ls)

	atbilžu vidējā vērtība	minimālā vērtība	maksimālā vērtība	mediāna
B. Ar studijām saistīti izdevumi SEMESTRĪ				
Mācību maksa, reģistrācijas maksa, maksājumi par eksāmeniem, pārbaudēm, parādu kārtošanu	80.54	0	985	0
KOPĀ (semestrī)	80.54	0	985	0

5. Studējošā slodze

Pētījuma ietvaros tika noskaidrota arī studējošo slodze – cik daudz laika tiek veltīts mācībām, cik darbam un cik apmierināts students jūtas ar esošo slodzi. Īpaša uzmanība tika veltīta studentu nodarbinātībai – kur viņi strādā.

5.1. Studentu nodarbinātības statuss

Atbildot uz jautājumiem par savu nodarbinātības statusu, 55% studentu norādīja, ka viņi attiecīgajā semestrī nestrādā, bet 32% atzina, ka regulāri strādā algotu darbu un vēl 13% atbildēja, ka dara to laiku pa laikam.

To, ka semestra, kad notika aptauja, laikā regulāri strādā algotu darbu, biežāk nekā caurmērā norādīja tematiskajās grupās „Izglītība” (46%) un „Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības” (37%) studējošie. Salīdzinot dažādu studiju līmeņu studentu atbildes, jāsecina, ka augstāka līmeņa studenti strādā biežāk: no akadēmiskā maģistra studiju programmās studējošajiem regulāri strādā 64%, no augstākā līmeņa profesionālo studiju programmās studējošajiem – 69%, bet no doktorantūras studentiem – 88%. Salīdzinājumam – no zemākos studiju līmeņos studējošajiem regulāri strādā 18%-26%. (Jāpiebilst, ka šajā jautājumā vērojama tieša saistība ar studējošā vecumu – vecuma grupā līdz 19 gadiem regulāri strādā 6%, bet vecuma grupā virs 26 gadiem – 72%).

Vaicāti, vai darbs ir saistīts ar specialitāti, 27% strādājošo studentu norādīja, ka tas ir ļoti lielā mērā saistīts, 17% – ka diezgan lielā mērā saistīts, 23% – ka tas ir saistīts daļēji, bet 30% – ka tas nemaz nav saistīts. Analizējot šos datus sīkāk, vērojams, ka atbildi „Ļoti lielā mērā” salīdzinoši biežāk ir norādījuši tādās jomās kā „Izglītība” (61%), „Pakalpojumi” (55%) un „Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība” (33%) studējošie. Savukārt, salīdzinot atbildes atkarībā no studiju līmeņa, jāsecina, ka augstākā līmenī studējošajiem darbs ar specialitāti ir saistīts vairāk – no 1.līmeņa profesionālajā studiju programmā studējošajiem to norādīja 24%, no 2.līmeņa profesionālajā studiju programmā studējošajiem – 22%, no akadēmiskā bakalaura studiju programmā studējošajiem – 14%. Savukārt no akadēmiskā maģistra studiju programmā studējošajiem to norādīja 35%, no augstākā līmeņa profesionālās studiju programmas studentiem – 35%, bet no doktorantūras studentiem – 62%.

Jāpiebilst, ka to, ka pēdējo 12 mēnešu laikā algotu darbu ir strādājuši mācību pārtraukumos, atzīmēja 2/3 aptaujāto pilna laika studentu (66%).

5.2. Darba plāni nākotnē

Raksturojot savus nākotnes nodomus, 71% studējošo atbildēja, ka pēc studiju beigšanas plāno strādāt savā specialitātē. Biežāk nekā caurmērā to norādīja tādās jomās kā „Lauksaimniecība” (86%), „Dabas zinātnes, matemātika un IT” (82%), „Veselības aprūpe un sociālā labklājība” (81%), kā arī „Pakalpojumi” (77%) studējošie.

Interesanti, ka 22 gadu vecumā vērojams lūzums – līdz šim vecumam nodomu strādāt savā specialitātē biežāk pauduši jaunāki respondenti, bet pēc tam – vecāki.

Lūgti norādīt, ar kādām darbības sfērām studējošie saista savu nākotni, visbiežāk respondenti atbildēja, ka domā strādāt uzņēmējdarbībā, ražošanā (39%), valsts pārvaldē (22%), augstskolā kā mācībspēks (15%), vai veikt zinātnisko darbu (11%).

To, ka plāno veikt zinātnisko darbu, salīdzinoši biežāk ir norādījuši „*Dabas zinātnes, matemātiku un IT*” studējošie (38%), bet ar uzņēmējdarbību un ražošanu savu profesionālo darbību biežāk plāno saistīt „*Sociālo zinātņu, komerczinību un tiesību*” studenti (49%), „*Inženierzinātņu, ražošanas un būvniecības studenti*” (46%) un „*Pakalpojumu*” jomas studenti (41%).

5.3. Slodzes vērtējums

Novērtējot savu kopējo slodzi (studijās un algotā darbā), lielākā daļa studentu snieguši pozitīvus vērtējumus: augstāko vērtējumu 5 punktu skalā sniedza 17% studentu un vēl 39% sniedza otru augstāko vērtējumu. To, ka ir ļoti neapmierināti šajā jomā, atzina 8% aptaujāto.

Vērojams, ka studenti, kuri attiecīgā semestra laikā strādāja regulāru algotu darbu, bija mazāk apmierināti, tomēr arī no viņiem 47% bija kopumā apmierināti ar savu slodzi (t.sk. 13% ļoti apmierināti). To, ka ar slodzi ir ļoti neapmierināti, atzīmēja 15% no tiem, kuri strādā regulāru algotu darbu.

Interesanti, ka vairākums respondentu (52%) norādīja, ka viņiem mācības un citas aktivitātes ir vienlīdz svarīgas, 42% atzina, ka viņiem mācības ir svarīgākas par citām aktivitātēm, bet 5% atbildēja, ka citas aktivitātes viņiem ir svarīgākas.

Arī šajā gadījumā vērojama tendence atkarībā no nodarbinātības statusa: grupā, kam ir regulārs darbs, 31% norādīja, ka viņiem mācības ir svarīgākas par citām aktivitātēm, no tiem, kas strādā neregulāri – 35%, bet no nestrādājošajiem – 50%. Jāpiebilst gan, ka arī no tiem, kuri nestrādā algotu darbu, 4% atbildēja, ka viņiem mācības ir mazāk svarīgas par citām aktivitātēm.

Analizējot studentu kopējo slodzi – cik daudz laika viņi vidēji pavada nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā, jāsecina, ka nodarbībās (lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, pārbaudes darbi) tiek pavadīts vairāk laika nekā patstāvīgās studijās – vidējie rādītāji laikā no pirmdienas līdz ceturtdienai ir 3.62-4.10 stundas nodarbībās un 1.62-1.90 stundas patstāvīgās studijās. Piekdienās nodarbībās tiek pavadītas vidēji 2.26 stundas, bet patstāvīgās studijās – 1.37 stundas. Jāatzīmē, ka sestdienās patstāvīgās studijās tiek pavadīts vidēji 1.67 stundas, bet svētdienās – 2.10 stundas.

Salīdzinājumam, darba dienās algotā darbā studenti pavada vidēji 2.00-2.24, bet nedēļas nogalēs – 0.8-1.16 stundas dienā.

Summējot atbildes, vērojams, ka nedēļas laikā nodarbībās tiek pavadītas vidēji 18.41 stundas, patstāvīgās studijās – 12.47, bet darbā – 12.42.

Apkopojot dažādos studiju līmeņos studējošo atbilžu vidējos rādītājus, jāsecina, ka laikā no pirmdienas līdz ceturtdienai (piekdienās lielākajai daļai rādītāji atšķiras) zemākā līmeņa studiju programmu studenti nodarbībās pavada vidēji 4 stundas, (nedēļas laikā

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

19.45 līdz 23.06), patstāvīgajās studijās – 2 stundas (nedēļas laikā: 12.12 – 13.26), bet algotā darbā – 1-1.5 stundas (nedēļas laikā: 7.28 – 10.38).

Maģistra studiju programmu studenti nodarbībās pavada aptuveni 2-3 stundas dienā (nedēļas laikā: 12.13 - 12.54), patstāvīgās studijās: 1.2-1.5 stundas (9.41-10.84 nedēļas laikā), bet algotā darbā: 4-5 stundas (25.03-28.62 nedēļā).

Savukārt doktorantūras studenti nodarbībās pavada vidēji 1 stundu dienā (7.40 nedēļā), patstāvīgās studijās 2.5 (18.44 nedēļā), bet algotā darbā 6 stundas (32.26 nedēļā).

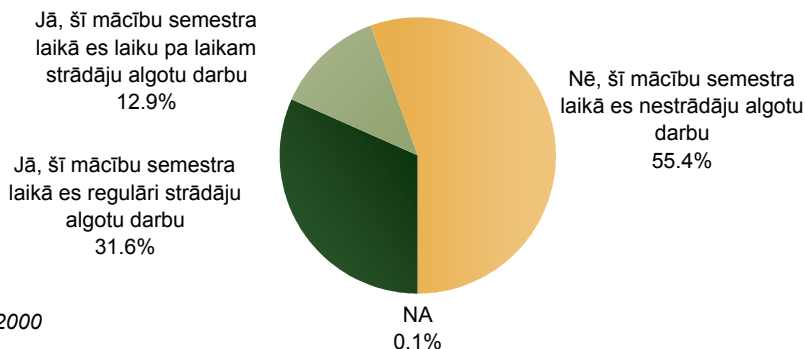
Salīdzinot slodzi atkarībā no studiju programmas, secināms, ka ilgāko laiku mācībām velta programmās „*lauksaimniecība*” un „*veselības aprūpe un sociālā labklājība*” studējošie (turklāt tas attiecas gan uz nodarbībām, gan uz patstāvīgo mācību darbu), savukārt algotā darbā visvairāk laika pavada programmā „*sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības*” studējošie.

Saskaņā ar aptaujas datiem kopumā ir vērojama tendence, ka atkarībā no nodarbinātības statusa slodze mainās: tie, kas regulāri strādā algotu darbu, mācībās (gan nodarbībās, gan patstāvīgās studijās) pavada mazāku laiku. Grupā, kas attiecīgā semestra laikā regulāri strādā algotu darbu, nodarbībās nedēļas laikā ir pavadījuši 15.04 stundas, patstāvīgās studijās 11.18, bet algotā darbā – 34.11. No tiem, kuri strādā laiku pa laikam, nodarbībās ir pavadījuši 18.53, patstāvīgās studijās – 12.34, bet darbā – 14.28 stundas. Savukārt tie, kuri nestrādā, nodarbībās nedēļas laikā ir pavadījuši 20.30 un patstāvīgās studijās – 13.25 stundas.

5. Studējošā slodze

5.1. Studentu nodarbinātības statuss

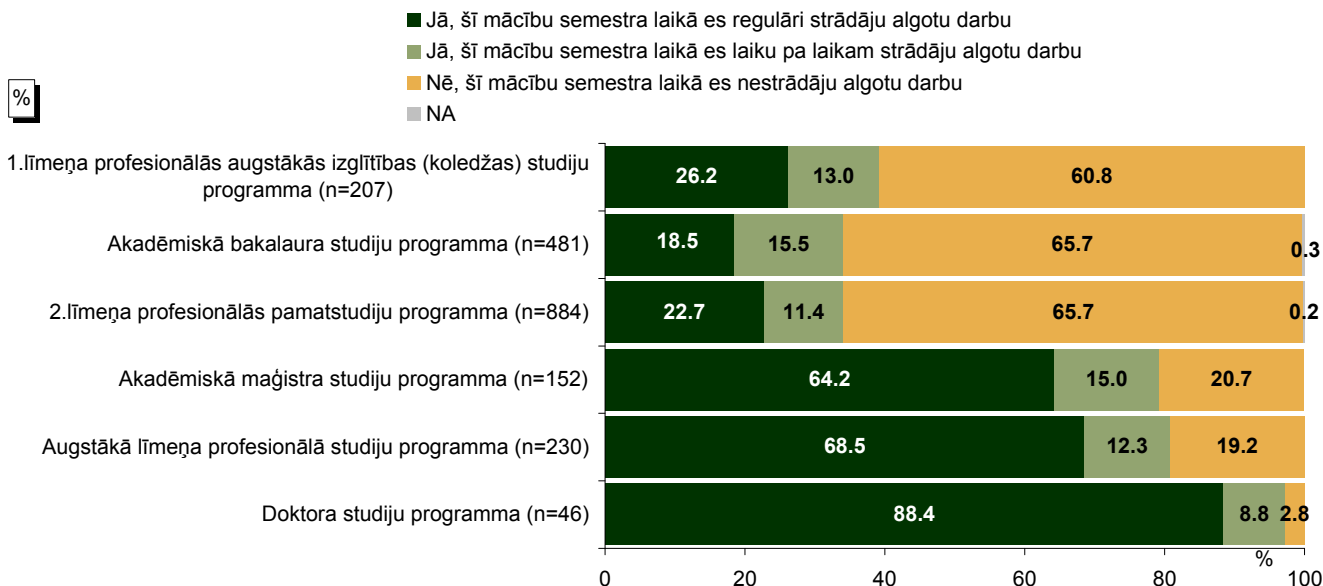
"Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Atbildes atkarībā no studiju līmeņa

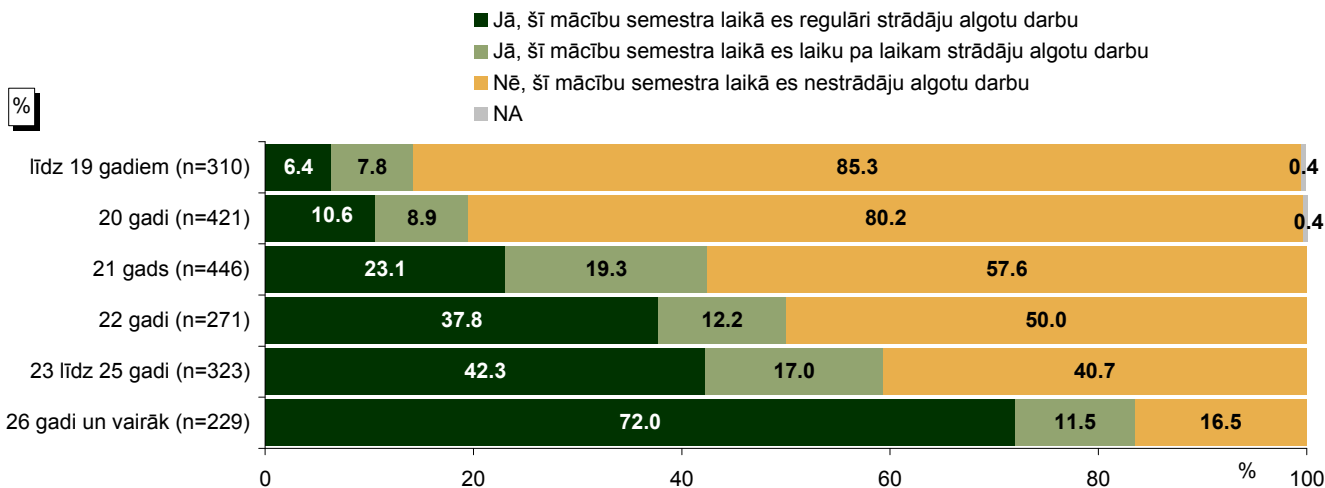
"Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

Bāzes: visi respondenti

Atbildes atkarībā no respondenta vecuma

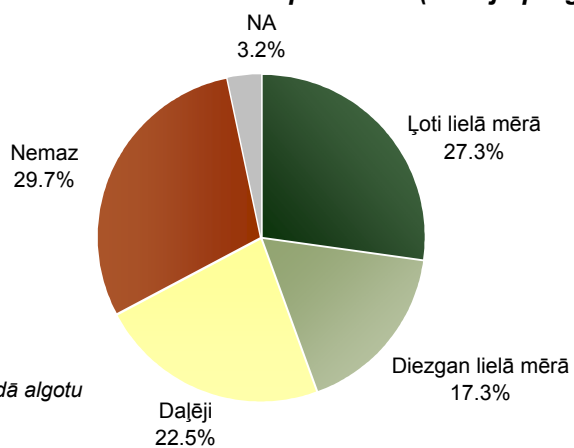
"Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?" / "Vecums"

Bāzes: visi respondenti

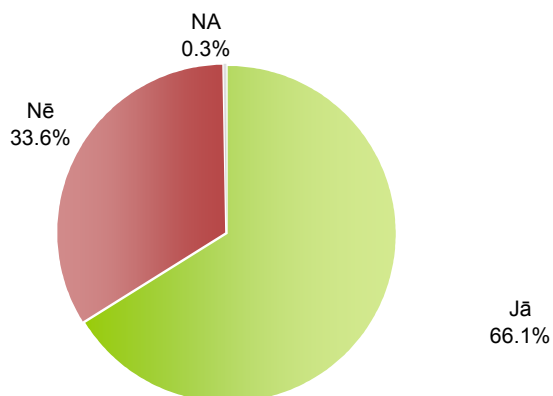
Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Ja Jūs strādājat, cik lielā mērā darbs saistīts ar Jūsu specialitāti (studiju programmu)?"

Bāze: respondenti, kuri šajā semestrī strādā algotu darbu, n=852

"Vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat strādājis algotu darbu mācību pārtraukumos (brīvlaikā)?"

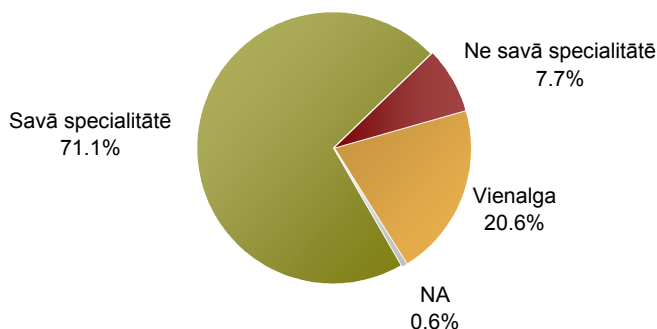

Bāze: visi respondenti, n=2000

5.2. Darba plāni nākotnē

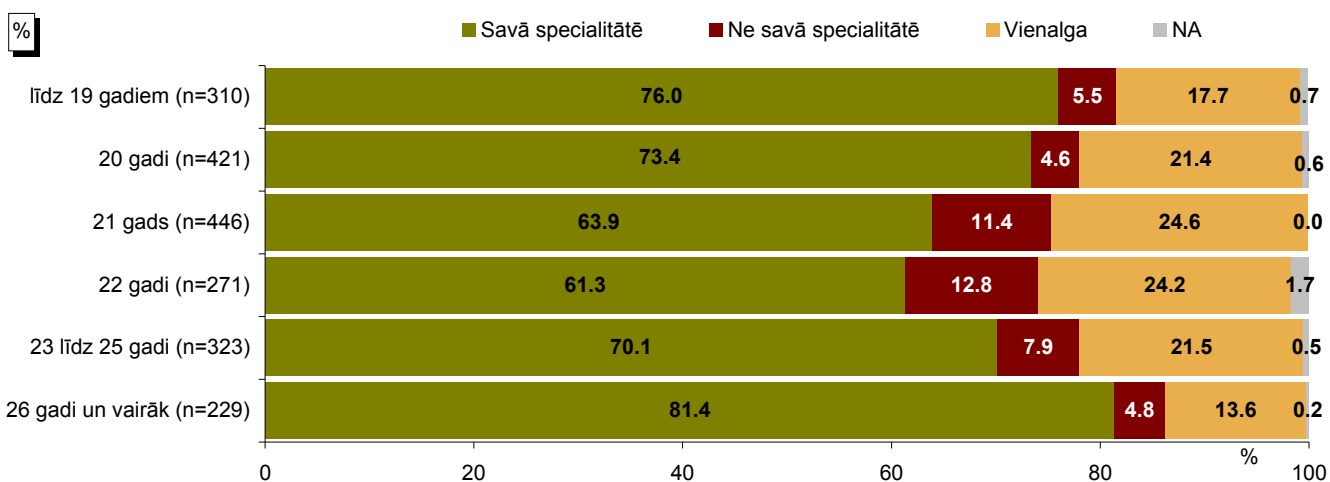
"Domājot par nākotni, kur Jūs plānojat strādāt pēc studiju beigšanas?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Atbildes atkarībā no respondenta vecuma

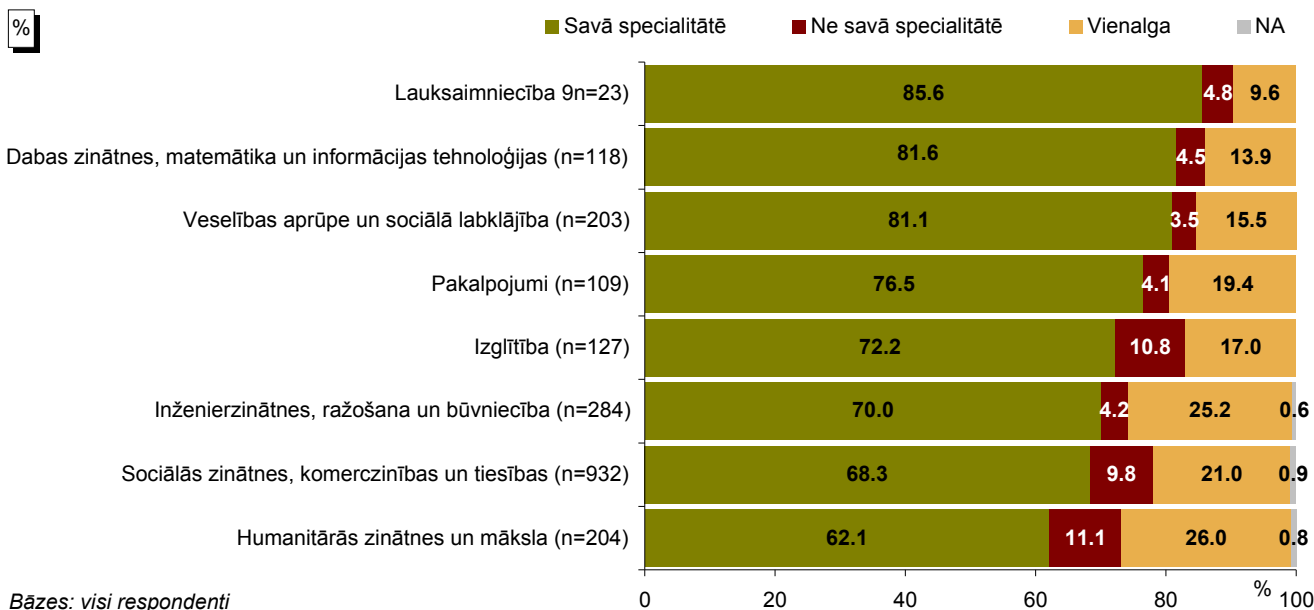
"Domājot par nākotni, kur Jūs plānojat strādāt pēc studiju beigšanas?" / "Vecums"

Bāzes: visi respondenti

Atbildes atkarībā no studiju programmas

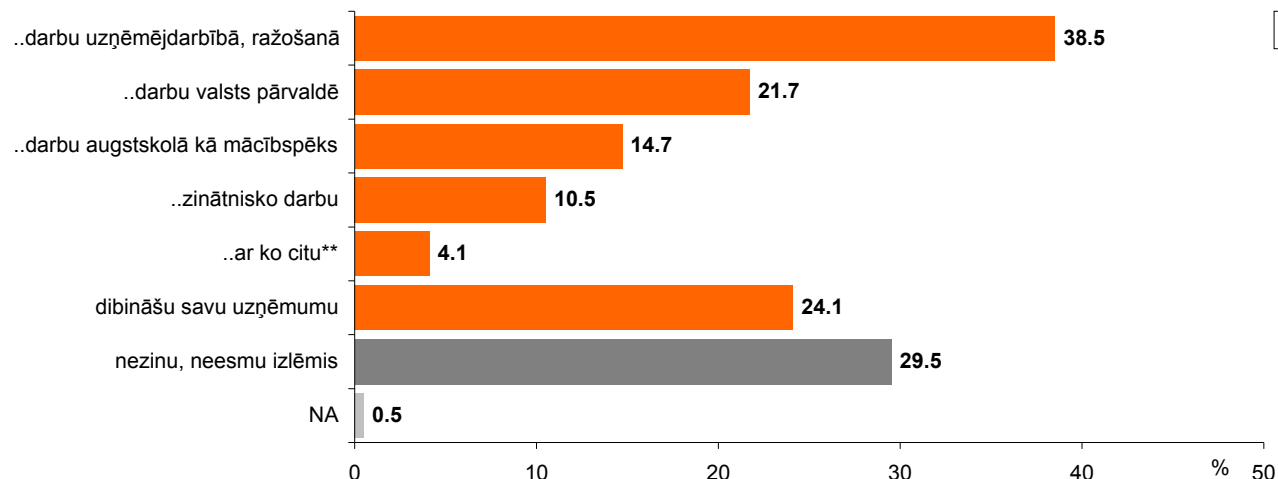
"Domājot par nākotni, kur Jūs plānojat strādāt pēc studiju beigšanas?" / "Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

Bāzes: visi respondenti

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Vai saistīsiet savu profesionālo karjeru ar ... "

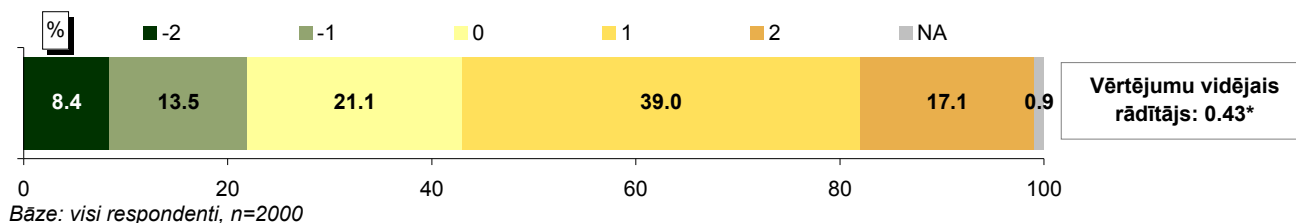
Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "...ar ko citu" minēts: "kultūru, mākslu, mūziku" (minēts 14 reizes); "skolām, izglītības jomu" (minēts 11 reizes); "medicīnas jomu, veselības aprūpi" (minēts 11 reizes); "darbu savā specialitātē" (minēts 5 reizes); "jurisprudenci, advokatūru" (minēts 5 reizes); "masu medijiem, žurnālistiku" (minēts 5 reizes); "darbu ar cilvēkiem" (minēts 5 reizes); "darbu ārvalstīs" (minēts 3 reizes); "darbu bērnuudārzā" (minēts 3 reizes); "finansēm" (minēts 2 reizes); "darbu citā profesijā" (minēts 1 reizi); "darbu NVO" (minēts 1 reizi); "relīģisko organizāciju" (minēts 1 reizi).

5.3. Slodzes vērtējums

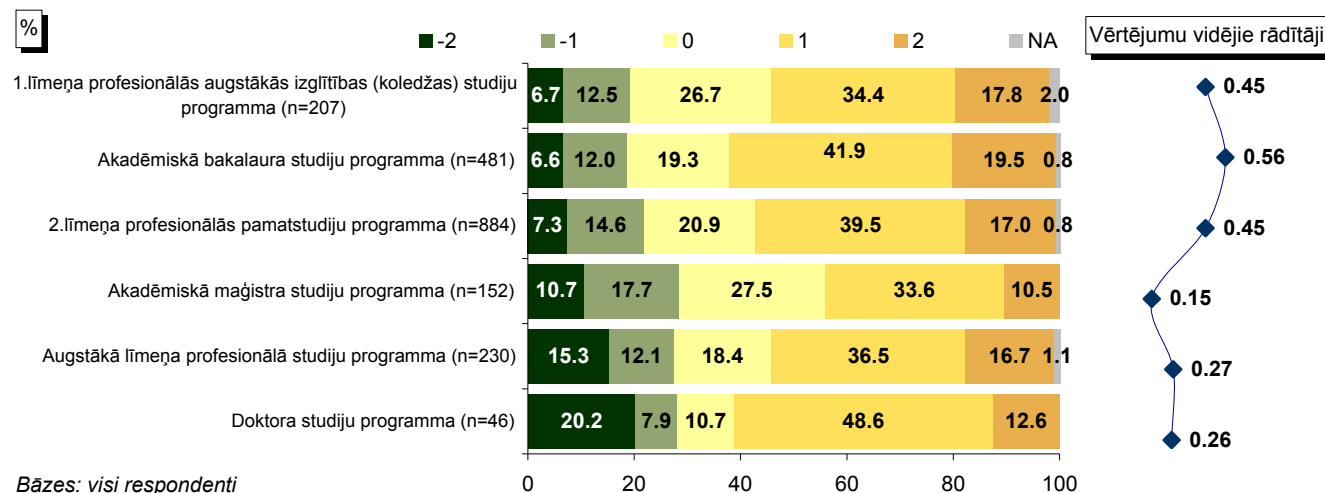
"Domājot par savu kopējo slodzi (studijas un algotais darbs), lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts Jūs esat ar kopējo slodzi!"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Atbildes atkarībā no studiju līmeņa

Domājot par savu kopējo slodzi (studijas un algotais darbs), lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts Jūs esat ar kopējo slodzi!" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

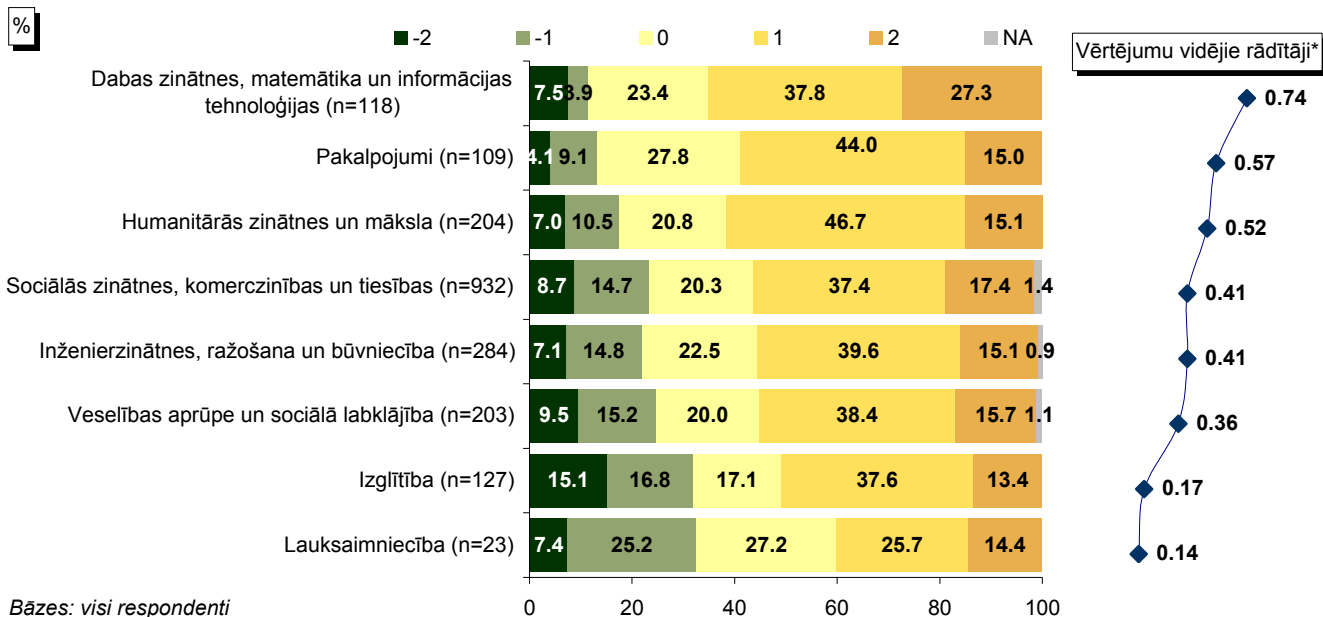
Bāzes: visi respondenti

Bāze vidējam rādītājam: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

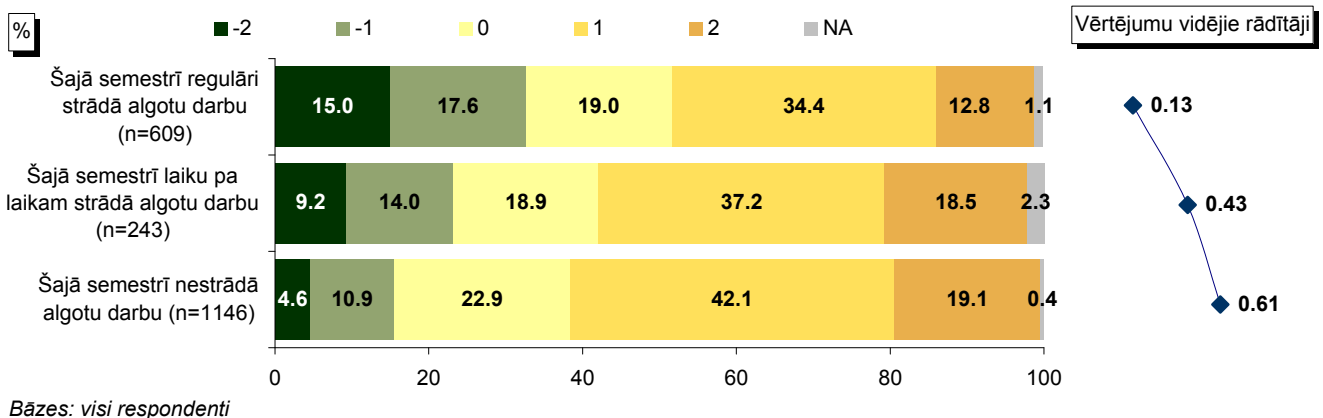
Atbildes atkarībā no studiju programmas

Domājot par savu kopējo slodzi (studijas un algotais darbs), lūdzu, novērtēties, cik apmierināts Jūs esat ar kopējo slodzi!" / "Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

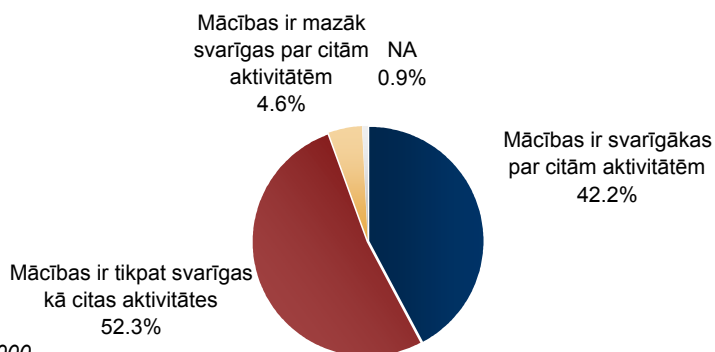
Atbildes atkarībā no tā, vai strādā algotu darbu

Domājot par savu kopējo slodzi (studijas un algotais darbs), lūdzu, novērtēties, cik apmierināts Jūs esat ar kopējo slodzi!" / "Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?"

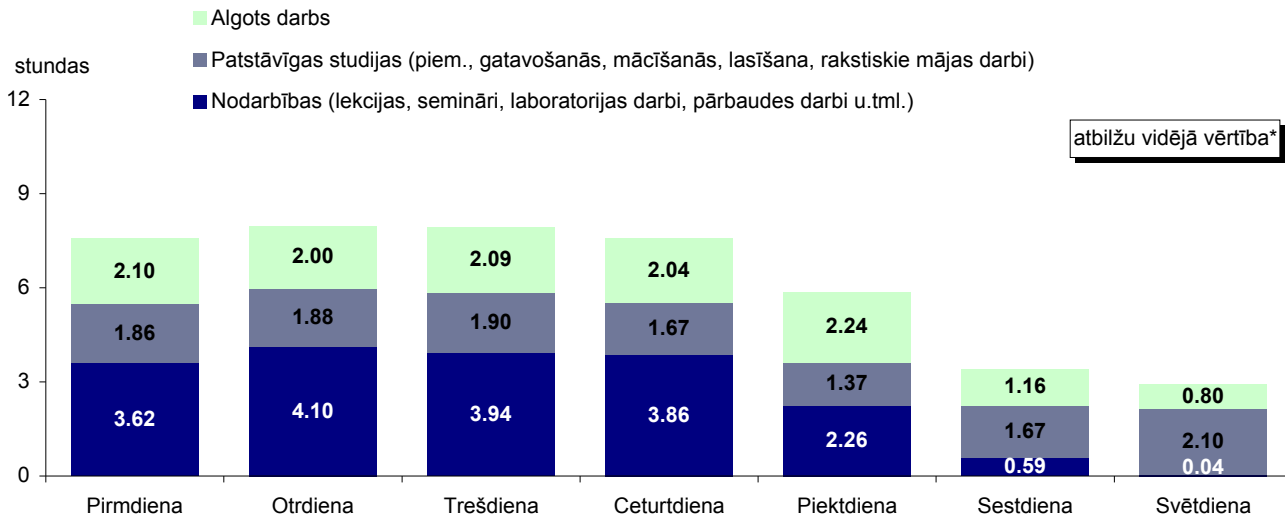
Bāze vidējiem rādītājiem: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

"Cik svarīgas Jums ir Jūsu studijas, salīdzinot ar citām Jūsu aktivitātēm?"

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?"

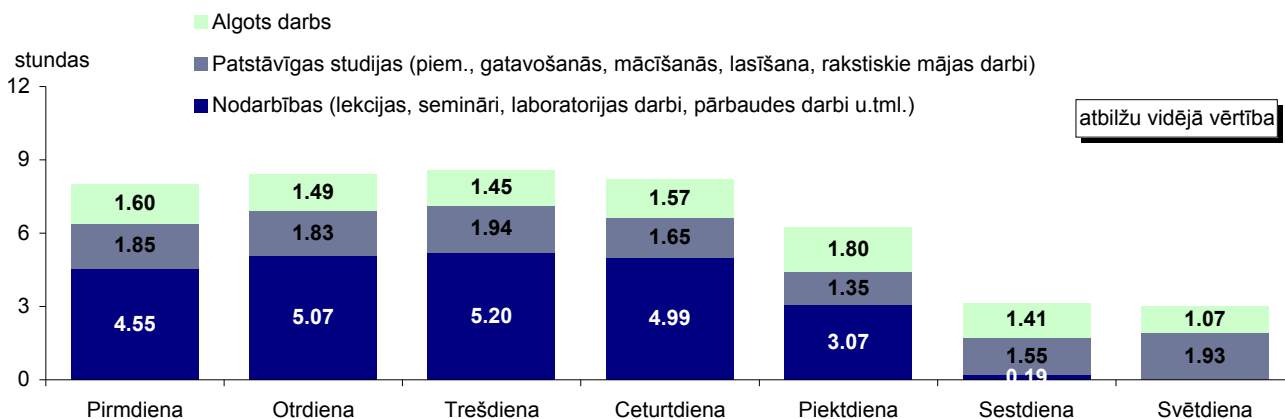

*Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

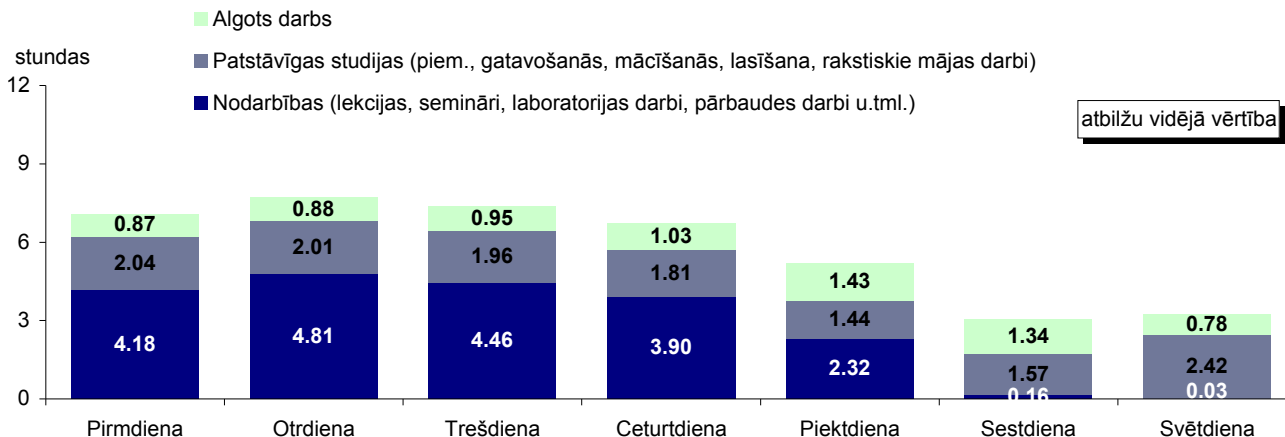
Atbildes atkarībā no studiju līmeņa

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) studiju programma

Akadēmiskā bakalaura studiju programma

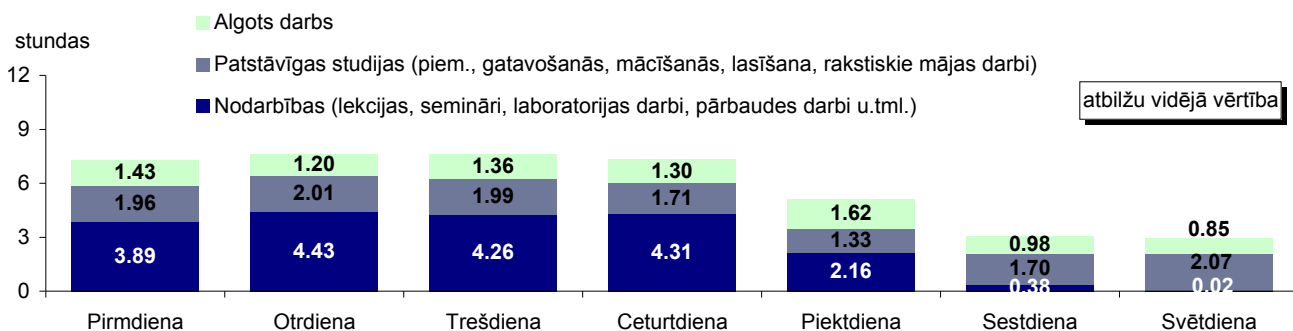

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

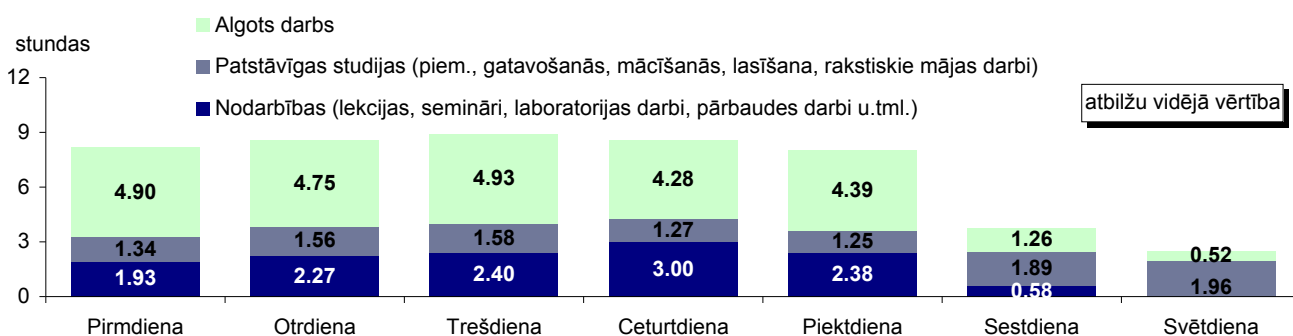
Atbildes atkarībā no studiju līmeņa

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

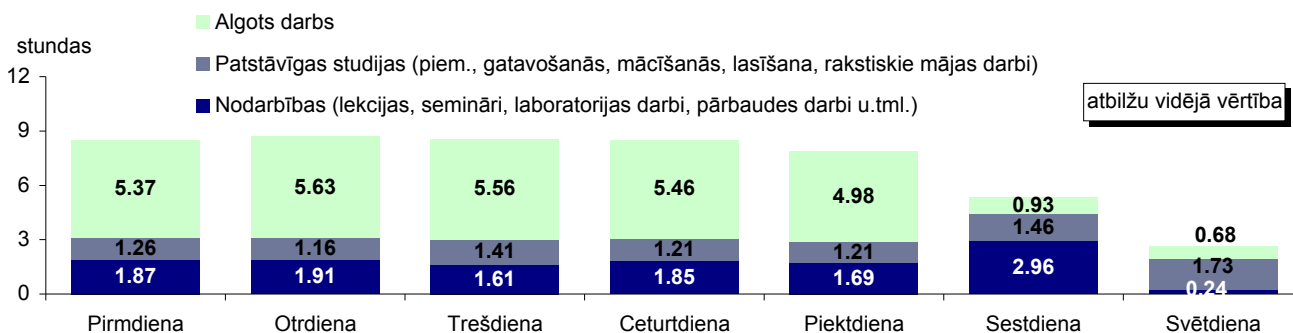
2.līmeņa profesionālās pamatstudiju programma

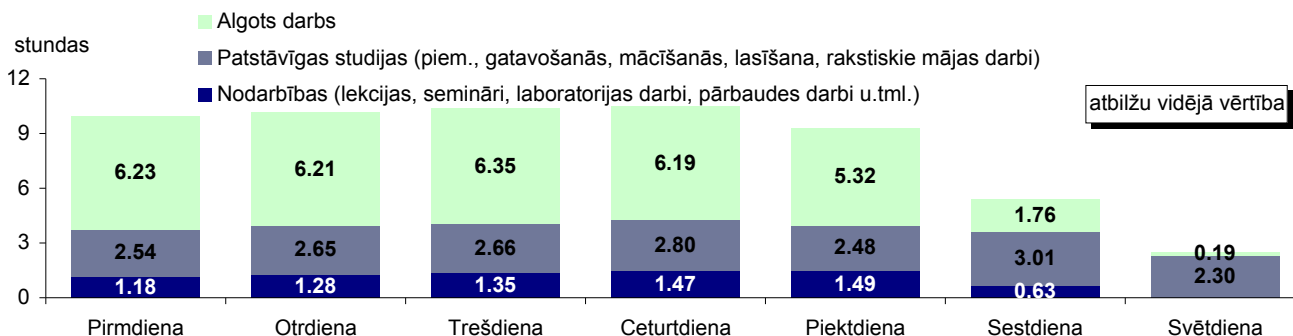
Akadēmiskā maģistra studiju programma

Augstākā līmeņa profesionālā studiju programma

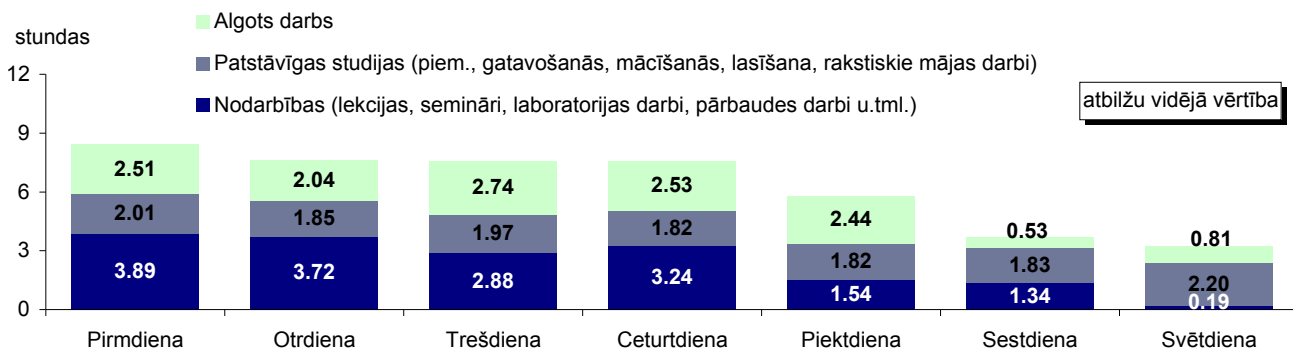
Doktora studiju programmas

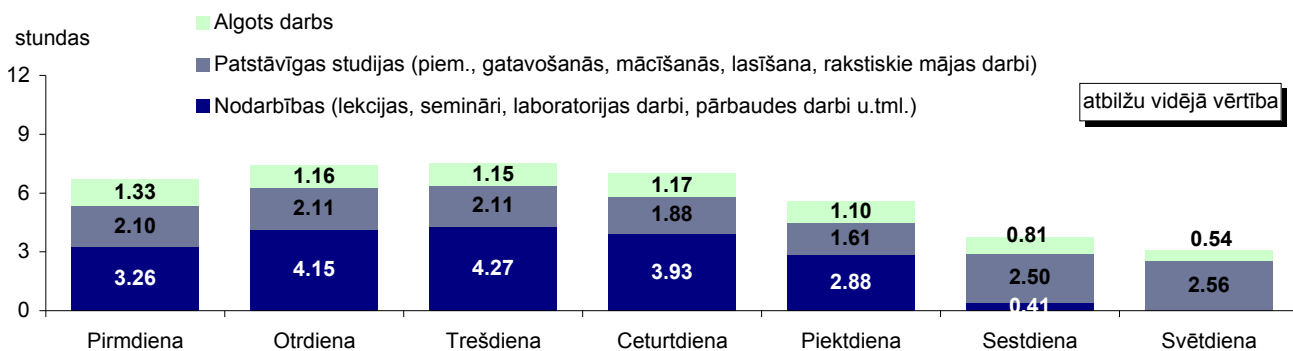
Atbildes atkarībā no studiju programmas

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" / "Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

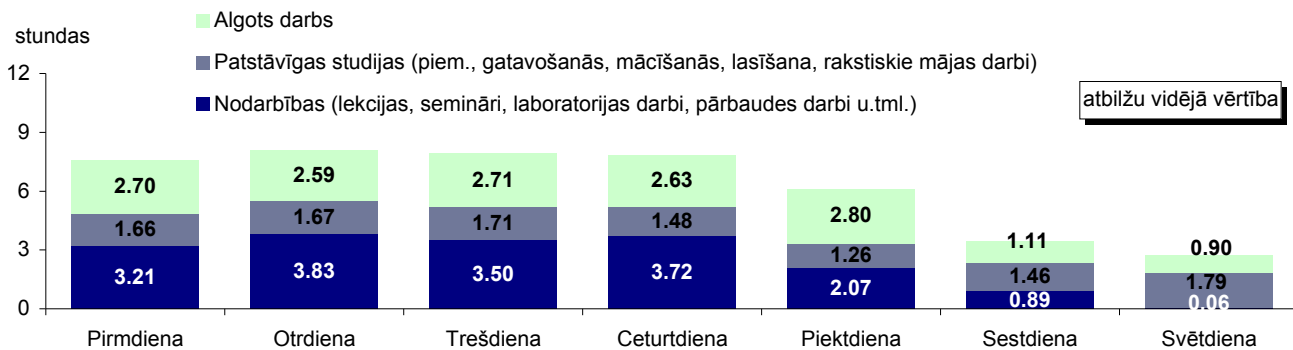
Izglītība

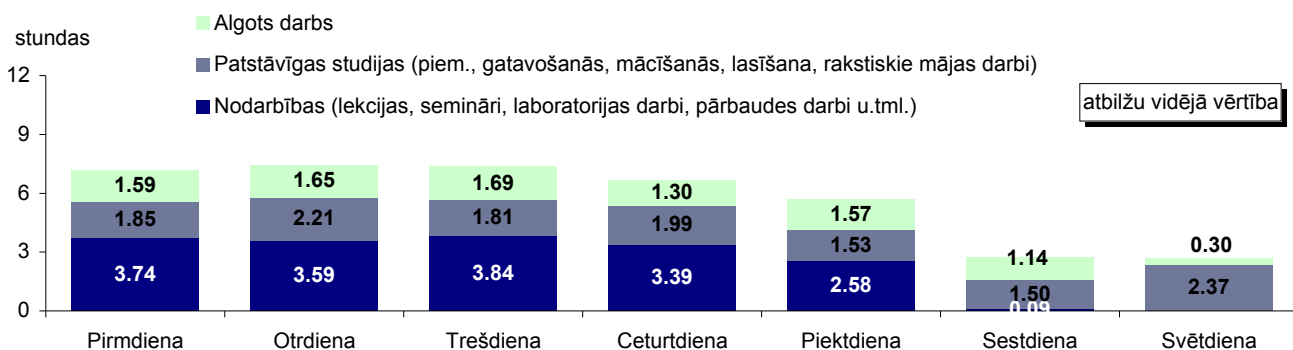
Humanitārās zinātnes un māksla

Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības

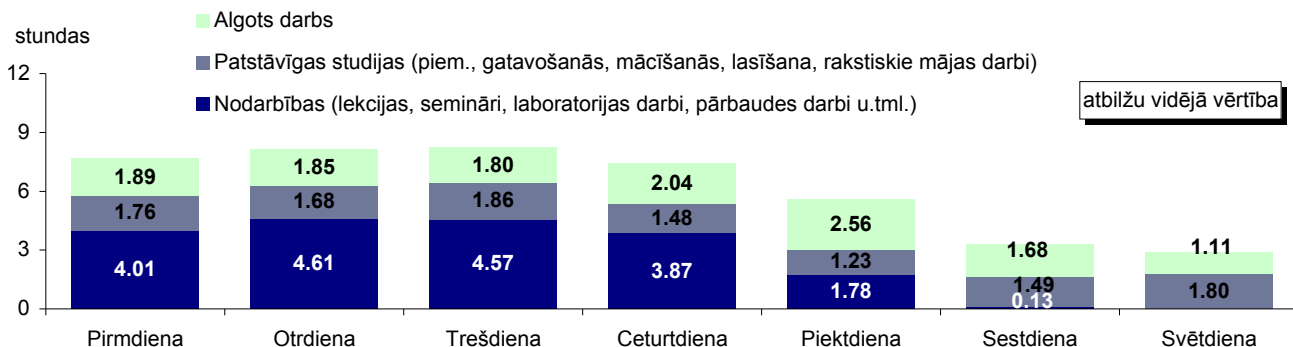
Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas

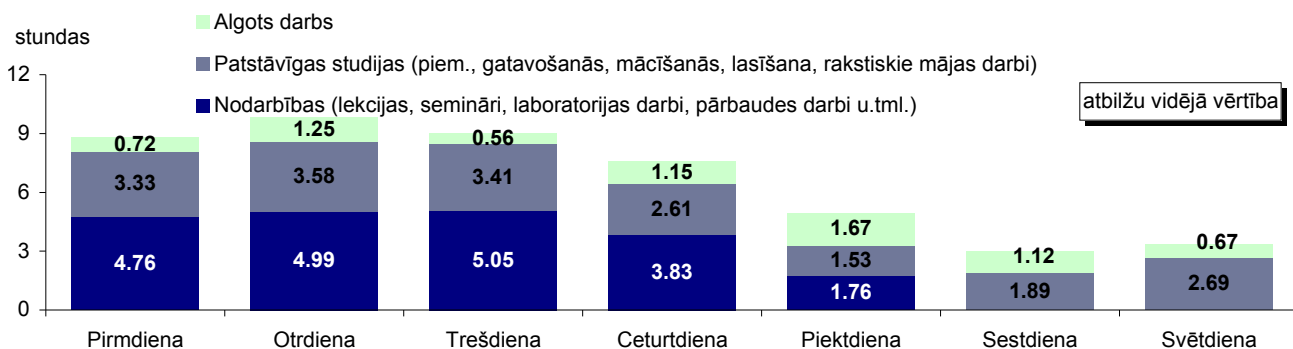
Atbildes atkarībā no studiju programmas

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" / "Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

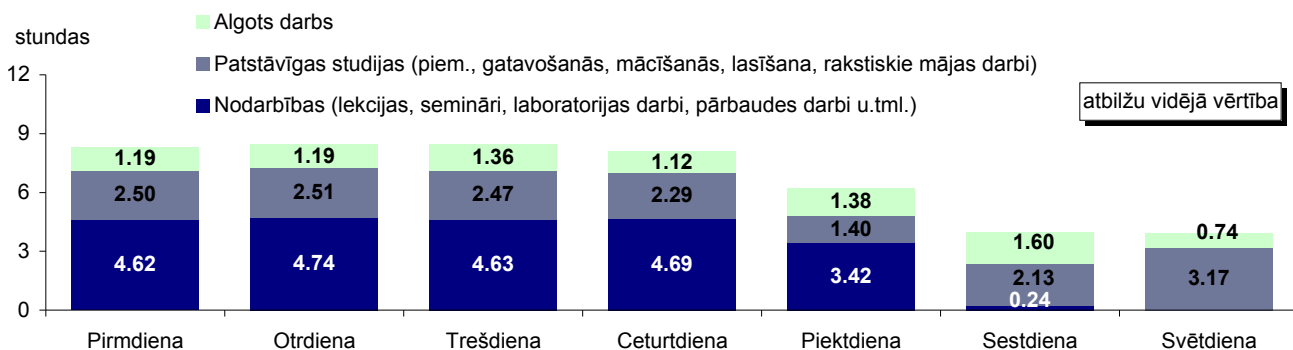
Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība

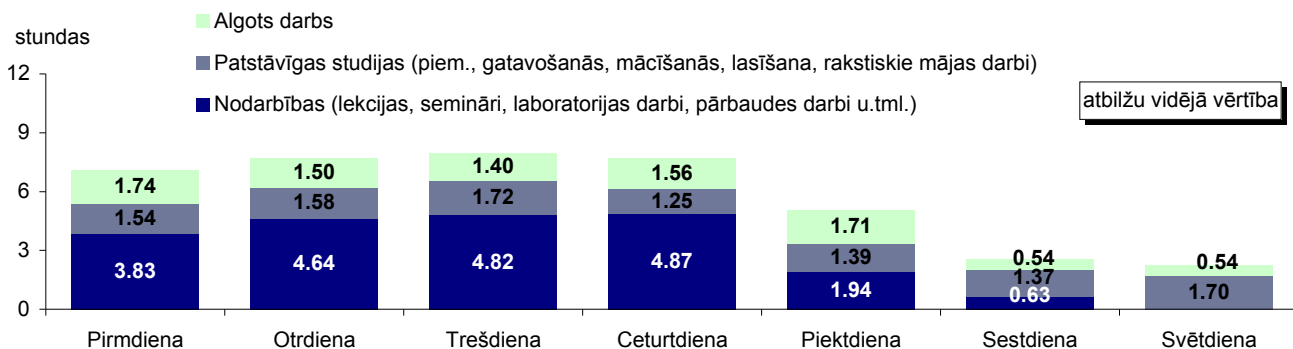
Lauksaimniecība

Veselības aprūpe un sociālā labklājība

Pakalpojumi

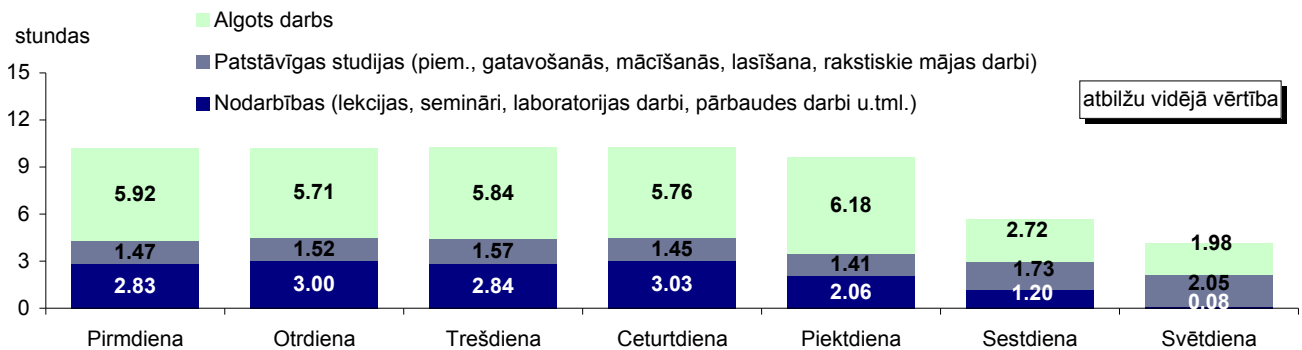

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

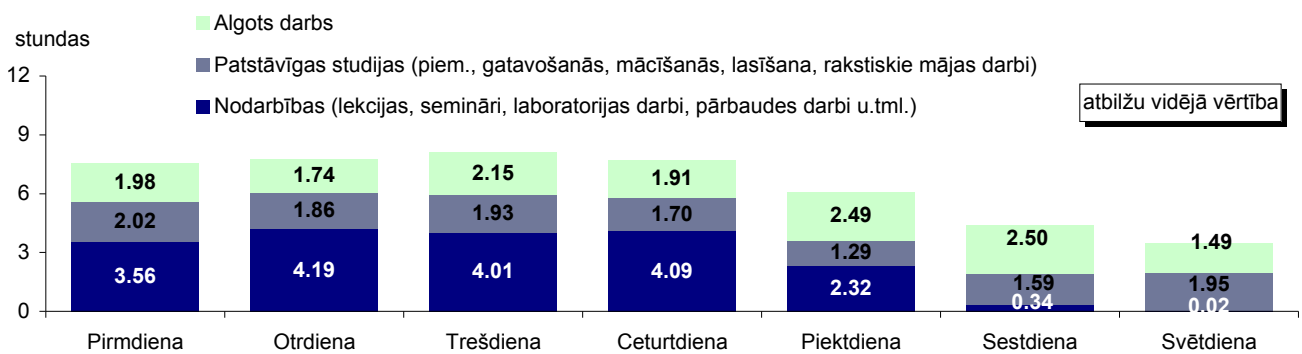
Atbildes atkarībā no tā, vai strādā algotu darbu

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" / "Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?"

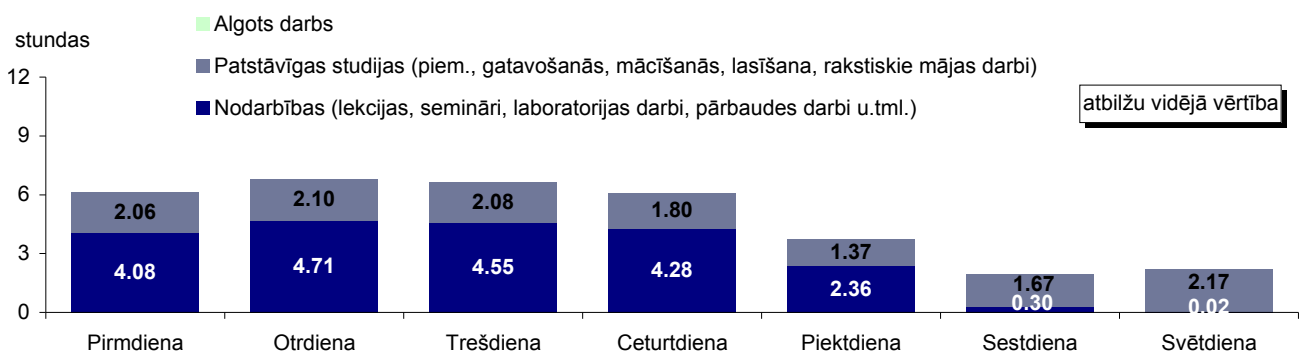
Šajā semestrī regulāri strādā algotu darbu

Šajā semestrī laiku pa laikam strādā algotu darbu

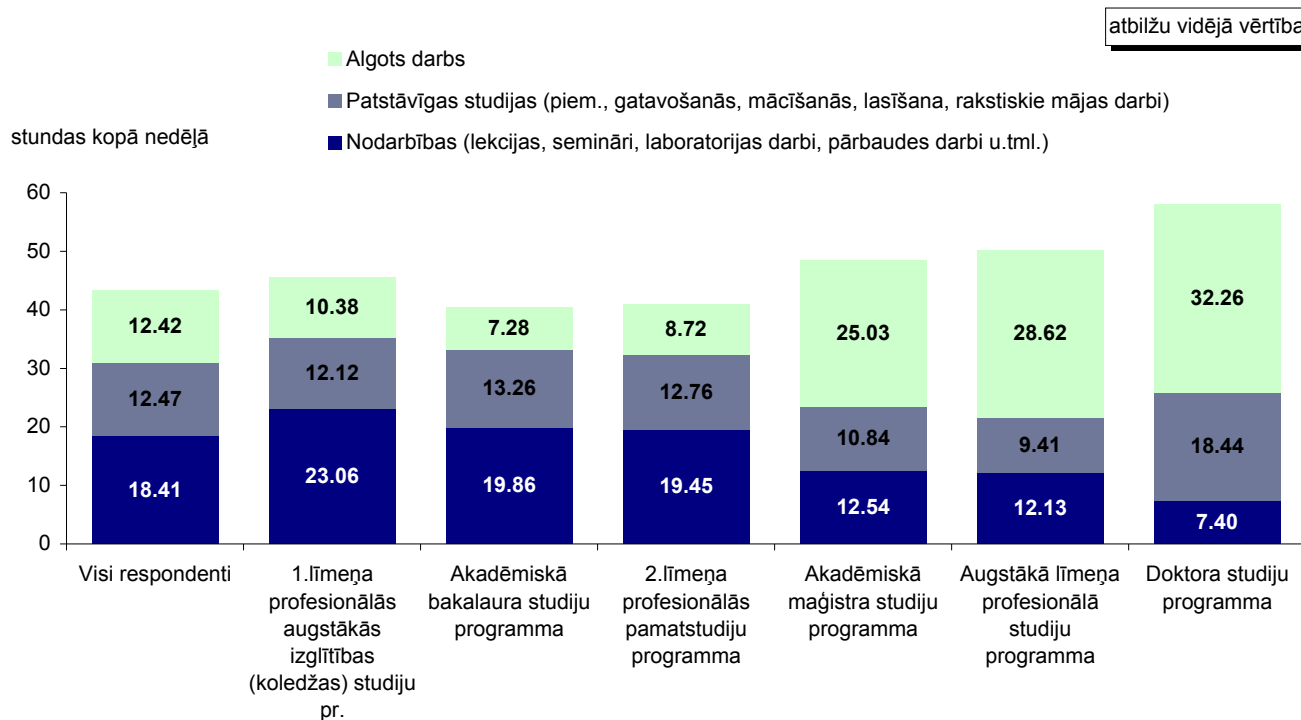
Šajā semestrī nestrādā algotu darbu

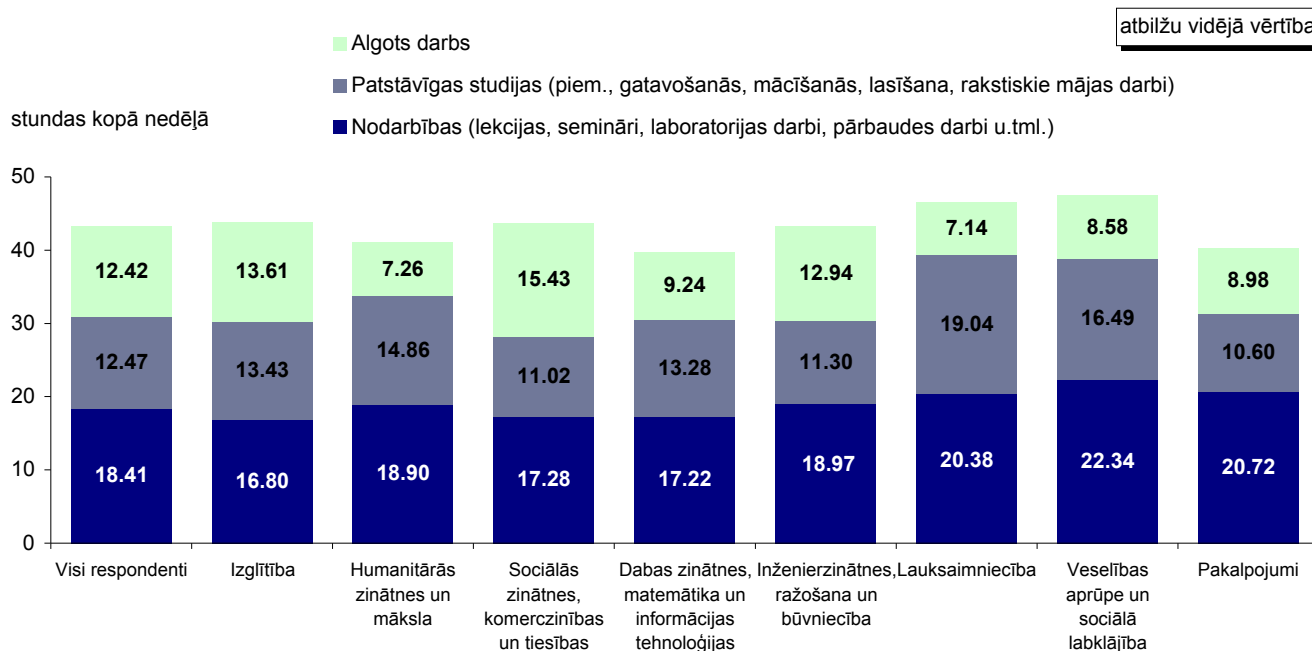
SUMMĀRĀS ATBILDES atkarībā no izglītības līmeņa

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" / "Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?"

SUMMĀRĀS ATBILDES atkarībā no studiju programmas

"Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?" / "Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

6. Līdzdalība sabiedriskajās organizācijās

Pētījuma ietvaros studentus lūdza raksturot savu attieksmi pret nevalstiskajām organizācijām.

Jāatzīmē, ka 27% aptaujāto studentu uzskata, ka kāda no nevalstiskajām jaunatnes organizācijām pārstāv un aizstāv viņu intereses, 12% ir pretējās domās, bet vairākums (60%) atzina, ka viņiem ir grūti atbildēt uz šādu jautājumu.

Izsakot savu viedokli par 3 galvenajiem iemesliem, kas motivē studentus līdzdarboties nevalstiskajās organizācijās, visbiežāk respondenti norādījuši uz iespējām gūt nākotnē noderīgus kontaktus (57%). Ne mazāk kā 1/4 aptaujāto uzskata, ka līdzdarbošanās nevalstiskajās organizācijās var palīdzēt veidot karjeru (31%), paplašināt redzesloku un zināšanas (30%), gūt pieredzi sabiedriskā darbā (29%), sniedz iespēju doties ārzemju braucienos (29%) un iespēju sastapt domubiedrus (25%).

Nedaudz retāk pausts viedoklis, ka studentus līdzdarboties NVO motivē iespēja pašapliecināties (23%) un vēlme ietekmēt sabiedriskos un/vai politiskos procesus (17%). Aptuveni 1/10 norādīja, ka, viņuprāt, motivatori ir arī iespēja labi pavadīt brīvo laiku (11%) un ar šo aktivitāšu palīdzību nopelnīt naudu (12%).

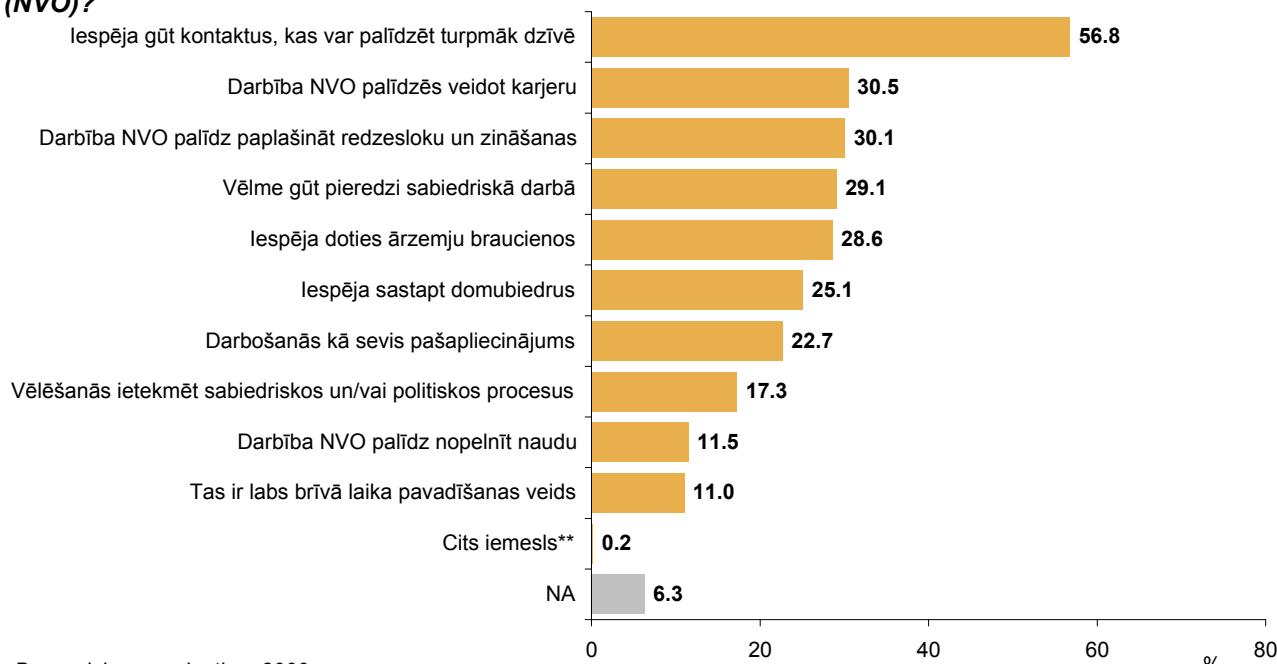
Saskaņā ar pētījuma datiem 9% aptaujāto studentu šobrīd darbojas nevalstiskajās organizācijās, 12% atzīmēja, ka savulaik tajās bija iesaistīti, bet šobrīd tajās vairs darbu neturpina. Aptuveni 4/5 studējošo (79%) atbildēja, ka nekad nav darbojušies nevalstiskās organizācijās.

Raksturojot, kāpēc viņi pārtrauca līdzdarboties nevalstiskajā organizācijā, visbiežāk studenti norādījuši, ka darbību tajā nevarēja savienot ar mācībām un darbu (51%). Intereses zudumu atzina 28%, bet 21% par vienu no iemesliem minēja dzīvesvietas maiņu. Aptuveni 1/10 studējošo atzīmēja nespēju īstenot savas idejas (12%) un darbības uzsākšanu citā organizācijā (10%).

Savukārt novērtējot savu līdzdalību dažādās jaunatnes organizācijās, 66% norādīja, ka nav darbojušies studentu/jaunatnes organizācijās. Visbiežāk (18%) aptaujātie norādīja uz līdzdalību studentu pašpārvaldē. Vairāk nekā 5% minēja studentu kori (7%) un sporta klubu (7%).

6. Līdzdalība sabiedriskajās organizācijās

"Kādi, Jūsaprāt, ir 3 galvenie iemesli, kas motivē studentus līdzdarboties nevalstiskās organizācijās (NVO)?"

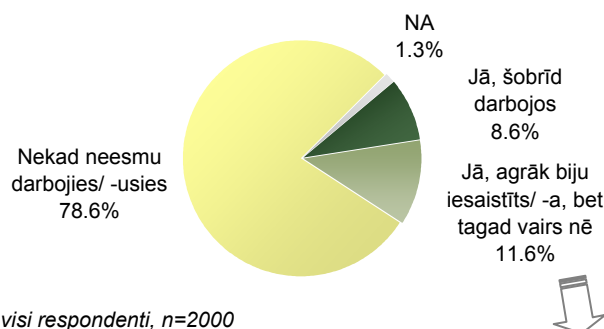

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

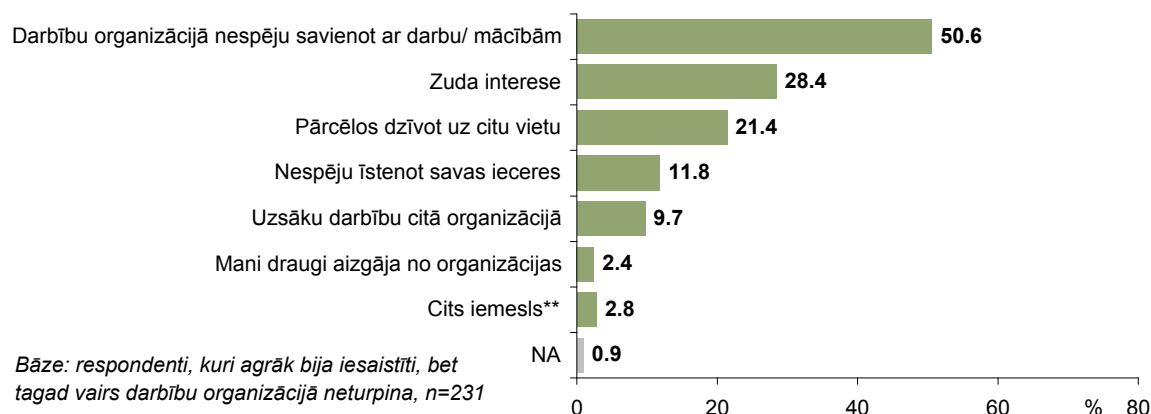
**Kategorijā "Cits iemesls" minēts: "nekas nemotivē, nav motivācijas" (minēts 3 reizes).

"Vai Jūs pats esat jebkad līdzdarbojies/ -usies kādā nevalstiskā organizācijā?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

"Kādi bija iemesli, kādēļ Jūs pārtraucāt līdzdarboties organizācijā?"

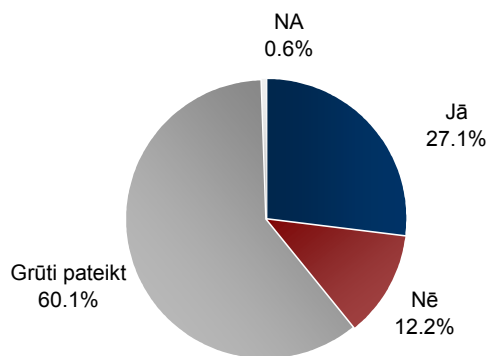
Bāze: respondenti, kuri agrāk bija iesaistīti, bet tagad vairs darbību organizācijā neturpina, n=231

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cits iemesls" minēts: "beidza skolu (tāpēc pārtrauca darboties skolēnu domē)" (minēts 3 reizes); "organizācija izjuka" (minēts 2 reizes); "mainījās dalībnieki (Studentu pašpārvalde)" (minēts 1 reizi); "neapmierināja valde" (minēts 1 reizi); "organizācija laika gaitā izmainīja savus mērķus un misiju (korumpētība)" (minēts 1 reizi).

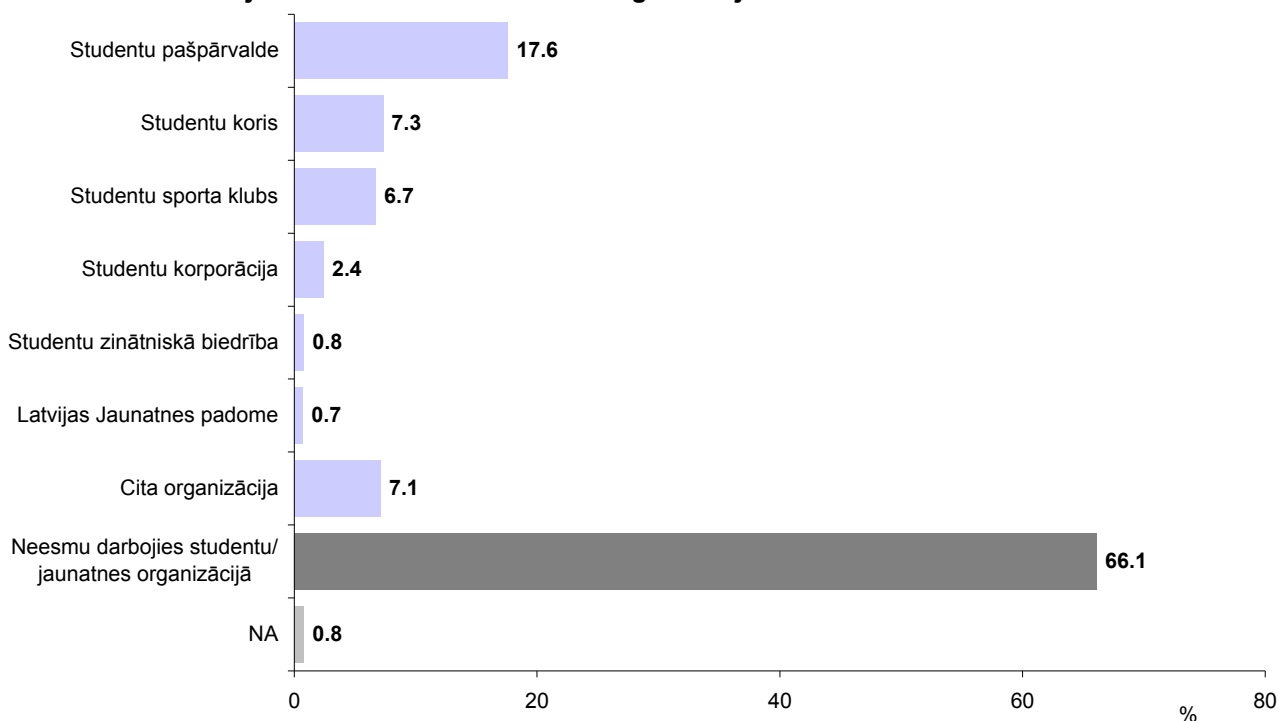
Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Vai, Jūsaprāt, kāda no nevalstiskajām jaunatnes organizācijām pārstāv un aizstāv Jūsu intereses?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

"Vai Jūs esat darbojies/ -usies kādā /-ās no šīm organizācijām?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

MOBILITĀTE

7. Studijas ārzemēs

Viens no pētījuma mērķiem bija novērtēt Latvijas studentu attieksmi pret studijām ārzemēs, kā arī pieredzi šajā jomā – kāda ir pieredze tiem, kuri ir studējuši ārzemēs, un kas ir galvenie šķēršļi tiem, kas nav studējuši ārzemēs.

7.1. Attieksme pret studijām ārzemēs

Aptaujas rezultāti liecina, ka 7% studentu ir studiju pieredze ārzemēs. Vēl 19% atbildēja, ka viņiem pagaidām šādas pieredzes nav, bet viņi plāno studēt ārzemēs.

Jāatzīmē, ka saskaņā ar pētījuma datiem (skat. 3.nodaļu) 2% aptaujāto pēc pašreizējās studiju programmas pabeigšanas plāno studēt ārzemēs bakalaura programmā, 10% – maģistra programmā, bet 1% – doktorantūrā.

Analizējot attieksmi pret studijām ārzemēs, jāatzīmē, ka biežāk nekā caurmērā to, ka ir studējuši ārzemēs, atzīmēja tādu tematisko virzienu kā „Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības” (9%) un „Pakalpojumi” (9%) studenti, bet retāk – respondenti, kuri studē „Inženierzinātnes, ražošanu un būvniecību” (2%).

Salīdzinot atbildes atkarībā no studiju līmeņa, vērojams, ka lielāka pieredze ir augstāka līmeņa studentiem: no akadēmiskajā maģistra studiju programmā studējošajiem pieredze ārzemēs ir 16%, no augstākā līmeņa profesionālās studiju programmas – 9%, bet no doktorantūras studentiem – 16%.

Analizējot atbildes atkarībā no tā, cik liela daļa nav bijuši, bet „plāno studēt” ārzemēs, vērojams, ka šādus nodomus pauda gandrīz puse „Lauksaimniecības” programmā studējošajiem (46%). Biežāk nekā caurmērā to norādīja arī studējošie programmās „Dabas zinātnes, matemātika un IT” (25%), „Veselības aprūpe un sociālā labklājība” (22%) un „Humanitārās zinātnes un māksla” (21%).

Savukārt salīdzinot dažādu studiju līmeņu pārstāvju atbildes, vērojams, ka biežāk plānus studēt ārzemēs minējuši bakalaura līmeņa studenti: 24% no akadēmiskā bakalaura studiju programmās studējošajiem un 20% no 2.līmeņa profesionālās pamatstudiju programmas studentiem; kā arī doktorantūras studenti (30%).

7.2. Pieredze ar studijām ārzemēs

Raksturojot savas studijas ārzemēs, vairāk nekā puse (57%) norādīja, ka tās bija ERASMUS programmas ietvaros. Citas iespējas tika minētas retāk: 6% atzīmēja, ka studijas bija studiju programmas ietvaros, 2% minēja TEMPUS, 2% – LINGUA, 2% – citu ES programmas atbalstu, 11% atzīmēja, ka studijas bija citas programmas ietvaros, bet vēl 28% – ka tās nebija nekādas programmas ietvaros.

Visbiežāk kā finanšu avoti studijām ārzemēs tika norādīti ES studiju grants, stipendija (59%) un ģimenes palīdzība (55%). Turklāt jāatzīmē, ka ES studiju grants vai stipendija

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

visbiežāk (50%) tika atzīts par galveno finansējuma avotu (ģimenes atbalstu par galveno avotu atzina 22%).

Nosaucot finansējuma avotus, paša ietaupījumus minēja 29% (9% tas bija galvenais avots), Latvijas grantu, kas nav jāatmaksā – 22% (4% kā galveno avotu). Vairāk nekā 1/10 minēja arī ienākumus no darba studiju laikā ārzemēs (11%), tomēr tikai 2% to minēja kā galveno finansējuma avotu.

Novērtējot dažādu faktoru nozīmīgumu studijās ārzemēs, 5 punktu skalā visbiežāk augstākais vērtējums tika sniegts tādām aspektam kā personīgā attīstība (81%). Valodas zināšanu uzlabošana ļoti nozīmīga šķita 71%. Vairāk nekā puse par ļoti nozīmīgiem aspektiem atzina arī izglītības kvalitāti (55%) un sociālo integrāciju (55%).

Nedaudz retāk par ļoti nozīmīgiem tika atzīti tādi faktori kā programmas/ kursa akadēmiskās prasības (39%) un pakalpojumi (sociālie un administratīvie) uzņemošajā augstskolā (34%).

Savukārt raksturojot, cik lielā mērā studenti apmierināja savas gaidas, jāatzīmē, ka augstāko vērtējumu 5 punktu skalā studenti sniedza par to, ko viņi saņēma personīgajai attīstībai (73%). Ar valodas zināšanu uzlabošana ļoti apmierināti bija 65%, ar sociālo integrāciju – 48%, ar izglītības kvalitāti – 48%, ar pakalpojumiem uzņemošajā augstskolā – 39%, bet ar programmas/ kursa akadēmiskajām prasībām – 31%.

Jāatzīmē, ka daļa studējošo guvuši arī cita veida pieredzi ārzemēs ar studijām saistītu aktivitāšu dēļ: 4% atzīmējuši, ka bijuši praksē, 3% – valoduursos, 2% – vasaras skolā, bet 1% – saistībā ar pētījumu.

7.3. Studijas ārzemēs kavējošie faktori

Studentus, kuri nav studējuši ārzemēs, lūdza izteikt savu viedokli par to, cik lielā mērā dažādi faktori ir šķēršļi studijām ārzemēs.

Saskaņā ar aptaujas datiem visbūtiskāk lēmumu nestudēt ārzemēs ietekmēja sagaidāmais papildus finanšu slogs – par lielu šķērslī to atzina 20%. Gandrīz tikpat bieži par lielu šķērslī tika atzīta atšķirtība no partnera/-es, bērniem, draugiem (19%). 15% par lielu šķērslī atzina arī to, ka tiks pārtrauktas vai paldzinātas studijas Latvijā. Vairāk nekā 1/10 par lielu šķērslī studijām ārzemēs atzina arī zaudētu iespēju pelnīt naudu (13%), problēmas ar mājvietu uzņēmējvalstī (12%) un nepietiekamas valodas zināšanas (10%).

Visretāk studentus no mācībām ārzemēs atturējuši tādi faktori kā sociālo pabalstu zaudēšana (66% norādīja, ka tas nav šķērslis), zaudēta iespēja pelnīt naudu (43%) un apstākļi, ka studijas ārzemēs neiederētos studiju programmas struktūrā (43%).

7.4. Valodas zināšanas

Atbildot uz jautājumiem par valodu zināšanām, 35% studējošo norādīja, ka viņu angļu valodas zināšanas ir ļoti labas, un vēl 44% tās atzina par drīzāk labām. Salīdzinājumam – savas vācu valodas zināšanas par ļoti labām uzskata 4% un par drīzāk labām – 10%. Savas spāņu valodas zināšanas par ļoti labām uzskata 1% un par drīzāk labām – 3%,

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

franču valodas zināšanas 1% uzskata par ļoti labām, bet par drīzāk labām – 1% aptaujāto.

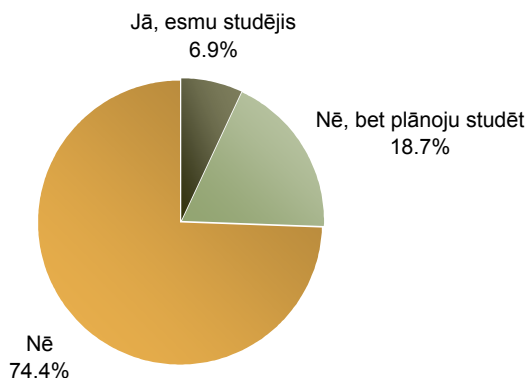
Krievu valodas zināšanu līmenis ir labāks: 29% norādīja, ka tā viņiem ir dzimtā valoda. Vēl 26% uzskata, ka viņu krievu valodas zināšanas ir ļoti labas, bet 22% tās atzīst par drīzāk labām.

Savukārt raksturojot savas latviešu valodas zināšanas, 73% atbildēja, ka latviešu valoda viņiem ir dzimtā valoda, 19% savas latviešu valodas zināšanas uzskata par ļoti labām, un vēl 6% – par drīzāk labām.

7. Studijas ārzemēs

7.1. Attieksme pret studijām ārzemēs

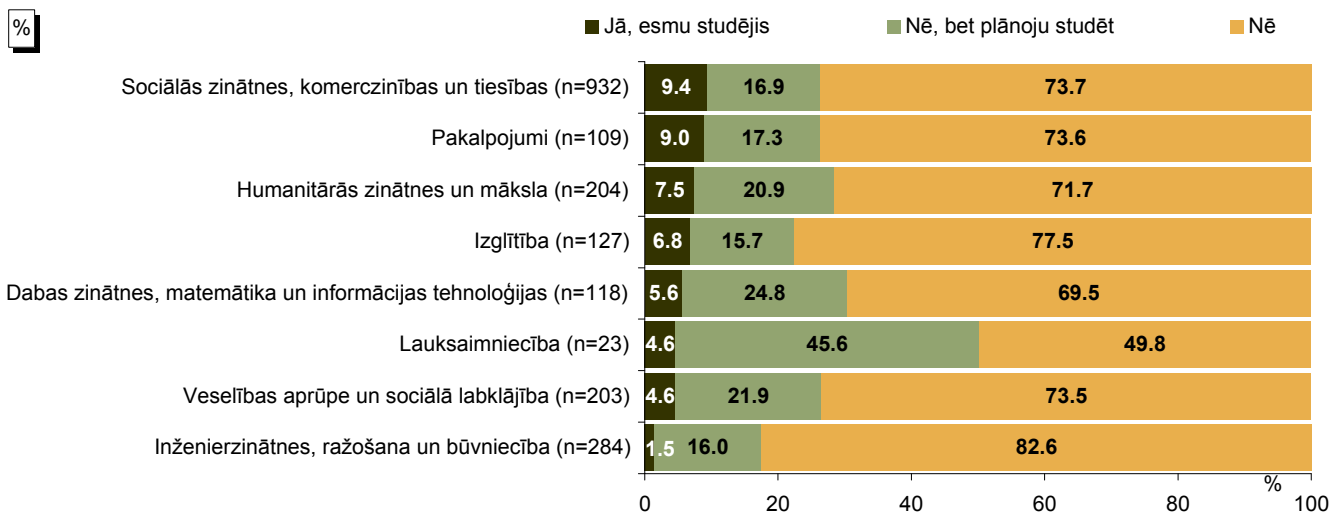
"Vai Jūs jebkad esat studējis ārzemēs?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Atbildes atkarībā no studiju programmas

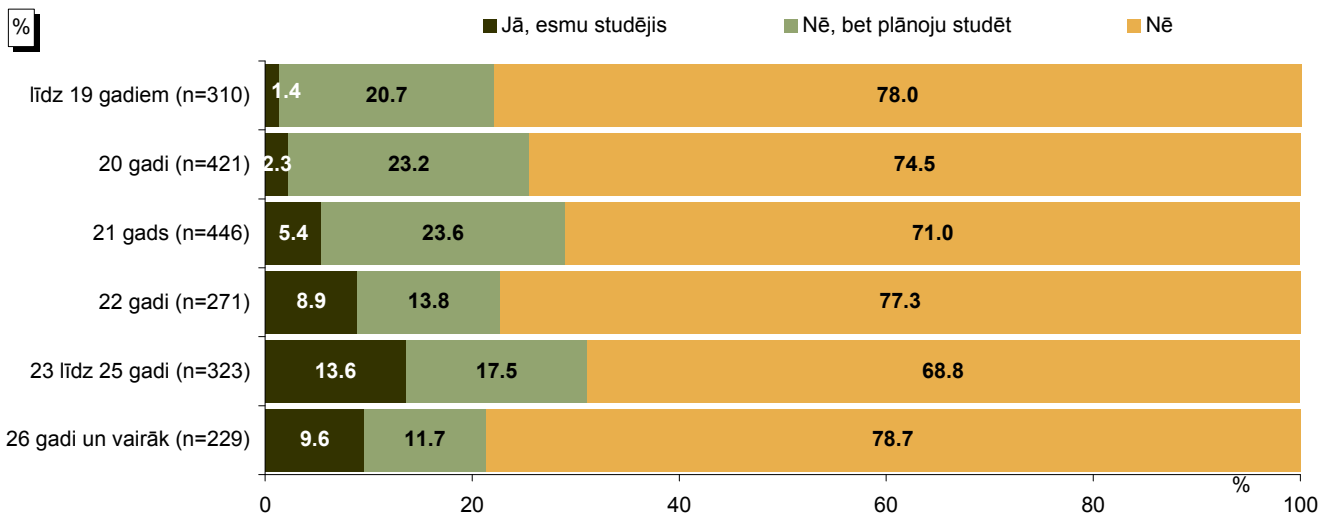
"Vai Jūs jebkad esat studējis ārzemēs?" / "Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat?"

Bāzes: visi respondenti

Atbildes atkarībā no respondenta vecuma

"Vai Jūs jebkad esat studējis ārzemēs?" / "Vecums"

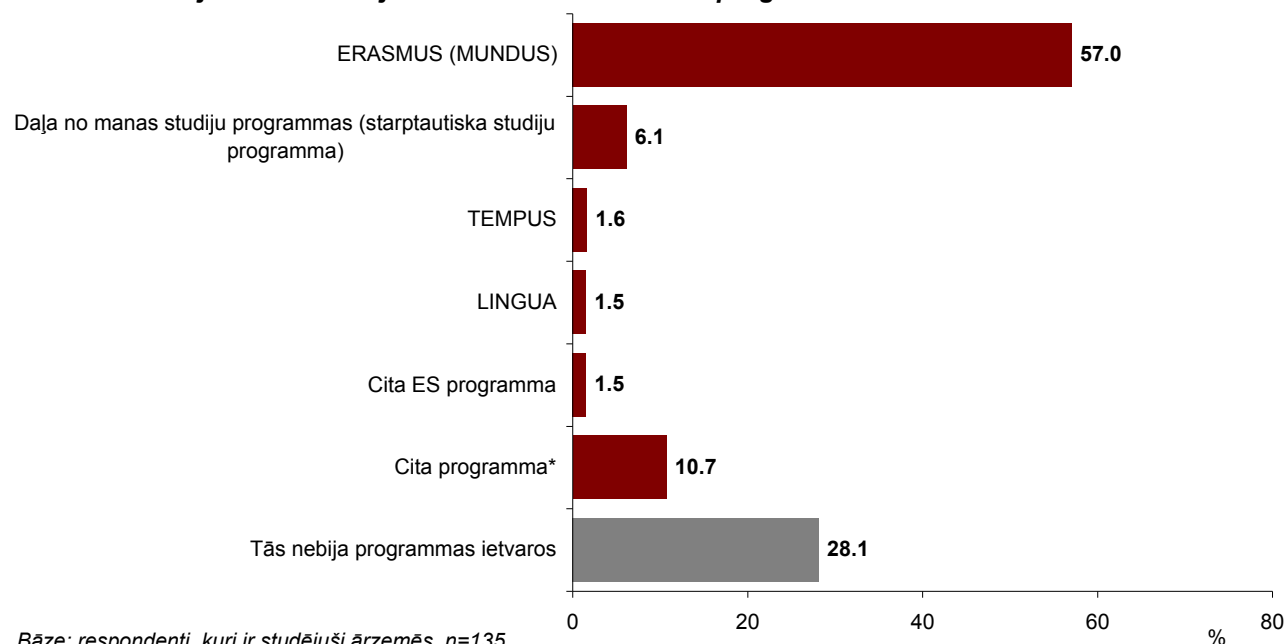

Bāzes: visi respondenti

7.2. Pieredze ar studijām ārzemēs

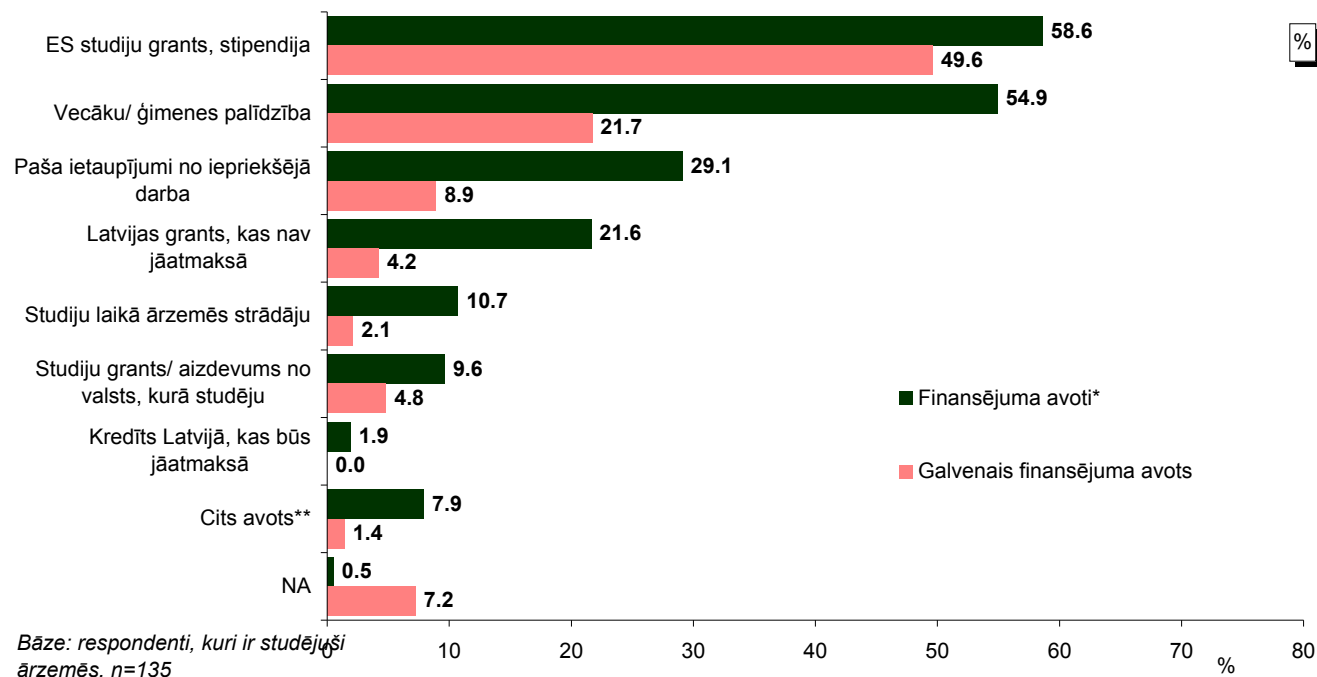
"Vai Jūsu studijas ārzemēs bija kādas no zemāk minēto programmu ietvaros?"

Bāze: respondenti, kuri ir studējuši ārzemēs, n=135

*Kategorijā "Cita programma" ietilpst: "YFU" (minēts 2 reizes); "CDG" (minēts 1 reizi); "CIRIUS" (minēts 1 reizi); "Comenius" (minēts 1 reizi); "Dānijas - Latvijas sadarbības līgums" (minēts 1 reizi); "EEZ" (minēts 1 reizi); "EGA (Denmark)" (minēts 1 reizi); "ESOL" (minēts 1 reizi); "Global Outreach" (minēts 1 reizi); "ISIS" (minēts 1 reizi); "Leonardo Da Vinci" (minēts 1 reizi); "Rotary stipendiju programma" (minēts 1 reizi); "Sandwich Scholarship Tamperē" (minēts 1 reizi); "Sorosa fonds - Latvija" (minēts 1 reizi).

"Kurus no zemāk minētajiem avotiem Jūs izmantojāt, lai finansētu studijas ārzemēs?" / "Kurš no tiem bija galvenais finansējuma avots?"

Bāze: respondenti, kuri ir studējuši ārzemēs, n=135

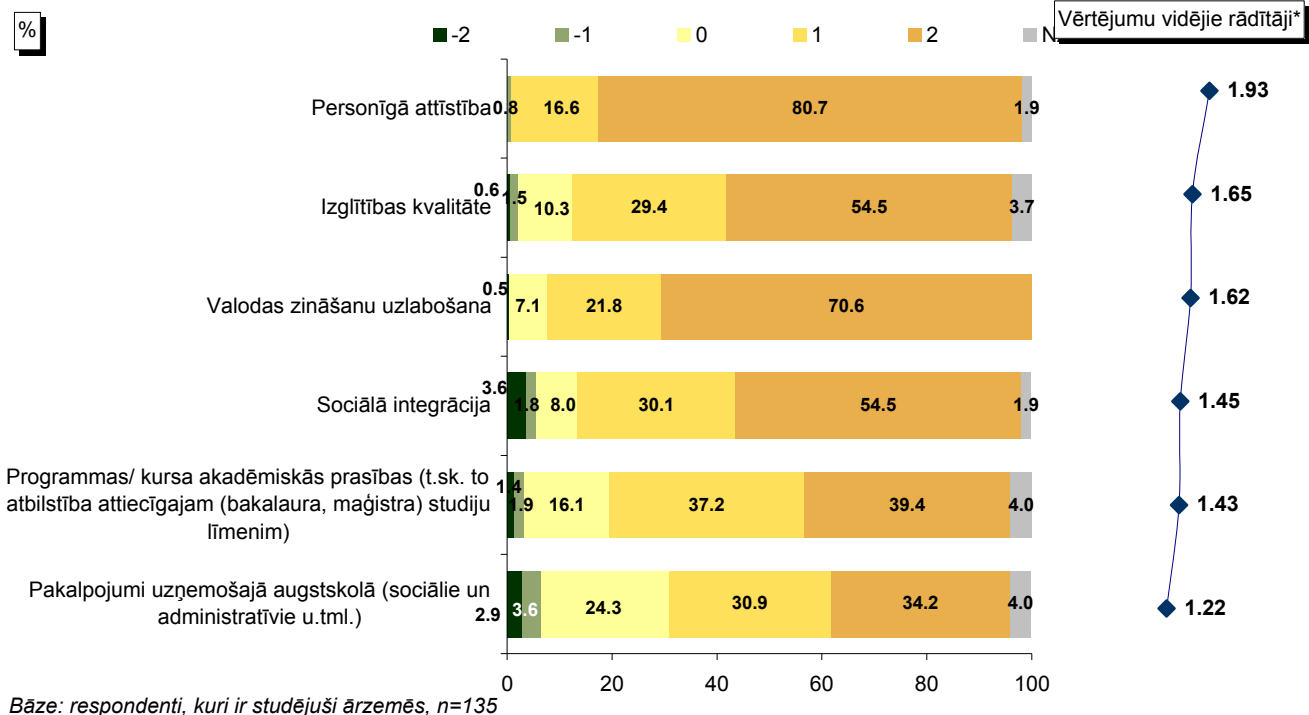
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairāk nekā 1 atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Kategorijā "Cits finansējuma avots" minēti: "Fonds Star Of Hope" (minēts 1 reizi); "mācību iestāde" (minēts 1 reizi); "pašvaldības līdzfinansējums" (minēts 1 reizi); "projekta (ne ES) finansējums" (minēts 1 reizi); "Rotary stipendija" (minēts 1 reizi); "Sorosa fonds" (minēts 1 reizi); "stipendija" (minēts 1 reizi); "VeA" (minēts 1 reizi); "Ventspils dome" (minēts 1 reizi).

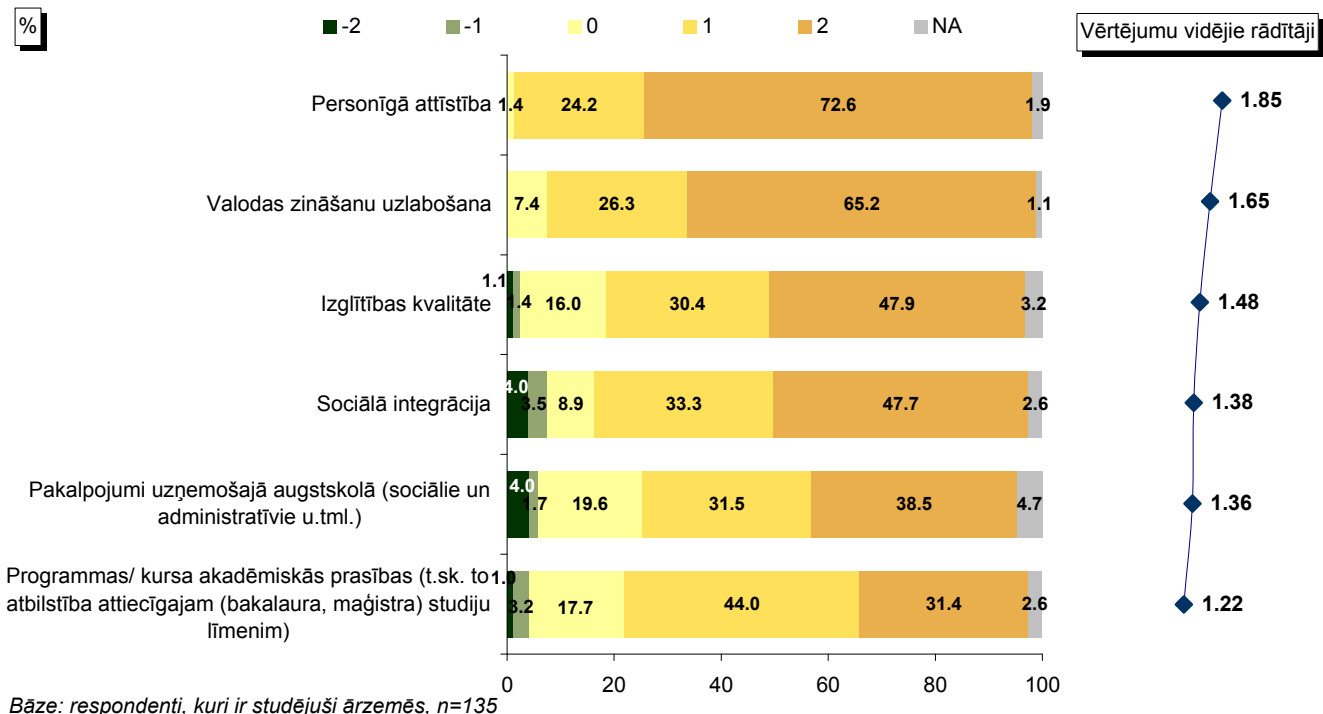
**Kategorijā "Cits galvenais finansējuma avots" ietilpst: "Fonds Star Of Hope" (minēts 1 reizi); "mācību iestāde" (minēts 1 reizi); "Sorosa fonds" (minēts 1 reizi).

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Cik nozīmīgi Jums bija šādi aspekti, vērtējot studijas ārzemēs?"

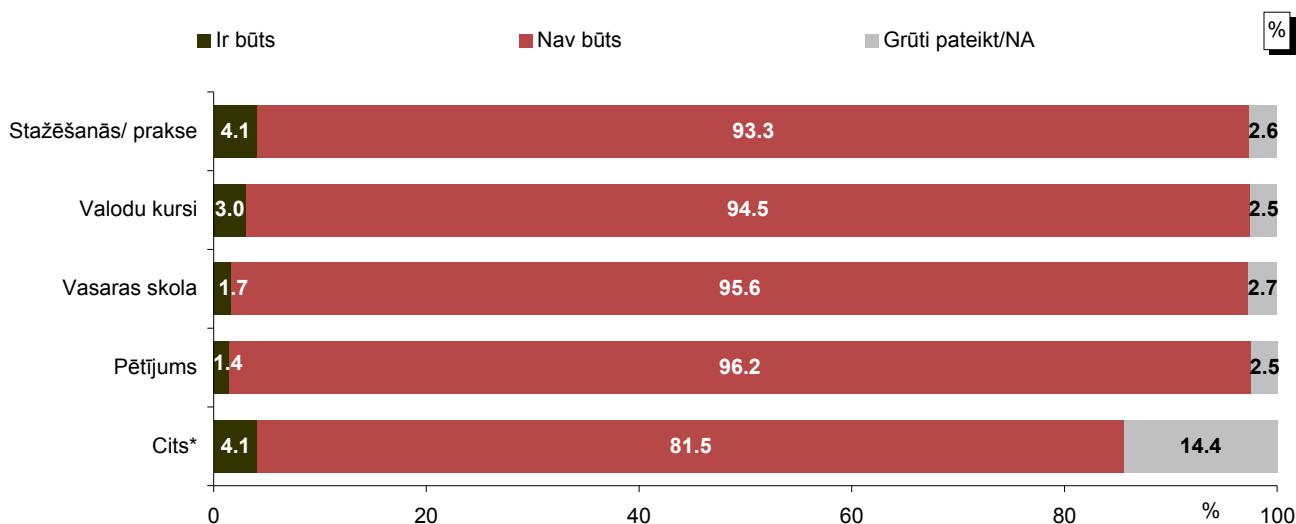
"Vai Jūs saņēmtāt to, ko gaidījāt no studijām ārzemēs?"

*Bāze vidējiem rādītājiem: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

"Vai Jūs savas studiju programmas laikā jebkad esat bijis ārzemēs citu ar studijām saistītu aktivitāšu dēļ?"

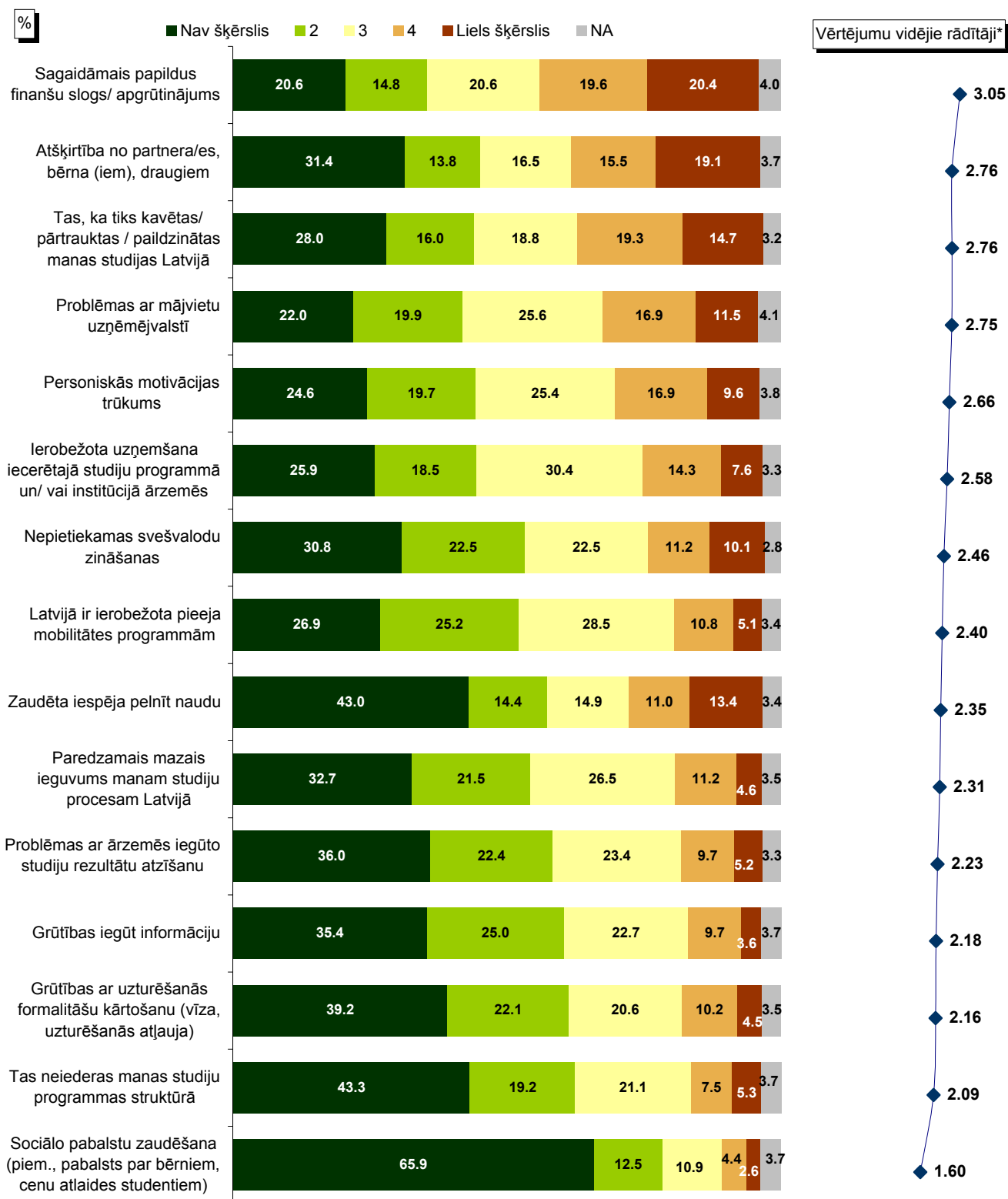
Bāze: visi respondenti, n=2000

*Kategorijā "Cits" minēts: "konference/ kongress" (minēts 15 reizes); "apmaiņas programma" (minēts 12 reizes); "projekts" (minēts 6 reizes); "seminārs" (minēts 6 reizes); "pieredzes apmaiņa" (minēts 5 reizes); "izstāde" (minēts 3 reizes); "koncerts/ koncertturneja" (minēts 3 reizes); "konkursi/ sacensības" (minēts 3 reizes); "mācību brauciens/ ekskursija" (minēts 3 reizes); "meistarklase" (minēts 3 reizes); "brīvprātīgais darbs" (minēts 2 reizes); "festivāls" (minēts 2 reizes); "kursi (neprecizēts)" (minēts 2 reizes); "nometne" (minēts 2 reizes); "uzņēmējdarbības nedēļa" (minēts 2 reizes); "apmācības projektu rakstīšana" (minēts 1 reizes); "BEST kursi" (minēts 1 reizi); "BOBCATSSS" (minēts 1 reizi); "dalībnieks komunisma atceres 20.gadadienā" (minēts 1 reizi); "docētāju mobilitātes ERASMUS programma" (minēts 1 reizi); "grafiti projektā" (minēts 1 reizi); "intensīvie ergoterapijas kursi" (minēts 1 reizi); "Jauniešu forums" (minēts 1 reizi); "projektu nedēļa" (minēts 1 reizi); "skolā Vācijā" (minēts 1 reizi); "vizīte Eiropas Parlamentā" (minēts 1 reizi); "vizīte pie pētniekiem"

(minēts 1 reizi).

7.3. Studijas ārzemēs kavējošie faktori

"Cik lielā mērā zemāk minētie aspekti Jums ir bijis šķērslis studijām ārzemēs?"

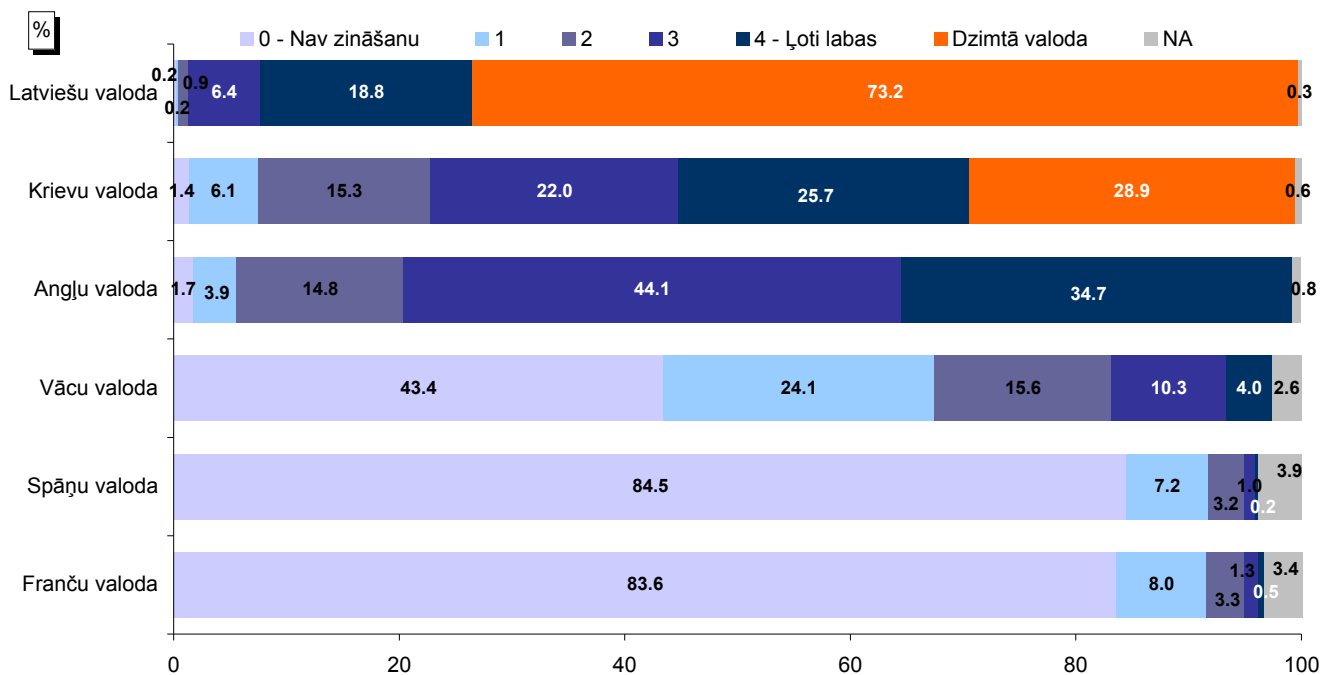

Bāze: respondenti, kuri nav studējuši ārzemēs, n=1865

*Bāze vidējiem rādītājiem: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "NA" minēšanas biežums)

7.4.Valodas zināšanas

"Kādas ir Jūsu valodas zināšanas?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Atbildes atkarībā no respondenta vecuma "Kādas ir Jūsu valodas zināšanas?" / "Vecums"

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt/NA" minēšanas biežums)

8. Starpaugstskolu mobilitāte

Pētījuma ietvaros studentus lūdza atbildēt uz jautājumiem par to, vai viņi ir izmantojuši iespējas studēt obligātās izvēles (B daļas) un brīvās izvēles (C daļas) kursus citā augstskolā.

Saskaņā ar aptaujas datiem labi informēti par iespēju izvēlēties kursus citā augstskolā jūtas 20% studentu un vēl 20% atzīmēja, ka kopumā viņi ir informēti, kaut arī detaļas nepārzina. Tomēr lielākā daļa studentu savas zināšanas vērtē kritiskāk – 22% atzīmēja, ka, lai arī viņi zina, ka šāda iespēja pastāv, neko vairāk par to viņi nezina, bet 38% atbildēja, ka vispār neko nezina par šādu iespēju.

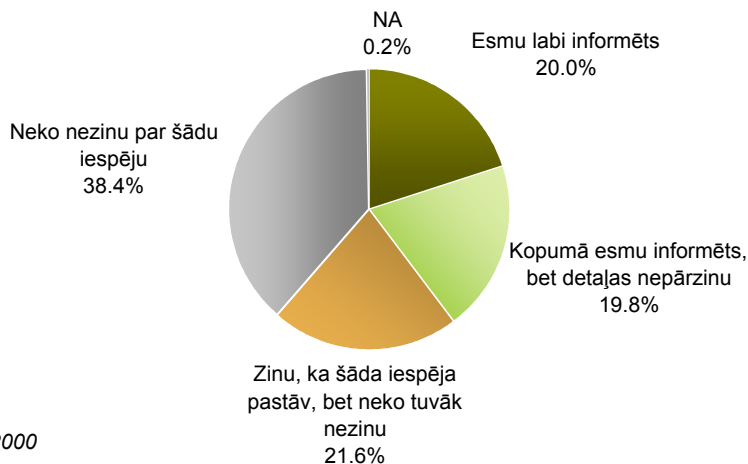
Savukārt raksturojot savu pieredzi šajā jautājumā, 91% atzīmēja, ka vispār nav mēģinājuši pieteikties B un C daļas kursiem citās augstskolās. Vēl 2% atzina, ka ir mēģinājuši, bet mēģinājums izrādījies neveiksmīgs.

Par veiksmīgu pieredzi informēja 5% aptaujāto, kuri norādīja, ka tas ir izdevies bez īpašām problēmām, bet vēl 1% atbildēja, ka viņu mēģinājums ir izdevies, tomēr bijušas lielas grūtības.

Analizējot dažādu augstskolu studentu atbildes, jāsecina, ka gan veiksmīga, gan neveiksmīga pieredzi norādījuši daudzu augstskolu studenti, bet, salīdzinot atbildes dažādās tematiskajās grupās, vērojams, ka veiksmīga pieredze biežāk bijusi studentiem grupā „Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas” un „Lauksaimniecība”.

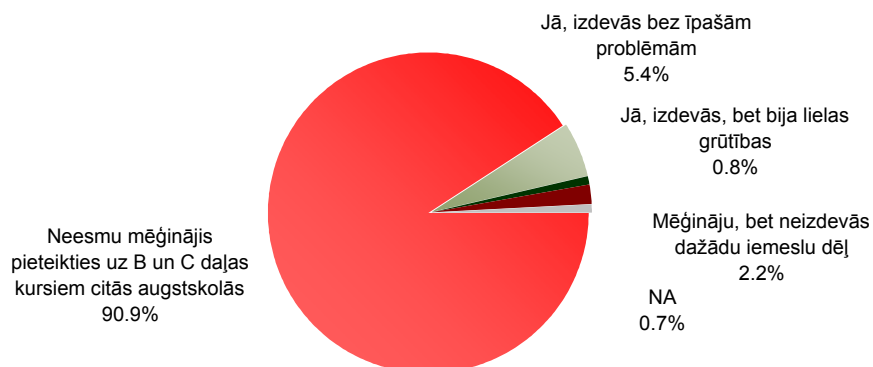
8. Starpaugstskolu mobilitāte

"Vai esat informēts par iespēju izvēlēties obligātās izvēles (B daļas) un brīvās izvēles (C daļas) kursus citā augstskolā?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

"Vai Jūs mēģinājāt pieteikties obligātās izvēles (B daļas) un brīvās izvēles (C daļas) kursiem citā augstskolā, un vai Jums izdevās tur studēt?"

Bāze: visi respondenti, n=2000

Aptaujā izmantotā anketa

Par pētījumu. Šī aptauja notiek starptautiska zinātniska pētījuma "EUROSTUDENT" ietvaros, kuru Latvijā pēc Izglītības un Zinātnes ministrijas pasūtījuma un ar Latvijas Studentu Apvienības atbalstu veic sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS.

Pētījuma mērķis ir novērtēt studentu ekonomiskos un sociālos apstākļus, kā arī apmierinātību ar studiju kvalitāti. Pētījuma rezultāti tiks atspoguļoti Latvijas nacionālajā pārskatā, kā arī izmantoti Eiropas Savienības dalībvalstu studentu dzīves līmeņa salīdzināšanai.

Par anketas aizpildīšanu. Lūdzu, atbildiet uz visiem jautājumiem (ja vien nav norādīts, ka Jums uz šo jautājumu nav jāatbild), apvelkot attiecīgo ciparu. Lūdzu, ievērojiet instrukciju par to, cik atbilžu varianti ir iespējami u.t.t. Jautājumos, kuros nav minēti atbilžu varianti, lūdzu, savu viedokli ierakstiet norādītajā vietā.

Gadījumā, ja Jūs nezināt, kā atbildēt, vai, Jūsaprāt, nav paredzēti atbilžu varianti, kas atbilst Jūsu uzskatiem, lūdzu, ierakstiet savu viedokli. Lūdzam Jūs atbildēt atklāti uz anketas jautājumiem - nav pareizu vai nepareizu atbilžu, mūs interesē tieši Jūsu domas un pieredze!

Anketā ir ietverti arī vairāki jautājumi par Jūsu ienākumiem, izdevumiem, laika patēriņu u.t.t. Mēs apzināmies, ka dažkārt uz šiem jautājumiem ir grūti atbildēt, bet mēs ļoti lūdzam atbildēt, lai varētu gūt realitātei atbilstošu ainu par studentu dzīvi Latvijā.

Atgādinām, ka mēs garantējam pilnīgu Jūsu atbilžu anonimitāti – iegūtās atbildes tiks prezentētas tikai apkopotā veidā.

Par pētījumu dalībnieku izlasi. Ar pētījuma palīdzību plānots aptaujāt pilna laika studentus valsts un juridisko personu dibinātajās augstākās izglītības institūcijās. Balstoties uz statistikas datiem par dažādās programmās studējošajiem, tika izveidota izlase. Jūs tajā esat iekļauts/-a pilnīgi nejauši.

Kontakti. Gadījumā, ja Jums rodas kādi jautājumi par pētījumu, lūdzu, sazinieties ar SKDS projektu direktori Ievu Strodi vai pētījuma vadītāju Lailu Bīriņu (tālr.: 67312876).

Ar intervētāju, kam Jums jāatdod anketa, Jūs varat sazināties pa šo telefonu.....

*****

1. PAŠREIZĒJĀ STUDIJU SITUĀCIJA

1.1. Kāda līmeņa programmā Jūs šobrīd studējat?

Ja Jūs vienlaicīgi studējat vairāk nekā vienā studiju programmā, lūdzu, aptaujā atbildiet par jūsu pamatprogrammu (un tikai vienu programmu). Lūdzu, par šo programmu atbildiet arī uz turpmākajiem anketas jautājumiem!

1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības (koledžas) studiju programma	1
Akadēmiskā bakalaura studiju programma	2
2.līmeņa profesionālās pamatstudiju programma (tajā skaitā profesionālā bakalaura programmas)	3
Akadēmiskā maģistra studiju programma	4
Augstākā līmeņa profesionālā studiju programma (profesionālā programma, kurā studijas tiek turpinātas pēc attiecīgās pamatstudiju programmas pabeigšanas), ieskaitot profesionālā maģistra studiju programmu	5
Doktora studiju programmas	6
Cita augstākās izglītības programma (norādīt, kādā)	7
.....	

1.2. Kādā studiju programmā Jūs studējat? Lūdzu, ierakstiet programmas nosaukumu, norādot novirzienu!

1.3. Kurā augstskolā/ koledžā Jūs studējat? (Lūdzu, ierakstiet augstskolas nosaukumu!)

1.4. Lūdzu, atzīmējiet, kur atrodas augstskola/ koledža (vai, attiecīgi, tās filiāle), kurā Jūs studējat!

Rīga	1
Daugavpils	2
Liepāja	3
Jelgava	4
Rēzekne	5
Ventspils	6
Valmiera	7
Citur (norādīt).....	8

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

1.5. Vai Jūs plānojat turpināt studēt pēc pašreizējās programmas pabeigšanas?

Jā, bakalaura studiju programmā Latvijā	1
Jā, bakalaura studiju programmā ārzemēs	2
Jā, maģistra studiju programmā Latvijā	3
Jā, maģistra studiju programmā ārzemēs	4
Jā, doktorantūrā Latvijā	5
Jā, doktorantūrā ārzemēs	6
Jā, bet tādā programmā, kas te nav minēta (<i>ierakstīt, kādā, kur</i>).....	7
Nē, es neplānoju turpināt studēt	8
Vēl nezinu	9

1.6. Kādā valodā ir Jūsu studiju programma? (*domāta studiju pamatvaloda, nevis, piemēram, īsi kursi vai vieslekcijas*) *Iespējamās vairākas atbildes!*

Latviešu valodā	1
Krievu valodā	2
Angļu valodā	3
Citā valodā (norādīt)	4

1.7. Ko Jūs sagaidāt no savām studijām un cik lielā mērā Jūsu programma šos mērķus sasniedz?

1.7.1. Mana studiju programma kopumā ir labs pamats DARBA GAITU UZSĀKŠANAI

		☺				☹
1	Cik nozīmīgs šis mērķis – darba gaitu uzsākšana - ir Jums?	+2	+1	0	-1	-2
2	Cik labi Jūsu programma šo mērķi sasniedz?	+2	+1	0	-1	-2

1.7.2. Mana studiju programma kopumā ir labs pamats PERSONĪGAJAI ATTĪSTĪBAI

		☺				☹
1	Cik nozīmīgs šis mērķis – personīgā attīstība - ir Jums?	+2	+1	0	-1	-2
2	Cik labi Jūsu programma šo mērķi sasniedz?	+2	+1	0	-1	-2

2. JŪSU IEPRIEKŠĒJĀ PIEREDZE

2.1. Kur Jūs dzīvojāt, kad absolvējāt vidusskolu/ ieguvāt vidējo izglītību?

Norādīt pilsētu vai pagastu _____ (*un valsti, ja vidējo izglītību ieguvāt ārpus Latvijas*)

2.2.A. Lūdzu, raksturojiet kādus dokumentus Jūs iesniedzāt, stājoties augstskolā, kā arī papildus pieredzi, kas Jums palīdzēja iestāties augstskolā (piemēram, dienests militārajos spēkos, darba pieredze specialitātē u.c.) (*Atzīmēt visas piemērotās atbildes!*)

Atestāts par vidējo izglītību	1
Centralizēto eksāmenu rezultāti	2
Diploms par ārpus Latvijas iegūtu izglītību	3
Diploms par starptautisko bakalaurātu	4
Diploms par profesionālās izglītības/ arodizglītības iegūšanu	5
Militārais dienests	6
Darba pieredze specialitātē	7
Diplomi par līdzdalību tālākizglītības pasākumos (kursi u.tml.)	8
Sasniegumi mācību olimpiādēs, zinātniski pētniecisko darbu konkursos	9
Sasniegumi jauno zinātnieku skolās (piem., ģeogrāfu, ķīmiķu, matemātiķu u.c.)	10
Citi dokumenti (ierakstiet, kādi).....	11

2.2.B. Kur Jūs ieguvāt vidējo izglītību?

Vispārizglītojošajā vidusskolā, ģimnāzijā	1
Vakarskolā	2
Profesionālās izglītības iestādē, tehnikumā	3
Citur (<i>ierakstiet, kur?</i>)	4

2.3 Kad Jūs ieguvāt atestātu par vidējo izglītību?

Mēnesis _____ gads _____

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

2.4. Kad Jūs pirmo reizi iestājāties augstskolā/koledžā?

Mēnesis _____ gads _____

2.5. Kad Jūs sākat studijas programmā, kur studējat pašlaik?

Mēnesis _____ gads _____

2.6. Vai Jums bija darba pieredze pirms sākat studēt? (Atzīmēt visas atbilstošās atbildes!)

Jā, man bija regulārs algots darbs (vismaz vienu gadu un strādāju vismaz 20 stundas nedēļā)	1
Jā, bija algots darbs mazāk kā vienu gadu vai mazāk par 20 stundām nedēļā vai gadījuma darbi	2
Jā, biju praksē (strādāju kā praktikants, mācekļis)	3
Nē, nebija darba pieredzes	4

2.7. Vai pēc vidējās izglītības iegūšanas Jūs kādreiz esat pārtraucis izglītošanos vismaz vienu gadu vai ilgāk? (Iespējamās vairākas atbildes!)

Jā, bija pārtraukums starp vidējās izglītības iegūšanu un iestāšanos augstskolā	1
Jā, bija pārtraukums studiju laikā starp iestāšanos un attiecīgā izglītības līmeņa iegūšanu (t.sk. akadēmiskais gads/atvaļinājums)	2
Jā, bija pārtraukums pēc viena akadēmiskā grāda iegūšanas un pirms iestāšanās nākamajā līmenī	3
Nē	4

3. DZĪVES APSTĀKĻI

3.1. Ar ko kopā jūs dzīvojat studiju semestra laikā (ar ko Jums ir kopīga mājsaimniecība)? (domāta tipiska darba nedēļa no pirmdienas līdz piektdienai) (Iespējamās vairākas atbildes!)

Ar vecākiem	1
Ar partneri vai dzīvesbiedru (vīru/ sievu)	2
Ar bērniem	3
Ar citu personu/ām, kas nav minētas augstāk (ierakstiet, ar ko).....	4
Es dzīvoju viens pats	5

3.2. Vai Jūs dzīvojat studentu kopmītnē/ dienesta viesnīcā?

Jā	1
Nē	2

3.3. Cik apmierināts Jūs esat ar savu mājvietu studiju laikā? (Mājvieta ir vieta, kur Jūs dzīvojat mācību semestra laikā tipiskā darba nedēļā no pirmdienas līdz piektdienai)

☺				☹
+2	+1	0	-1	-2

3.4. Cik ilgā laikā ikdienā (tipiskā dienā) nokļūstat no mājām (mājvietas*) līdz augstskolai/ koledžai, un kāds ir attālums starp tām? (lūdzu, mēģiniet kaut aptuveni novērtēt laiku un attālumu!)

* Mājvieta ir vieta, kur Jūs dzīvojat mācību semestra laikā tipiskā darba nedēļā no pirmdienas līdz piektdienai.

_____ minūtes vidēji (vienā virzienā)

_____ kilometri vidēji (vienā virzienā)

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

Nākamie jautājumi ir par Jūsu ienākumiem un izdevumiem. Mēs ļoti lūdzam atbildēt uz šiem jautājumiem, jo tas ir svarīgi, lai varētu izvērtēt, kā īsti dzīvo studenti Latvijā, vai atšķiras dažādu nozaru studentu dzīves apstākļi un kādas ir atšķirības ienākumu un izdevumu struktūrā, salīdzinot ar citām valstīm.

Lūdzu, nekādā ziņā neatstājiet tukšu ailīti, lai, analizējot datus, nerodas pārpratums – vai Jums nav šādu ienākumu/ izdevumu pozīciju, vai arī Jūs nevarat novērtēt to apjomu. Gadījumā, ja Jūs precīzi nevarat pateikt, cik liela ir šī naudas summa, ierakstiet kaut vai aptuvenu ciparu.

3.5. Kādi ir Jūsu rīcībā* esošie ienākumi vidēji MĒNESĪ no šādiem avotiem? (latos)

Lūdzu, norādiet, cik liela ir naudas summa, ko Jūs naudas formā saņemat no šī avota mēnesī.

**"Jūsu rīcībā" nozīmē naudu, kas ir domāta jūsu ikmēneša patēriņam, neatkarīgi no tā, kad tā tika nopelnīta!

**Ierakstiet 0, ja Jūs no šī avota negūstat ienākumus!

Atbalsts no ģimenes/ partnera	.....Ls	
Finanšu atbalsts no valsts/ publiskiem avotiem*	Neatmaksājams grants/ stipendija	.....Ls
	Atmaksājams kredīts ikdienas vajadzību segšanai (piem., studējošā kredīts)	.....Ls
	Atmaksājams kredīts studiju maksas segšanai (studiju kredīts)	.....Ls
Paša nopelnītie ienākumi algotā darbā	.....Ls	
Iekrājumi (piemēram, iepriekš nopelnīta nauda)	.....Ls	
Citi ienākumi (ieskaitot citu publisku vai privātu atbalstu, piem., bērnu pabalsti)(ierakstiet, kas).....	.....Ls	
Kopējie ienākumi (mēnesī)	.....Ls	

* Lūdzu, pārrēķiniet semestrī vai gadā saņemto summu uz summu vidēji vienam mēnesim

3.6. Lūdzu, raksturojiet savus izdevumus dzīvošanai un mācībām?

Lūdzu, ierakstiet naudas summu, ko Jūs tērējat šiem nolūkiem tipiskā mēnesī mācību laikā. Šajā gadījumā nav domāti kādi ļoti lieli vienreizēji pirkumi (piem., mašīna vai mēbeles, kaut arī – ja Jums ir jāveic ikmēneša kredīta maksājumi, tie ir jāņem vērā).

Ierakstiet 0, ja šādiem mērķiem nauda netiek tērēta. Ja Jums grūti pateikt precīzu summu, lūdzu, norādiet kaut vai aptuvenu!

„Summa, ko par Jums maksā vecāki, partneris/ kāds cits”, nozīmē, ka šis cilvēks „pa tiešo” apmaksā šo pakalpojumu, un naudas formā Jūs to nesāņemat. Ja Jums šie cilvēki iedod naudu, un Jūs par šo pakalpojumu maksājat pats, tad tam jāparādās jautājumā 3.5 kā „atbalsts no ģimenes/partnera”, bet ailē 3.6.A1 tas jāatzīmē kā „summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas”

A. Maksājumi dzīvošanai MĒNESĪ	3.6.A1. Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)	3.6.A.2. Summa, ko par mani maksā vecāki/ partneris/ kāds cits (Ls)
Mājvieta (ieskaitot komunālos pakalpojumus, elektrību u.tml.)	.....Ls	.....Ls
Ikdienas izdevumi (pārtika, apģērbs, higiēnas piederumi u.c.)	.....Ls	.....Ls
Sabiedriskie un izklaides pasākumi	.....Ls	.....Ls
Transports	.....Ls	.....Ls
Izdevumi veselībai (piem., ārsta apmeklējums, medikamentu iegāde, veselības apdrošināšana u.c.)	.....Ls	.....Ls
Komunikāciju pakalpojumi (telefons, internets u.c.)	.....Ls	.....Ls
Bērnu aprūpe (bērnodrāz, aukle u.c.)	.....Ls	.....Ls
Citi regulāri maksājumi (tabakas izstrādājumi, mājdzīvnieki, apdrošināšana, kredīta apmaksa u.c.)	.....Ls	.....Ls
KOPĀ (mēnesī)	.....Ls	.....Ls

B. Ar studijām saistīti izdevumi SEMESTRĪ	3.6.B1. Summa, ko es maksāju no savā rīcībā esošās naudas (Ls)	3.6.B.2. Summa, ko par mani maksā vecāki/ partneris/ kāds cits (Ls)	3.6.B.3. Summa, ko pārskaita banka kredīta ietvaros (Ls)
Mācību maksa*, reģistrācijas maksa, maksājumi par eksāmeniem, pārbaudēm, parādu kārtošanu	.....Ls	.....Ls	.....Ls
Sociālās iemaksas augstskolai/ koledžai vai studentu organizācijai (biedru nauda)	.....Ls	.....Ls	
Studiju materiāli (piem., grāmatas, kopēšana, DVD, mācību braucieni)	.....Ls	.....Ls	
Citi regulārie maksājumi (piem., kursi, papildus izglītošanās)	.....Ls	.....Ls	
KOPĀ (semestrī)	.....Ls	.....Ls	.....Ls

Lūdzu, pārbaudiet, lai Jūsu uzrādītie ienākumi (atbildes uz 3.5.) kopumā atbilst Jūsu norādītajiem izdevumiem (atbildes uz 3.6.A1 un 3.6.B1, pārrēķinot uz mēnesi)!

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

**3.7.A Cik lielā mērā Jūs piekrītat šādam apgalvojumam?
Man pietiek līdzekļu, lai segtu manas ikmēneša vajadzības**

☺				☹
+2	+1	0	-1	-2

3.8.A. Vai šajā semestrī Jūs strādājat algotu darbu?

Jā, šī mācību semestra laikā es regulāri strādāju algotu darbu	1	Pāriet pie jautājuma 3.8.B
Jā, šī mācību semestra laikā es laiku pa laikam strādāju algotu darbu	2	
Nē, šī mācību semestra laikā es nestrādāju algotu darbu	3	Pāriet pie jautājuma 3.9

3.8.B Ja Jūs strādājat, cik lielā mērā darbs saistīts ar Jūsu specialitāti (studiju programmu)?

Ļoti lielā mērā	1
Diezgan lielā mērā	2
Daļēji	3
Nemaz	4

3.9. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā Jūs esat strādājis algotu darbu mācību pārtraukumos (brīvlaikā)?

Jā	1
Nē	2

3.10. Cik svarīgas Jums ir Jūsu studijas, salīdzinot ar citām Jūsu aktivitātēm?

Mācības ir svarīgākas par citām aktivitātēm	1
Mācības ir tikpat svarīgas kā citas aktivitātes	2
Mācības ir mazāk svarīgas par citām aktivitātēm	3

3.11. Tipiskā nedēļā vidēji cik stundas dienā Jūs pavadāt nodarbībās, patstāvīgās studijās un algotā darbā?

Centieties atcerēties dienu pēc dienas un ierakstiet stundu kopsummu katrai dienai vienas nedēļas garumā, ieskaitot nedēļas nogali. Ja Jūs attiecīgajā dienā parasti neveicāt kādu no minētajām aktivitātēm, tad ierakstiet 0 atbilstošajā rūtiņā!

		Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena	Sestdiena	Svētdiena
1	Nodarbības (lekcijas, semināri, laboratorijas darbi, pārbaudes darbi u.tml.)	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.
2	Patstāvīgas studijas (piem., gatavošanās, mācīšanās, lasīšana, rakstiskie mājas darbi)	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.
3	Algots darbs	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.	.....st.

3.12. Domājot par savu kopējo slodzi (studijas un algotais darbs), lūdzu, novērtējiet, cik apmierināts Jūs esat ar kopējo slodzi!

☺				☹
+2	+1	0	-1	-2

3.13. Vai Jūs pašlaik studējat par valsts budžeta līdzekļiem vai par maksu?

Par budžeta līdzekļiem	1
Par maksu	2
Cits variants (kāds?)	3

3.14. Vai Jūs izmantojat kādu no studentu kredītiem? (Iespējamās vairākas atbildes!)

Jā, studiju kredītu (maksai par studijām) ar valsts galvojumu	1
Jā, studiju kredītu (maksai par studijām) bez valsts galvojuma	2
Jā, studējošā (sociālo) kredītu (iztikas izdevumiem) ar valsts galvojumu	3
Jā, studējošā (sociālo) kredītu (iztikas izdevumiem) bez valsts galvojuma	4
Nē, neizmantoju	5

4. STARPTAUTISKĀ MOBILITĀTE

4.1. Vai Jūs jebkad esat studējis ārzemēs? (Viena atbilde!)

Jā, esmu studējis	1	<i>Pāriet pie jautājuma 4.2</i>
Nē, bet plānoju studēt	2	<i>Pāriet pie jautājuma 4.5</i>
Nē	3	

4.2 Vai Jūsu studijas ārzemēs bija kādas no zemāk minēto programmu ietvaros?

Lūdzu, norādiet programmas nosaukumu. Atzīmēt visas piemērotās atbildes!

Daļa no manas studiju programmas (starptautiska studiju programma)	1
TEMPUS	2
ERASMUS (MUNDUS)	3
LINGUA	4
Cita ES programma	5
Cita programma (<i>lūdzu, ierakstiet programmas nosaukumu</i>).....	6
Tās nebija programmas ietvaros	7

4.3.1. Kurus no zemāk minētajiem avotiem Jūs izmantojāt, lai finansētu studijas ārzemēs? Iespējams atzīmēt vairākas atbildes. (skat. tabulu zemāk)

4.3.2. Kurš no tiem bija galvenais finansējuma avots? Uz jautājumu par galveno finansējuma avotu atzīmēt tikai vienu atbildes variantu!

	4.3.1. Finansējuma avoti (visas piemērotās atbildes!)	4.3.2. Galvenais finansējuma avots (vienu atbilde!)
Vecāku/ ģimenes palīdzība	1	1
Paša ietaupījumi no iepriekšējā darba	2	2
Studiju laikā ārzemēs strādāju	3	3
Studiju grants/ aizdevums no valsts, kurā studēju	4	4
Kredīts Latvijā, kas būs jāatmaksā	5	5
Latvijas grants, kas nav jāatmaksā	6	6
ES studiju grants, stipendija	7	7
Cits avots (ierakstiet).....	8	8

4.4.1. Cik nozīmīgi Jums bija šādi aspekti, vērtējot studijas ārzemēs?

(Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindīnā!)

		☺				☹
1	Personīgā attīstība	+2	+1	0	-1	-2
2	Valodas zināšanu uzlabošana	+2	+1	0	-1	-2
3	Izglītības kvalitāte	+2	+1	0	-1	-2
4	Programmas/ kursa akadēmiskās prasības (t.sk. to atbilstība attiecīgajam (bakalaura, maģistra) studiju līmenim)	+2	+1	0	-1	-2
5	Sociālā integrācija	+2	+1	0	-1	-2
6	Pakalpojumi uzņemošajā augstskolā (sociālie un administratīvie u.tml.)	+2	+1	0	-1	-2

4.4.2. Vai Jūs saņēmtāt to, ko gaidījāt no studijām ārzemēs? (Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindīnā!)

		☺				☹
1	Personīgā attīstība	+2	+1	0	-1	-2
2	Valodas zināšanu uzlabošana	+2	+1	0	-1	-2
3	Izglītības kvalitāte	+2	+1	0	-1	-2
4	Programmas/ kursa akadēmiskās prasības (t.sk. to atbilstība attiecīgajam (bakalaura, maģistra) studiju līmenim)	+2	+1	0	-1	-2
5	Sociālā integrācija	+2	+1	0	-1	-2
6	Pakalpojumi uzņemošajā augstskolā (sociālie un administratīvie u.tml.)	+2	+1	0	-1	-2

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

Uz jautājumu 4.5. atbildēt tiem, kuri nav studējuši ārzemēs, pārējiem pāriet pie jautājuma 4.6.

4.5. Cik lielā mērā zemāk minētie aspekti Jums ir bijis šķērslis studijām ārzemēs? (Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindīnā!)

		Liels šķērslis				Nav šķērslis
1	Nepietiekamas svešvalodu zināšanas	5	4	3	2	1
2	Grūtības iegūt informāciju	5	4	3	2	1
3	Problēmas ar mājvietu uzņēmējvalstī	5	4	3	2	1
4	Atšķirtība no partnera/es, bērna (iem), draugiem	5	4	3	2	1
5	Sociālo pabalstu zaudēšana (piem., pabalsts par bērniem, cenu atlaides studentiem)	5	4	3	2	1
6	Zaudēta iespēja pelnīt naudu	5	4	3	2	1
7	Sagaidāmais papildus finanšu slogs/ apgrūtinājums	5	4	3	2	1
8	Personiskās motivācijas trūkums	5	4	3	2	1
9	Paredzamais mazais ieguvums manam studiju procesam Latvijā	5	4	3	2	1
10	Tas, ka tiks kavētas/ pārtrauktas / paildzinātas manas studijas Latvijā	5	4	3	2	1
11	Problēmas ar ārzemēs iegūto studiju rezultātu atzišanu	5	4	3	2	1
12	Latvijā ir ierobežota pieeja mobilitātes programmām	5	4	3	2	1
13	Grūtības ar uzturēšanās formalitāšu kārtošānu (vīza, uzturēšanās atļauja)	5	4	3	2	1
14	Ierobežota uzņemšana iecerētajā studiju programmā un/ vai institūcijā ārzemēs	5	4	3	2	1
15	Tas neiederā manas studiju programmas struktūrā	5	4	3	2	1

4.6. Vai Jūs savas studiju programmas laikā jebkad esat bijis ārzemēs citu ar studijām saistītu aktivitāšu dēļ? Ierakstiet ilgumu mēnešos un valsti, kurā šīs aktivitātes notika. Ja Jums šāda veida aktivitātes ārzemēs bijušas vairākkārt, lūdzu, raksturojiet pēdējo notikumu.

		Nav būs	Ir būs	Ilgums mēnešos	Valsts
1	Pētījums	1	2	.....mēn.	.....
2	Stażēšanās/ prakse	1	2	.....mēn.	.....
3	Vasaras skola	1	2	.....mēn.	.....
4	Valodu kursi	1	2	.....mēn.	.....
5	Cits (norādīt)	1	2	.....mēn.	.....

5. STUDIJU PROCESS LATVIJĀ

5.1. Lūdzu, novērtējiet studiju procesa nodrošinājumu studiju programmā, kurā studējat! LŪDZU, ATZĪMĒJIET TIKAI VIENU ATBILDI KATRĀ RINDIŅĀ!

		☺				☹
1	Kvalificēti mācībspēki	+2	+1	0	-1	-2
2	Studiju darba organizācija un lekciju izkārtojums	+2	+1	0	-1	-2
3	Auditoriju tehniskais nodrošinājums (multimediju projektors, kodoskops)	+2	+1	0	-1	-2
4	Auditoriju tehnisko palīgīdzekļu izmantošana	+2	+1	0	-1	-2
5	Nodrošinājums ar studiju materiāliem	+2	+1	0	-1	-2
6	Zinātniskā darba iespējas	+2	+1	0	-1	-2
7	Bibliotēkas darbība, iespēja dabūt vajadzīgās grāmatas	+2	+1	0	-1	-2
8	Apgaismojums auditorijās	+2	+1	0	-1	-2
9	Gaisa temperatūra auditorijās	+2	+1	0	-1	-2
10	Higiēnas telpas	+2	+1	0	-1	-2
11	Tehniskais nodrošinājums laboratorijās	+2	+1	0	-1	-2
12	Administrācijas attieksme pret studentiem	+2	+1	0	-1	-2
13	Mācībspēku attieksme pret studentiem	+2	+1	0	-1	-2
14	Ēdnīca/ kafejnīca	+2	+1	0	-1	-2
15	Iespēja saņemt medicīnisko palīdzību	+2	+1	0	-1	-2
16	Informācija par iespējām studēt starptautisko apmaiņas programmu ietvaros	+2	+1	0	-1	-2
17	Studentu skaits auditorijā	+2	+1	0	-1	-2
18	Saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas augstskolā	+2	+1	0	-1	-2

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

5.2. Vai esat informēts par iespēju izvēlēties obligātās izvēles (B daļas) un brīvās izvēles (C daļas) kursus citā augstskolā?

Esmu labi informēts	1
Kopumā esmu informēts, bet detaļas nepārzinu	2
Zinu, ka šāda iespēja pastāv, bet neko tuvāk nezinu	3
Neko nezinu par šādu iespēju	4

5.3. Vai Jūs mēģinājāt pieteikties obligātās izvēles (B daļas) un brīvās izvēles (C daļas) kursiem citā augstskolā, un vai Jums izdevās tur studēt?

Neesmu mēģinājis pieteikties uz B un C daļas kursiem citās augstskolās	1
Jā, izdevās bez īpašām problēmām	2
Jā, izdevās, bet bija lielas grūtības	3
Mēģināju, bet neizdevās dažādu iemeslu dēļ	4

5.4. Domājot par nākotni, kur Jūs plānojat strādāt pēc studiju beigšanas? (Lūdzu, raksturojiet savus pašreizējos nodomus!)

Savā specialitātē	1
Ne savā specialitātē	2
Vienalga	3

5.5. Vai saistīsiet savu profesionālo karjeru ar ... (var būt vairākas atbildes!)

..darbu augstskolā kā mācībspēks	1
..zinātnisko darbu	2
..darbu uzņēmējdarbībā, ražošanā	3
..darbu valsts pārvaldē	4
..ar ko citu	5
dibināšu savu uzņēmumu	6
Nezinu, neesmu izlēmis	7

Tagad daži jautājumi par līdzdalību nevalstiskās organizācijās

5.6. Kādi, Jūsuprāt, ir 3 galvenie iemesli, kas motivē studentus līdzdarboties nevalstiskās organizācijās (NVO)?

Atzīmējiet, lūdzu, ne vairāk kā trīs atbilžu variantus!

Darbība NVO palīdzēs veidot karjeru	1
Iespēja gūt kontaktus, kas var palīdzēt turpmāk dzīvē	2
Darbošanās kā sevis pašaplicinājums	3
Iespēja sastapt domubiedrus	4
Vēlēšanās ietekmēt sabiedriskos un/vai politiskos procesus	5
Vēlme gūt pieredzi sabiedriskā darbā	6
Tas ir labs brīvā laika pavadīšanas veids	7
Darbība NVO palīdz paplašināt redzesloku un zināšanas	8
Darbība NVO palīdz nopelnīt naudu	9
Iespēja doties ārzemju braucienos	10
Cits iemesls (kāds?)	11

5.7. Vai Jūs pats esat jebkad līdzdarbojies/ -usies kādā nevalstiskā organizācijā?

Jā, šobrīd darbojos	1	Pāriet pie jautājuma 5.9.
Jā, agrāk biju iesaistīts/ -a, bet tagad vairs darbību organizācijā neturpinu	2	Pāriet pie jautājuma 5.8.
Nekad neesmu darbojies/ -usies	3	Pāriet pie jautājuma 5.9.

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

5.8. Kādi bija iemesli, kādēļ Jūs pārtraucāt līdzdarboties organizācijā? *Iespējamās vairākas atbildes!*

Zuda interese	1
Pārcēlos dzīvot uz citu vietu	2
Mani draugi aizgāja no organizācijas	3
Nespēju īstenot savas ieceres	4
Uzsāku darbību citā organizācijā	5
Darbību organizācijā nespēju savienot ar darbu/ mācībām	6
Cits iemesls (<i>kāds?</i>)	7

5.9. Vai, Jūsprāt, kāda no nevalstiskajām jaunatnes organizācijām pārstāv un aizstāv Jūsu intereses?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	3

5.10. Vai Jūs esat darbojies/ -usies kādā /-ās no šīm organizācijām? *Iespējamās vairākas atbildes!*

Studentu pašpārvalde	1
Studentu korporācija	2
Studentu zinātniskā biedrība	3
Studentu sporta klubs	4
Studentu koris	5
Latvijas Jaunatnes padome	6
Cita organizācija (<i>kāda?</i>)	7
Neesmu darbojies studentu/ jaunatnes organizācijā	8

5.11. Runājot par studentu sociālajiem apstākļiem, dažkārt tiek uzdots jautājums par diskrimināciju – vai apkārtējie (citi studenti vai akadēmiskais personāls) pret kādiem studentiem izturas sliktāk tikai kādu noteiktu pazīmju (piem., dzimums, vecums, tautība) dēļ?

Lūdzu, norādiet, vai savās studijās Jūs personīgi esat izjutis pret sevi atšķirīgu attieksmi salīdzinājumā ar citiem studentiem kādas no zemāk minētajām pazīmēm dēļ!

5.11.1. NO MĀCĪBSPĒKU PUSES (*Atzīmēt visas piemērotās atbildes katrā rindiņā!*)

		Sliktāka attieksme	Aizskarošas piezīmes	Atšķirīgas akadēmiskās prasības	Cita izpausme	Neesmu jutis, ka pret mani būtu atšķirīga attieksme šī iemesla dēļ
1	Dzimuma dēļ	1	2	3	4	5
2	Vecuma dēļ	1	2	3	4	5
3	Tautības dēļ	1	2	3	4	5
4	Sociālā stāvokļa (ekonomiskie apstākļi, reģions no kā nākat) dēļ	1	2	3	4	5
5	Rases dēļ	1	2	3	4	5
6	Seksuālās orientācijas dēļ	1	2	3	4	5
7	Veselības stāvokļa (invaliditātes) dēļ	1	2	3	4	5

5.11.2. NO STUDIJU BIEDRU PUSES (*Atzīmēt visas piemērotās atbildes katrā rindiņā!*)

		Sliktāka attieksme	Aizskarošas piezīmes	Fiziska ietekmēšana	Cita izpausme	Neesmu jutis, ka pret mani būtu atšķirīga attieksme šī iemesla dēļ
1	Dzimuma dēļ	1	2	3	4	5
2	Vecuma dēļ	1	2	3	4	5
3	Tautības dēļ	1	2	3	4	5
4	Sociālā stāvokļa (ekonomiskie apstākļi, reģions no kā nākat) dēļ	1	2	3	4	5
5	Rases dēļ	1	2	3	4	5
6	Seksuālās orientācijas dēļ	1	2	3	4	5
7	Veselības stāvokļa (invaliditātes) dēļ	1	2	3	4	5

5.12. Vai studiju laikā no administrācijas / mācībspēku puses pret sevi esat jutis necieņas pilnu un skarbu attieksmi?

Bieži	1
Dažkārt	2
Reti	3
Nekad	4

6. ZIŅAS PAR JUMS

6.1. Kad Jūs esat dzimis? Lūdzu, ierakstiet dzimšanas mēnesi un gadu!

Mēnesis _____ gads _____

6.2. Jūsu dzimums

Sieviete	1
Vīrietis	2

6.3. Vai Jūs esat dzimis valstī, kur pašlaik studējat?

Jā	1
Nē	2

6.4. Vai abi Jūsu vecāki ir dzimuši Latvijā? (Ja kāds no vecākiem ir dzimis ārpus Latvijas, vecvecākiem īslaicīgi atrodoties ārpus Latvijas teritorijas (t.sk. kara vai izsūtījuma dēļ), tad var uzskatīt, ka viņi ir dzimuši Latvijā.

Pētījuma mērķis ir noskaidrot, cik labi ES valstīs ir integrējušies cilvēki, kuru vecāki ir atbraukuši no citas valsts.

Jā	1
Nē	2

6.5. Kādas ir Jūsu valodas zināšanas? Lūdzu, novērtējiet zināšanas katrā no minētajām valodām!

		Dzimtā valoda	Ļoti labas				Nav zināšanu
1	Latviešu valoda	5	4	3	2	1	0
2	Krievu valoda	5	4	3	2	1	0
3	Angļu valoda	5	4	3	2	1	0
4	Vācu valoda	5	4	3	2	1	0
5	Franču valoda	5	4	3	2	1	0
6	Spāņu valoda	5	4	3	2	1	0
7	Cita (norādīt).....	5	4	3	2	1	0
8	Cita (norādīt).....	5	4	3	2	1	0

6.6. Vai Jums ir bērni?

Jā	1	<i>Pāriet pie jautājuma 6.7.</i>
Nē	2	<i>Pāriet pie jautājuma 6.9.</i>

6.7. Cik bērnu Jums ir?

_____ Bērni

6.8 Cik vecs ir Jūsu jaunākais bērns?

_____ gadi

6.9. Jūsu tautība

Latvietis/ latviete	1
Krievs/ krieviete	2
Cita tautība (kāda?)	3

6.10. Jūsu pilsonība

LR pilsonis	1
Nepilsonis (-e)	2
Citas valsts pilsonis (kādas?)	3

6.11. Kādā studiju programmas tematiskajā grupā Jūs studējat? (Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!)

Izglītība	1
Humanitārās zinātnes un māksla	2
Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības	3
Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas	4
Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība	5
Lauksaimniecība	6
Veselības aprūpe un sociālā labklājība	7
Pakalpojumi	8

6.12. Kura kursa students Jūs esat? (Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!)

1. kursa students	1
2. kursa students	2
3. kursa students	3
4. kursa students	4
5. kursa students	5
Studēju maģistrantūrā	6
Studēju doktorantūrā	7
Studēju rezidentūrā	8
Cita atbilde (norādīt).....	9

6.13. Vai studiju laikā Jums ir bijušas kādas no minētajām veselības problēmām? *Iespējamās vairākas atbildes!*

Hroniskas slimības	1	Pāriet pie jautājuma 6.14.
Garīgās veselības problēmas	2	
Fiziska invaliditāte	3	
Citas nopietnas veselības problēmas	4	Pāriet pie jautājuma 7.1.
Studiju laikā nav bijušas nopietnas veselības problēmas	5	

6.14. Vai, Jūsprāt, Jūsu veselības problēmas studiju laikā augstskolā tika pietiekami ņemtas vērā?

☺				☹
+2	+1	0	-1	-2

7. DAŽI JAUTĀJUMI PAR JŪSU ĢIMENI

Šajā nodaļā mēs Jums uzdosim dažus jautājumus par Jūsu māti un tēvu vai tām personām, kuras Jums bija kā māte vai tēvs – piemēram aizbildņi, patēvs/pamāte, audžuvecāki. Ja Jums ir bijuši vairāki aizbildņi u.tml., lūdzu, atbildiet par tiem cilvēkiem, ar ko kopā Jūs pavadījāt visvairāk laika.

7.1. Kāda ir Jūsu tēva un mātes izglītība? (Katram no vecākiem norādiet augstāko sasniegto izglītības līmeni!)

	Tēvs	Māte
Pamatskolas izglītība vai zemāka	1	1
Vispārējā vidējā izglītība	2	2
Vidējā profesionālā izglītība, vidējā speciālā izglītība (tehnikums)	3	3
Augstākā profesionālā izglītība, koledža	4	4
Augstākā akadēmiskā izglītība (diploms, bakalaura, maģistra grāds)	5	5
Zinātņu doktora grāds	6	6
Nezinu	7	7

7.2. Lūdzu, raksturojiet savu vecāku nodarbinātību? (Lūdzu, par katru no vecākiem atzīmējiet vienu atbildi!)

	Tēvs	Māte
Strādā algotu darbu pilnu darba dienu	1	1
Strādā algotu darbu nepilnu darba dienu	2	2
Nestrādā, bet meklē darbu	3	3
Cits (piem., pienākumi mājās, pensionēti)	4	4
Nezinu, vai miris	5	5

Pētījums: Studentu sociālie un ekonomiskie dzīves apstākļi Latvijā

7.4. Kas ir Jūsu vecāku pašreizējā (vai pēdējā) nodarbošanās?

(Lūdzu, atzīmējiet **TIKAI vienu** visatbilstošāko atbildes variantu katram no vecākiem! Ja ir grūtības izvēlēties vienu piemērotāko atbildi variantu, lūdzu, ierakstiet savu vecāku nodarbošanos ailē "cita atbilde")

	Tēvs	Māte
AUGSTĀKĀS VALSTS AMATPERSONAS, IESTĀŽU UN UZŅĒMUMU VADĪTĀJI	1	1
VECĀKIE SPECIĀLISTI (vecākie speciālisti inženierzinātnēs, dabaszinātnēs, veselības aprūpē (ārsti), pasniedzēji augstskolās, skolotāji, grāmatveži, juristi, ierēdņi u.c.)	2	2
SPECIĀLISTI (speciālisti inženierzinātnēs, dabaszinātnēs, veselības aprūpē (feldšeri, medicīnas māsas u.tml.), sociālie darbinieki u.c.)	3	3
KALPOTĀJI (kasieri, sekretāri u.c. biroju darbinieki)	4	4
PAKALPOJUMU UN TIRDZniecības SFĒRAS DARBINIEKI (pārdevēji, pavāri, apsardzes darbinieki u.c.)	5	5
KVALIFICĒTI LAUKSAIMniecības UN ZIVSAIMniecības DARBINIEKI	6	6
KVALIFICĒTI STRĀDnieki UN AMATnieki (ieguves rūpniecībā, būvniecībā, metālapstrādē, mašīnbūvē, pārtikas rūpniecībā u.c.)	7	7
IEKĀRTU UN MAŠĪNU OPERATORI UN IZSTRĀDĀJUMU MONTIERI (rūpniecisko iekārtu operatori, transportlīdzekļu vadītāji u.c.)	8	8
VIENKĀRSĀS PROFESIJAS (nekvalificēti strādnieki būvniecībā, rūpniecībā, lauksaimniecībā u.c., krāvēji, kurjeri, sētnieki, apkopēji u.c.)	9	9
NACIONĀLAJOS BRUŅOTAJOS SPĒKOS DIENĒJOŠIE	10	10
CITA ATBILDE (lūdzu, norādiet)	11	11
Nezinu	12	12

7.5. Tiek atzīts, ka daļai cilvēku ir augstāks sociālais statuss, bet citiem – zemāks sociālais statuss. Domājot par savu ģimeni, kur Jūs piedāvātajā skalā liktu savus vecākus?

Augsts sociālais statuss	10
	9
	8
	7
	6
	5
	4
	3
	2
Zems sociālais statuss	1

Liels paldies par piedalīšanos aptaujā!

Intervētāja kods

				-				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

SKDS

sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv